

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen
**Tjänsteskrivelse till idrotts- och fritidsnämndens
ordförandeberedning**

Datum:
2025-10-14

Diarienummer:
IFN-2025-00097

Handläggare:
Tuija Kulma

Idrottens utvecklingsplan för Sunnersta friluftsområde

Förslag till beslut

Idrotts- och fritidsnämnden beslutar

1. **att** godkänna utvecklingsplanen i de delar som är nämndens ansvar,
2. **att** förslaget till teknikbana för cykel läggs som förslag till ny åtgärd i idrottens lokalförsörjningsplan för 2027 och att investeringsmedel äskas i mål och budget,
3. **att** behovet av fler kanotplatser och en tävlingsbana för MTB läggs in i idrottens lokalförsörjningsplan för 2027 som förslag på nya utredningar,
4. **att** ge förvaltningen i uppdrag att utreda hyresförhållandena för Sunnersta raststuga, samt
5. **att** övriga behov som ny grillplats, komplettering av utegym och nya down-hill banor hanteras inom befintlig budget.

Ärendet

Ansvaret för Sunnerstaåsens friluftsområde delas mellan gatu- och samhällsmiljönämnden och idrotts- och fritidsnämnden. Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutade 2025-06-11 att anta utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde i de delar GSN ansvarar för.

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen har gemensamt genomfört medborgardialoger under våren 2024. I dialogerna har det framkommit många önskemål om bland annat down-hill banor för cykel, större grillplats vid slalombackarna, fler kanotplatser, tävlings- och träningsbana för MTB, längdskidspår med konstsnö.

Vid arbetsutskottet den 13 oktober 2025 fattades beslut om att ändra fjärde att-satsen från ” **att** behovet av ombyggnation av Sunnerstastugan läggs in i idrottens lokalförsörjningsplan för 2027 som ett förslag på en ny utredning” till ” **att** ge förvaltningen i uppdrag att utreda hyresförhållandena för Sunnersta raststuga” eftersom idrotts- och fritidsnämnden inte ska främja enskilda näringsidkare. Förvaltningen föreslås ges i uppdrag att utreda hyresförhållandena för Sunnerstastugan.

Önskemålen om ny grillplats, komplettering av utegym och nya down-hill banor föreslås genomföras och hanteras inom befintlig budget. Önskemålen om fler kanotplatser och tävlingsbana för MTB behöver utredas mer avseende behov och kostnader. De föreslås därför att läggas i idrottens lokalförsörjningsplan som förslag på nya utredningar till 2027.

Teknikbana för cykel har utretts och förslaget för placering utpekats mellan parkeringsplatsen och Dag Hammarskjölds väg. Nämnden föreslås besluta om att lägga byggnationen av teknikbana som förslag på ny åtgärd i idrottens lokalförsörjningsplan för 2027.

Det som inte berörts alls i utvecklingsplanen är slalombackarna med liftsystemen. Det går inte att utöka verksamheterna eller möjliggöra för nya verksamheter i backarna vintertid. På sikt behöver ett helt nytt grepp tas om Uppsala Alpina Center.

Frågan om utveckling och eventuell ny placering av slalombackarna behöver utredas vidare i ett perspektiv på 15 – 25 år.

Beredning

Ärendet har beretts av kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen tillsammans med stadsbyggnadsförvaltningen.

Föredragning

Bakgrund

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutade 2025-06-11, § 55 GSN-2024-00247, att anta utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde, bilaga 1, i de delar GSN ansvarar för i friluftsområdet.

Som underlag för beslutet har GSN i sin verksamhetsplan 2023-2025, uppdragit åt stadsbyggnadsförvaltningen att ta fram en utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde. I beslut GSN-2022-01720 har nämnden även givit stadsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att inleda dialog och samråd med allmänheten, berörda föreningar och övriga intressenter om utvecklingen av friluftsområdet.

Ansaret för friluftsområdet delas mellan gatu- och samhällsmiljönämnden som ansvarar för skötseln av friluftsområdet, mullestationerna, cykel- och gångleder, motorikbana och pulkabacken samt idrotts- och fritidsnämnden som ansvarar för inhyrning av byggnaderna, elljusspåret, slalombackarna och anläggningar avsedda för idrott som tävlingsbana för MTB.

Förutsättningar och begränsningar

Sunnerstaåsens friluftsområde är en del av Årike Fyris Naturresevat och ligger inom ett inre vattenskyddsområde. Området begränsas också av fornminnen och strandskydd.

Medborgardialoger

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen och stadsbyggnadsförvaltningen har gemensamt genomfört medborgardialoger med barn, ungdomar, allmänheten och föreningar under våren 2024. I dialogerna har det framkommit önskemål om utveckling i de delar idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för enligt nedan. I bilaga 1 finns analys av inkomna önskemål och synpunkter. Många önskemål har inkommit om bland annat tävlings- och träningsbana för MTB och längdskidspår med konstsnö.

Down-hill banor

Det finns önskemål om fler ”down hill” banor sommartid vid skidbackarna. Det finns redan två som föreningen Stigcyklisterna anlagt med kommunens tillåtelse. För att få göra fler banor måste dispens sökas från naturreservatsföreskrifterna, vilket redan har medgivits för de byggda banorna. Att anlägga fler down-hill banor behöver planeras tillsammans med utövarna och dispens sökas från reservatsföreskrifterna. Åtgärden i sig bedöms inte innebära någon större kostnad då banorna ska vara naturtrogna med ”grävda” spår och endast enstaka träd behöver tas ned.

Större grillplats

Önskemål har också kommit om att det finns behov av en större grillplats vid slalombackarna. Idag finns en mindre grillplats mellan värmestugan och backe två. Det behöver utredas var en lämplig plats skulle kunna finnas i närheten av backarna. Det kan finnas behov av att söka dispens från reservatsföreskrifterna för att få anlägga en större grillplats. Åtgärden innebär inte någon större kostnad och bedöms kunna rymmas inom budget.

Fler kanotplatser

Det finns också önskemål om bättre vattenkontakt i friluftsområdet och fler platser för att förvara kanoter. Dels vill Aktivt Uteliv som hyr Sunnerstastugan kunna förvara sina kanoter i närheten av vattnet dels finns en efterfrågan från allmänheten om möjlighet till vattennära kanotförvaring. Aktivt Uteliv har sökt bygglov för att få bygga en kanotförvaring vid kanothuset, nere vid Fyrisån. Behovet behöver utredas vilket det kan göras genom lokalförsörjningsplaneringen.

Mountain Bike

Flera önskemål om MTB-banor (Mountain Bike – cykeltyp som är specialdesignad för cykling i terräng) har inkommit till kommunen och GSN beställde en förstudie 2022, bilaga 2, som skulle ge förslag på lämplig sträckning för en MTB-bana som både fungerar för en bredare målgrupp samt som håller tillräcklig standard för nationella XCO-tävlingar (Cross Country Olympic – en disciplin inom mountainbike). Förstudien tittade endast på Sunnersta friluftsområde för en lämplig sträckning. Med hänsyn till olika gruppers intressen i friluftsområdet och de begränsningar som råder i området är bedömning att Sunnersta friluftsområde inte är en lämplig plats för en tävlingsbana.

Enligt förstudien, sidan 8, konstateras att det finns önskemål om ett teknikområde för att cyklisterna ska kunna teknikträna och då framförallt barn. Ett lämpligt område utpekades mellan parkeringsplatsen och Dag Hammarskjölds väg. Marken ägs av Uppsala kommun och platsen skulle kunna bli ett ”skyltfönster” för området. Nämnden föreslås besluta om att bygga ett teknikområde på i förstudien föreslagna plats samt att lägga till ett utredningsuppdrag i idrottens lokalförsörjningsplan om placering och byggnation av en tränings- och tävlingsbanan för MBT enligt den utredning som gjorts, bilaga 2.

Sunnersta raststuga

Aktivt Uteliv som har verksamhet i Sunnerstastugan har inkommit med önskemål om ombyggnation av köket till ett mer industriellt kök, för att kunna servera mer tillagad mat, bilaga 3, och önskemål om tillbyggnation av stugan, bilaga 4 och 5. Idag får tillagning av mat ske i köket men efter särskilt tillstånd av miljöförvaltningen där den som söker tillståndet måste visa hur man hanterar olika råvaror som grönsaker, kött och fisk. De åtgärder som Aktivt Uteliv önskar ska göras är ombyggnation av ventilationen med stor fläktkåpa, en fettavskiljare till avloppet, en stekhäll, en fritös, en stor ugn och möjlighet till att hålla mat varmt.

Aktivt Uteliv önskar också en tillbyggnation av stugans balkong och nedervåning. Då idrotts- och fritidsnämnden är hyresgäst i Sunnerstastugan behöver frågorna utredas med hänsyn till kostnader och möjlighet. Aktivt Uteliv har sagt sig villig att diskutera finansiering. Innan en utredningsrapport med kostnadsberäkning har tagits fram är det inte möjligt att närmare diskutera frågan med Aktivt Uteliv. Frågan om hyresförhållandena för Sunnerstastugan behöver utredas närmare då en enskild näringsidkare önskar stora förändringar varför nämnden föreslås att ge förvaltningen i uppdrag att utreda dessa.

Slalombackarna eller Uppsala Alpina Center

Det som inte berörts alls i utvecklingsplanen är slalombackarna med liftsystemen. Då området är ett inre vattenskyddsområde finns ingen möjlighet till utbyggnad eller utveckling av backarna. Skötseln är beroende av den storlek på pistmaskin som finns idag då Uppsala vatten inte tillåter byggnation av nya byggnader, som ett större pistmaskinsgarage. Det går inte att utöka verksamheterna eller möjliggöra för nya verksamheter i backarna vintertid då ingen större pistmaskin kan köpas in.

Utbyggnaden av hela Uppsala kommun med fler boende får till följd att det kommer att bli trängre och trängre för allmänheten och föreningslivet i slalombackarna. På sikt behöver ett helt nytt grepp tas om Uppsala Alpina Center om Uppsalaborna ska kunna åka slalom, hemma i Uppsala.

En medarbetare på driften har föreslagit att kommunen på sikt borde titta på möjligheten att placera en ny backe med liftar, vintertid, och badmöjligheter sommartid i ett nedlagt grustag. Det skulle kunna bli en situation där både kommunen och det företag som bedriver verksamheten skulle kunna vinna på konceptet. Kommunen skulle kunna anlägga en backe med befintligt material och det som grävs ur skulle kunna bli en badplats. Vattnet skulle kunna användas vintertid till att spruta snö. Frågan behöver utredas vidare i ett perspektiv på 15 – 25 år.

Ekonomiska konsekvenser

Besluten innebär ekonomiska konsekvenser både på kort och längre sikt. På kort sikt är det framförallt ny grillplats, komplettering av utegym och nya down-hill banor som medför kostnader. Kostnaderna kan hanteras inom befintlig budget.

Konsekvenserna på längre sikt behöver hanteras som äskanden i mål och budget eller som beslut i idrottens lokalförsörjningsplan.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 2025-09-25

- Bilaga 1, gatu- och samhällsmiljönämndens beslut om utvecklingsplan för Sunnersta friluftsområde
- Bilaga 2, Förstudie MTB-leder Sunnerstaåsen 2022
- Bilaga 3, Sunnerstastugan -önskemål om ombyggnation av köket, Aktivt Uteliv
- Bilaga 4, Sunnerstastugan – önskemål om om- och tillbyggnation av balkong och nedervåning, Aktivt Uteliv
- Bilaga 5, ritning över om- och tillbyggnation av balkong och nedervåning, Aktivt Uteliv

Kultur, idrotts- och fritidsförvaltningen

Magnus Jansson
Biträdande förvaltningschef

Stadsbyggnadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till gatu- och samhällsmiljönämnden

Datum:
2025-05-09

Diarienummer:
GSN-2024-00247

Handläggare:
Agneta Säfsten

Utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde

Förslag till beslut

Gatu- och samhällsmiljönämnden beslutar

1. **att** anta utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde i enlighet med ärendets **bilaga 1**.

Ärendet

Utvecklingsplanen för Sunnerstaåsens friluftsområde är baserad på resultatet från medborgardialoger som hållits med allmänheten som besöker området. Särskilda dialoger har hållits med barn och med föreningslivet. Fokus har lagts på att föreslå anläggningar för frilufts- och vardagsmotionsaktiviteter som kan samexistera och samutnyttjas året om. Hänsyn har tagits till platsspecifika juridiska begränsningar som finns i form av vattenskyddsföreskrifter, naturreservatsföreskrifter, fornlämningar och strandskydd.

Förslaget innehåller satsningar på fler frilufts- och motionsanläggningar i områdets södra del i nära anslutning till övrig service och där det finns färre naturvärden som kan påverkas negativt. I de norra delarna föreslås lugna naturupplevelser prioriteras och naturvårdande insatser stärkas.

Utvecklingsplanen ger en samlad bild av hur Sunnerstaåsens friluftsområde kan utvecklas när staden växer och fler besöker området.

Beredning

Ärendet har beretts av stadsbyggnadsförvaltningen tillsammans med kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen.

Föredragning

Bakgrund och nuläge

Gatu- och samhällsmiljönämnden har i sin verksamhetsplan 2023-2025 uppdragit åt stadsbyggnadsförvaltningen att ta fram en utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde. I beslut angående förstudie kring MTB-leder i friluftsområdet, GSN-2022-01720, har nämnden givit förvaltningen i uppdrag att inleda dialog och samråd med allmänheten, berörda föreningar och övriga intressenter om utvecklingen av hela friluftsområdet.

Nämnden ansvarar för planering och skötsel av friluftsliv och naturvård inom Sunnerstaåsens friluftsområde. Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för de anläggningsbundna idrotts- och motionsanläggningarna i området samt hyr in byggnader från fastighetsägaren Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB.

Den planerade utbyggnaden av sydöstra stadsdelarna sätter Sunnerstaåsens friluftsområde i nytt fokus. Befolkning i de närmaste stadsdelarna beräknas stiga till det dubbla när utbyggnaden av bostäder och broförbindelse mot Nantuna är genomförd. Utvecklingsplanen för friluftsområdet bidrar till att genomföra en hållbar utveckling för befolkningens framtida behov.

Det är lätt att ta sig till friluftsområdet. Busstrafik samt gång- och cykelvägar angör området från olika håll. Det är därför strategiskt viktigt att utveckla området så att besökare som inte har tillgång till bil eller andra fordon ges möjlighet att tillgodogöra sig ett bra utbud av friluftsliv och vardagsmotion.

Förutsättningar och begränsningar

Sunnerstaåsens friluftsområde är en del av Årike Fyris naturreservat och ligger inom ett inre vattenskyddsområde. Utveckling i området begränsas även av fornminnen och strandskydd. Det finns många önskemål från flera målgrupper om hur Sunnerstaåsens friluftsområde skulle kunna utvecklas. Åtgärder behöver planeras utifrån avvägning mellan olika intressen och områdets storlek med stor hänsyn till den känsliga naturmiljön. Det finns även ett upprustningsbehov på områdets befintliga anläggningar.

Medborgardialoger

Under våren 2024 genomfördes fysiska barndialoger och föreningsdialoger samt en digital enkätundersökning. Resultatet från dialogerna visar att det finns en skiljelinje mellan de som vill att det ska satsas på fler motions-/tävlingsanläggningar i friluftsområdet och de som värnar områdets naturvärden och lugna platser. Lite äldre barn saknar anläggningar som är utmanande för dem. Med tanke på dagens samhällsproblem av för mycket stillasittande är det extra viktigt att erbjuda platser som inbjuder barn och unga till fysisk aktivitet.

Både föreningslivet och näringslivet är viktiga aktörer för att skapa ett varierat aktivitetsutbud kring de anläggningar som kommunen tillhandahåller i området. Dessa samarbeten leder till social och ekonomisk hållbarhet för friluftsområdet.

Mål, vision och strategier

Utvecklingsplanen prioriterar önskemål om anläggningar för vardagsmotion och friluftsliv som kan samexistera inom friluftsområdet och som inte innebär några stora ingrepp i naturmiljön. Framför allt behövs fler aktivitetsmöjligheter under sommarsäsongen, bättre vattenkontakt mot Fyrisån och en satsning på anläggningar för barn och unga. Området bör utvecklas kontinuerligt med anläggningar och byggnader.

Genom att samla byggandet av nya anläggningar nära service i södra delen runt groppen och behålla lugna naturupplevelser och öka naturvårdsinsatser i skogen i den norra delen kan området utvecklas ekologiskt hållbart.

Förslag nya anläggningar

Utvecklingsplanen förslår en satsning på fler anläggningar runt groppområdet för aktiviteter under sommarsäsongen, exempelvis hinder- och klätterbanor för barn och unga. Vid Fyrisån kan det skapas bättre vattenkontakt genom röjningsinsatser och byggande av tillgänglighetsanpassade träspänger ut i vassen. Förslag på ett uteklassrum med vattenutsikt finns också tillsammans med satsningar på fler barmarksaktiviteter i slalombackarna och en större vidskyddad grillplats. I bästa solläge i slänten mot groppen föreslås flera långa vilobänkar.

Genom detta gynnas flera olika gruppers aktiviteter inom friluftsområdet. Boende i de södra stadsdelarna prioriteras, men invånare i alla delar av kommunen och även besökare kommer hitta värdefulla platser att besöka här. Befintliga anläggningar förstärks också för att minimera slitage vid ett ökat besöksstryck i framtiden.

Ekonomiska konsekvenser

Utvecklingsplanen är ett stöd för att prioritera insatser i den ordinarie investeringsprocessen. Den samlade investeringskostnaden är cirka 3,5 miljoner kronor för gatu- och samhällsmiljönämnden. Genomförandet beräknas pågå i cirka 10 år och kommer att ske stegvis.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad 9 maj 2025
- Bilaga 1, Utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde
- Bilaga 2, Karta placering nya anläggningar
- Bilaga 3, Sammanställning av barndialogerna
- Bilaga 4, Yttrande från barngrupper
- Bilaga 5, Sammanställning av föreningsdialogerna
- Bilaga 6, Yttranden från föreningar och näringsliv
- Bilaga 7, Sammanfattning av svaren på den digitala frågeenkäten
- Bilaga 8, Presentation

Stadsbyggnadsförvaltningen

Anna Axelsson
Biträdande stadsbyggnadsdirektör

Aktiverande styrdokument

Beslutsfattare:
Gatu- och samhällsmiljönämnden

Dokumentansvarig:
Friluftsstrateg

Datum:
2025-06-11

Diarienummer:
GSN-2024-000247

Utvecklingsplan Sunnerstaåsens friluftsområde

Översiktsplan

Mål och budget

Verksamhetsplaner och affärsplaner

Program

Handlingsplaner och övriga planer

Innehållsförteckning

Sammanfattning

Syfte

Omfattning

Bakgrund

- Ansvar, genomförande och spridning
- Nuläge
 - *Detta finns i friluftsområdet idag*
 - *Dessa använder friluftsområdet idag*
 - *Nulägesbeskrivning i korthet*
- Förutsättningar
- Förväntningar och utmaningar
- Tidigare utredningar

Medborgardialoger

- Barndialoger
- Föreningsdialog
- Digital frågeenkät

Inkomna önskemål och sammanfattande analyser

- Inkomna synpunkter och önskemål
- Diskussion och analys kring inkomna synpunkter och önskemål
 - *Synpunkter med olika viljeinriktningar*
 - *Föreningsliv och näringsidkare*
 - *Behov av upprustning*
 - *Platsspecifika juridiska begränsningar*
 - *Behovsutredning om annan lokalisering*
 - *Slutsats*

Inriktning för områdets utveckling

- Vision och mål
 - *Målbeskrivning*
- Strategier
- Anläggningar och aktiviteter att utveckla

Uppföljning

Sammanfattning

Utvecklingsplanen för Sunnerstaåsens friluftsområde är baserad på resultatet från medborgardialoger som hållits med allmänheten som besöker området. Särskilda dialoger har hållits med barn och med föreningslivet. Inriktningen i utvecklingsplanen är anläggningar för frilufts- och vardagsmotionsaktiviteter som kan samexistera och samutnyttjas under hela året. Flera olika åldersgrupper ska kunna hitta utmanande och roliga platser att aktivera sig på här.

I områdets södra del föreslås satsningar på fler frilufts- och motionsanläggningar i nära anslutning till övrig service och där det finns färre naturvärden som kan påverkas negativt. I de norra delarna prioriteras lugna naturupplevelser och naturvårdande insatser stärks.

Utvecklingsplanen ger en samlad bild av hur Sunnerstaåsens friluftsområde kan utvecklas när staden växer och fler besöker området.

Syfte

Utvecklingsplanen ger en samlad bild av hur Sunnerstaåsens friluftsområde kan utvecklas när staden växer och fler besöker området. Önskemålen om olika nya anläggningar i området är många, så syftet med utvecklingsplanen är att föreslå anläggningar för aktiviteter som kan samexistera på ett bra sätt och som inte innebär några stora ingrepp i den känsliga naturmiljön. Fokus ligger på möjlighet till vardagsmotion för flera olika grupper, speciellt barn och unga.

Omfattning

Utvecklingsplanen är gatu- och samhällsmiljönämndens plan för att prioritera insatser för friluftsliv och naturvård samt samordna dessa med idrotts- och fritidsnämndens utveckling av motionsanläggningar i området. Planen är ett stöd i det fortsatta arbetet att planera de enskilda åtgärderna i kommande investeringsplanering och lokalförsörjningsplaner. Genomförandet av utvecklingsplanen beräknas ske stegvis under åren 2025 till 2035.

Bakgrund

Ansvar, genomförande och spridning

Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar för planering och skötsel av friluftsliv och naturvård inom Sunnerstaåsens friluftsområde. Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för de anläggningsbundna idrotts- och motionsanläggningarna i området samt hyr in byggnader från fastighetsägaren Uppsala kommun Arenor och Fastigheter AB.

Framtagandet av denna utvecklingsplan är ett samarbete mellan de båda nämndernas förvaltningar.

Nuläge

Uppsalas friluftsområden bidrar stadens attraktivitet som bostadsort och destination. I takt med att Uppsala växer behöver tillgången till friluftsliv och vardagsmotion stärkas. Människor efterfrågar naturområden för rekreation och motion när de väljer var de vill bosätta sig. Den planerade utbyggnaden av de sydöstra stadsdelarna sätter Sunnerstaåsens friluftsområde i nytt fokus. En utvecklingsplan för friluftsområdet bidrar till en hållbar utveckling för befolkningens framtida behov.

Det bor cirka 17 300 invånare inom tre kilometer från friluftsområdet. När de sydöstra stadsdelarna är fullt utbyggd och den planerade broförbindelsen mot Nantuna-Sävja tillkommer så kommer cirka 32 900 invånare att bo inom tre kilometer från friluftsområdet. Samtidigt attraherar friluftsområdet även kommuninnevånare som bor i andra delar av kommunen, eftersom delar av aktivitetsutbudet bara finns i denna del av Uppsala.

Detta finns i friluftsområdet idag (se BILD 1)

Sunnerstaåsens friluftsområde består av 59 hektar varierad natur, från skog till öppet landskap och från plan till backig terräng. Området kompletteras av andra större naturområden i närheten, exempelvis naturreservaten Norra Lunsen (1300 hektar) och Kungshamn-Morga (1150 hektar). Dessa områden har karaktären av större vildmark främst för vandring, medan Sunnerstaåsen är ett tätortsnära naturområde som även erbjuder ett utbud av anläggningsbundna motions- och friluftaktiviteter.

Många nyttjar även den naturliga "arenan" som skogen i området utgör. Här ligger Uppsalas enda utförsanläggning och även de tillgänglighetsanpassade aktivitetsstationerna för barn, Mulleriket, är unika i staden. Vidare finns här elljusspår med utegym, markerade vandringsleder kantade med natur-, kultur- och historisk information, terrängcykelleder, kanotbryggor, längdskidspår, pulkabackar och kalla vintrar en plogad skridskobana. Flera av dessa anläggningar är i behov av upprustning.

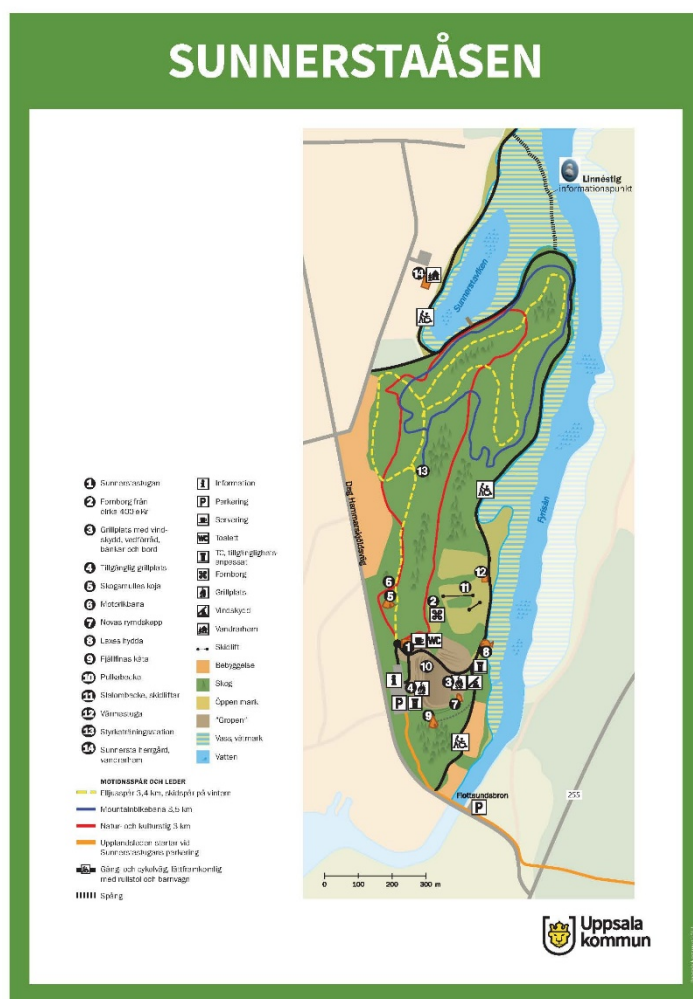

BILD 1 Karta över friluftsområdet med befintliga anläggningar

Dessa använder friluftsområdet idag

Området används frekvent av *Förskolan på hjul* och andra barn- och ungdomsgrupper, exempelvis vid friluftsdagar. Även grupper med pensionärer anordnar regelbundet friluftaktiviteter här. Föreningslivet är aktivt i området med träningar, tävlingar, guidningar och uthyrning av friluftsutrustning. Sunnerstastugan erbjuder café, uthyrning av friluftsutrustning samt kurser och aktiviteter av olika slag i privat regi. Kommunen förvaltar flera av friluft- och motionsanläggningarna i samarbete med föreningslivet.

Det är lätt att ta sig till friluftsområdet. Busstrafik samt gång- och cykelvägar angör området från flera olika håll. Detta är en tillgång som inte är så vanlig för kommunens andra friluftsområden eftersom de flesta ligger längre bort från staden. Det är därför strategiskt viktigt att utveckla just detta område så att besökare som inte har tillgång egna fordon kan ges möjlighet att tillgodogöra sig ett bra utbud av friluftsliv och vardagsmotion.

Nulägesbeskrivning i korthet

Ett nära och lättillgängligt rekreationsområde med stort utbud av aktiviteter i varierad terräng för alla. Värdefull vardagsnatur för intilliggande stadsdelar. Lockar hela Uppsala med pulka- och utförsåkning vintertid samt aktivitetsstationer anpassade för skolklasser och funktionsnedsatta barn under barmarksäsongen. I området verkar flera föreningar och näringsliv med uthyrning, kursverksamhet och café.

Förutsättningar

Sunnerstaåsens friluftsområde utgör södra delen av det större naturområdet Årike Fyris naturreservat. Inom naturreservatet finns vissa begränsningar gällande förändringar av naturmiljön inom området. Naturreservatsföreskrifterna tar hänsyn till att området ska kunna utvecklas som friluftsområde, men tillstånd eller dispens kan behöva sökas för vissa åtgärder.

Det som huvudsakligen begränsar nya anläggningar i området är att det ligger inom ett inre vattenskyddsområde, på en rullstensås, varifrån Uppsala tar sitt dricksvatten. Därmed kan flera statliga och kommunala myndigheter kräva ansökan om dispenser och tillstånd om det ska göras någon form av markpåverkan. Dessutom finns fornlämningar och strandskydd att förhålla sig till när området ska utvecklas.

Utvecklingen av friluftsområdet behöver därmed ske med stor hänsyn till den natur det består av. Det gäller att planera utvecklingen väl för att göra så skonsamma ingrepp som möjligt i den känsliga naturmiljön.

Förväntningar och utmaningar

Det finns många önskemål från flera olika målgrupper om hur Sunnerstaåsens friluftsområde skulle kunna utvecklas. Friluftsområdet har en begränsad storlek på 59 hektar och en specifik karaktär genom sitt läge på åsen. Utvecklingen behöver därför ske genom en noga genomtänkt avvägning mellan vilka intressen som kan prioriteras utifrån platsens storlek och karaktär. Flera av de befintliga anläggningarna behöver restaureras samt markunderlag och annan infrastruktur förstärkas, om området ska kunna klara ett ökat antal besökare.

Tidigare utredningar

1997 togs en första operativ friluftsplan fram för att hantera och utforma friluftsområdet ur ett helhetsperspektiv. Under åren 2006-2008 gjordes en utredning om hur Mulleriket på Sunnerstaåsens skulle kunna utvecklas med en motorikbana och andra tillgänglighetsanpassade aktivitetsslingor för barn.

Under hösten 2022 gjordes en förstudie för att undersöka möjligheten att anlägga en ny terrängcykelbana inom Sunnerstaåsens friluftsområde. Studien undersökte förutsättningarna för att hålla tillräcklig standard för nationella terrängcykeltävlingar, så kallade XCO-tävlingar.

Medborgardialoger

Framtagandet av en utvecklingsplan har varit på gång under en längre tid och flera synpunkter och önskemål har inkommit till kommunen genom åren. Under våren 2024 genomfördes fysiska barndialoger och föreningsdialoger och en digital enkätundersökning var öppen för allmänheten att svara på.

Barndialoger

Dialoger med barn genomfördes utomhus i friluftsområdet med sex olika barngrupper i åldrarna 4 – 11 år från förskolor och skolor i närområdet. Det de flesta barn önskade var fler platser att klättra, balansera och leka tillsammans på. En sammanställning av barndialogerna finns i bilaga 2. Några barngrupper har även lämnat in önskemål skriftligt som samlats i bilaga 3.

Föreningsdialog

Dialogen med föreningar genomfördes i workshopform. Tio föreningar och ett företag med anknytning till friluftsområdet deltog och diskuterade i blandade grupper. Det fanns två huvudinriktningar på önskad utveckling av området; utveckla leder och tävlingsbanor för terrängcykling och längdskidor respektive bredda insatser för den biologiska mångfalden i samklang med utveckling för närboende och föreningsliv. Generellt önskades också bättre underhåll på områdets olika anläggningar. Se sammanställning av föreningsdialogerna i bilaga 4. Några föreningar har också skickat in kompletterande skriftliga yttranden till kommunen som samlats i bilaga 5.

Digital frågeenkät

Den digitala enkäten var öppen under en månad försommaren 2024. Totalt inkom 192 svar. De svarande var övervägande män (60%), boende i närområdet (60%) i åldrarna 31–50 år (50%). Även enkätsvaren visar på två olika inriktningsönskemål; de som vill att det ska satsas på fler motionsanläggningar och de som värnar områdets natur- och kulturvärden. En sammanfattning av enkätresultaten hittar du i bilaga 6.

Inkomna önskemål och sammanfattande analyser

Sammanfattning av inkomna synpunkter och önskemål

MÅLGRUPP	HUVUDSAKLIGA ÖNSKEMÅL
Förskolebarn 4–5 år	Klättra, balansera, gunga, springa
Lågstadiesbarn 8 år	Klättra, balansera, gunga, leka tillsammans
Mellanstadiesbarn 11 år	Klätter- & Höghöjdsbana, mer åldersanpassat för äldre barn
Föreningar som är för fler anläggningar	Utveckla terrängcykling och konstsnöspår för längdskidåkare
Föreningar som är för mer naturvärden	Utveckla för närboende/föreningsliv <u>och</u> bredda den biologiska mångfalden
Frågeenkäten: de som är för fler anläggningar	Utveckla terrängcykelleder
Frågeenkäten de som är för mer naturvärden	Bevara naturvärden
Frågeenkäten generellt	Uppskattar skogen, elljusspåret, Sunnerstastugan och terrängcykelbanan
Tidigare dialoger Arbetsgrupp 2024	För vardagsmotionärer, Fler fritids-/friluftsanläggningar och sommaraktiviteter runt gropen, Minimera konflikt mellan olika intressen, Förbättra kontakten med Fyrisån
Tidigare dialoger intern workshop 2022	Bättre byggnadsunderhåll och renovering, Fler fritids-/friluftsanläggningar och sommaraktiviteter, Bättre vattenkontakt, Uteklassrum och fler sittplatser
Tidigare dialoger Föreningslivet 2016	Utveckling av Sunnerstastugan, Fler föreningar till området och mer samarbeten, Koppla ihop gropen och utförsbackarna, Fler fritids-/friluftsanläggningar och sommaraktiviteter

Diskussion och analys kring inkomna synpunkter och önskemål

Vid en genomgång av inkomna synpunkter och önskemål från de olika medborgardialogerna med vuxna personer kan man se en skiljelinje mellan de som vill att det ska satsas på fler motionsanläggningar i friluftsområdet och de som värnar områdets naturvärden. Föreningsdialogen som hölls i blandade grupper skapade en viss förståelse och kompromissvilja mellan de olika viljeinriktningarna.

Det finns en viss skillnad mellan vad kvinnor och män gör i området. Medan män i större utsträckning terrängcyklar och löptränar så kopplar fler kvinnor av i naturen och promenerar i området. De som bor i närliggande bostadsområden använder mest området för promenader, löpträning och för att koppla av i naturen, medan de som bor längre bort kommer hit för att terrängcykla och åka skidor. Ett sätt att möta dessa olika önskemål är att skapa aktivitetszoner inom området. Genom att samla byggandet av nya anläggningar i områdets södra delar, nära service och där det finns färre naturvärden som kan påverkas negativt, så bidrar vi även till bättre ekologisk hållbarhet inom friluftsområdet.

Vidare önskar många mer service av olika slag i och kring Sunnerstastugan och bättre underhåll av områdets anläggningar.

Anpassning för olika åldersgrupper

När det gäller resultatet från dialogerna med barn så var önskemålen, inom hela åldersspannet 4 - 11 år, väldigt samstämmiga. Barnen önskar framför allt fler ställen att klättra och balansera på. Gärna utformade så att flera får plats att leka tillsammans. Framför allt de äldre barnen saknade roliga platser som är tillräckligt utmanande. Anläggningarna bör anpassas i svårighetsgrad efter olika åldersgruppers förmåga. Ett av dagens samhällsproblem är för mycket stillasittande, därför är det extra viktigt att skapa platser som inbjuder barn och unga till fysisk aktivitet. Att utveckla området så att flera olika grupper, speciellt barn och unga, gynnas stärker också den sociala hållbarheten i området.

Föreningsliv och näringsidkare

Samarbeten med föreningslivet leder till en mångfald av aktiviteter i friluftsområdet och är därför viktig att fortsätta verka aktivt för. Idag ordnar bland annat Friluftsfrämjandet skidskola för barn i slalombacken varje vinter och Uppsala slalomklubb erbjuder barn- och ungdomsträning samt hjälper till att köra skidliftarna på kvällar och helger. Föreningslivet har aktiviteter för olika åldrar i området under sommarhalvåret, exempelvis orientering, friluftsgrupper, kajakpaddling och MTB-cykling. Vid en utveckling av friluftsområdet kommer förhoppningsvis föreningslivet kunna erbjuda ett utökat utbud av aktiviteter.

Kommunen ska också vara lyhörd för önskemål och förslag om utveckling av aktivitetsutbudet från näringsidkare som vill verka i området. En satsning från detta håll kan leda till mervärden för friluftsområdet som kommunen själva inte kan bidra med. På så sätt ges också ekonomiska förutsättningar för externa aktörer att bedriva verksamhet här, vilket skapar ekonomisk hållbarhet för området. Ett konkret exempel på detta är den höghöjdsbana med zipline som entreprenören i Sunnerstastugan vill uppföra i området runt gropan. Kommunen skulle ha svårt att driva en sådan anläggning, men har ställt sig positiva till att anläggningen byggs i privat regi.

Behov av upprustning

Flera av anläggningarna i området är slitna och behöver renoveras eller ersättas. Besöksstrycket i området förväntas bli högre i takt med att staden växer, vilket ställer ytterligare krav på förstärkning av ytor och investering i robustare anläggningar. Prioriteringar behöver därmed göras både bland de inkomna önskemålen och avseende förvaltning av de befintliga anläggningarna.

Platsspecifika juridiska begränsningar

När friluftsområdet utvecklas ska hänsyn tas till de juridiska begränsningarna; föreskrifter om inre vattenskyddsområde, naturreservatsföreskrifter, fornminnesföreskrifter och strandskydd. Tillstånd och dispenser kan sökas för den eventuella markpåverkan som kan komma i fråga. För att ansökningar ska gå igenom får föreslagna ingrepp inte vara för stora på naturmiljön. Om tillstånd eller dispens ges, blir ofta kostnaden för att anlägga högre än vanligt på grund av krav på att speciell hänsyn måste tas. Kommunen har antagit riktlinjer för att säkerställa att mark- och vattenhantering inte påverkar grundvattnet negativt.

De önskemål som bli svåra att genomföra på grund av områdets juridiska begränsningar, framför allt när det gäller grundvattenskyddet, är anläggning av ett längdskidspår på konstsnö samt etablering av en komplett terrängcykelbana för träning och tävling. Dessa anläggningar är även svåra att kombinera med befintliga och andra önskade aktiviteter för allmänheten inom friluftsområdet, främst på grund av de stora ytor de skulle behöva ta i anspråk. Däremot skulle vissa delar ur förstudien kring nya mountainbikeleder kunna vara möjliga att genomföra inom ramen för de begränsningar som finns i området.

Behovet av, förutsättningarna för och möjliga platser för konstsnöspår respektive komplett terrängcykelbana för träning och tävling behöver utredas vidare.

Slutsats

Den slutsats som kan dras utifrån vad som framkommit vid de olika medborgardialogerna, i relation till de juridiska begränsningar, är att utvecklingsplanen bör prioritera önskemål som kan samexistera inom friluftsområdet och som inte innebär några stora ingrepp i naturmiljön.

Inriktning för områdets utveckling

Vision och mål

I Sunnerstaåsens friluftsområde ska det finnas möjlighet för en bred allmänhet att utöva friluftsliv och vardagsmotion. Anläggningar och anordningar ska utformas och lokaliseras så att de inte stör varandra. Det ska finnas ett stort och varierat utbud av aktivitetsmöjligheter i området året runt och samnyttjande av anläggningar, även under olika årstider, ska eftersträvas. Utvecklingen ska ske med stor hänsyn till områdets natur- och kulturvärden samt de juridiska begränsningar som råder på grund av läget på åsen inom ett inre vattenskyddsområde och naturreservat.

Målbeskrivning

Sunnerstaåsens friluftsområde har blivit ett utvecklat rekreationsområde, framför allt för vardagsmotion som bidrar till bättre folkhälsa, med ett större utbud av anläggningar som vänder sig till människor i alla åldrar och nyttjas i samklang. Fler aktivitetsmöjligheter har tillkommit under sommarsäsongen. Vädskyddade platser möjliggör längre vistelser året runt. Sambandet med Fyrisån och Årike Fyris har stärkts med brygganläggningar mot vattnet. Besöksantalet kommer fortsätta att öka genom utbyggnad av södra staden, vilket kräver kontinuerlig utveckling av området och en välfungerande infrastruktur med caféverksamhet samt byggnader och anläggningar i gott skick.

Strategier

Området delas in i olika aktivitetszoner. Detta görs genom att etablera nya anläggningar främst i södra delen runt ”gropen” och i nära anslutning till servicen i Sunnerstastugan och raststugan intill slalombackarna. Samtidigt stärks lugna naturupplevelser och naturvårdande insatser i norra delen av området.

Kommunen äger friluftsområdet och står för utveckling och förvaltning av natur och anläggningar som ska kunna användas fritt av allmänheten. Anläggningarna kan användas spontant i grupp eller enskilt, men även nyttjas via föreningslivet eller privata aktörer som välkomnas att skapa ett aktivitetsutbud i området.

Anläggningar och aktiviteter att utveckla

Utifrån analys av önskemål och synpunkter som inkommit genom medborgardialoger, områdets fysiska och juridiska begränsningar samt antagna mål, visioner och strategier finns ett flertal åtgärder som är möjliga och lämpliga att genomföra. Dessa anges nedan, men är enbart exempel på åtgärder och ingår inte i beslutet om utvecklingsplan. Åtgärder hanteras inom drift- och investeringsbudget.

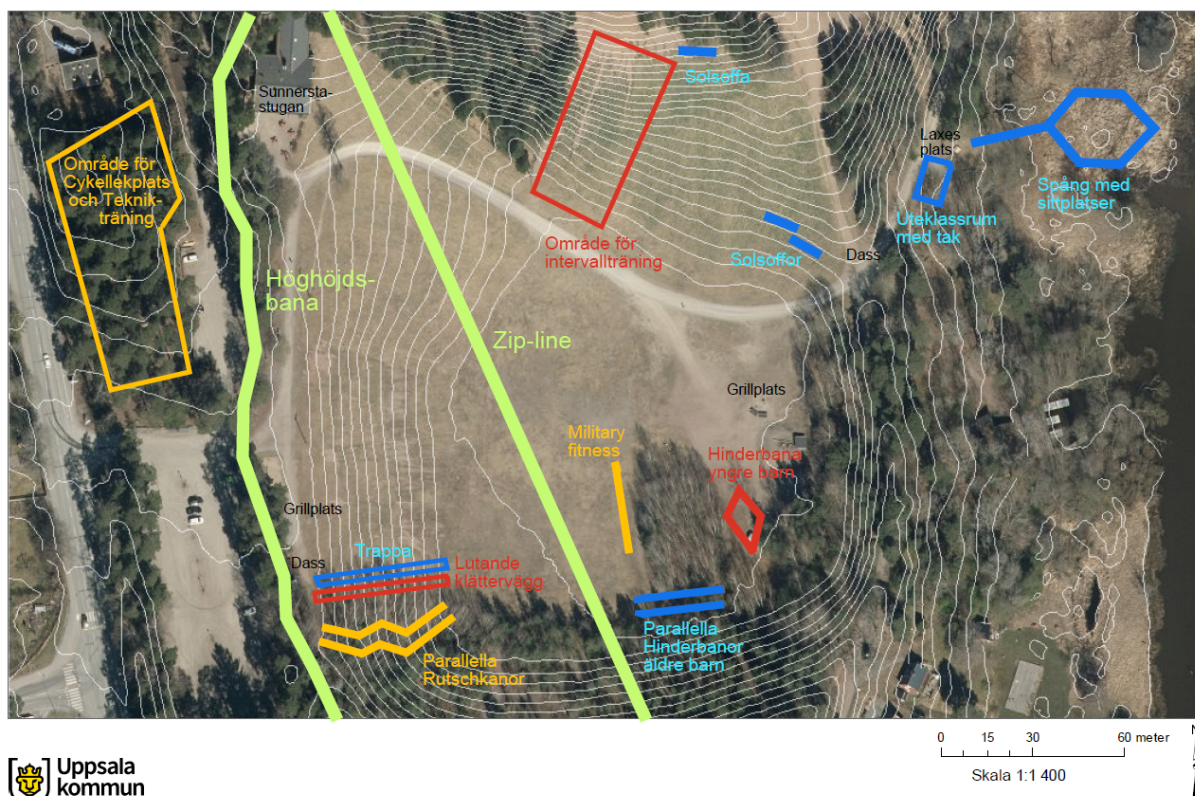

BILD 2: Exempel på nya anläggningar kring gropenområdet (se även bilaga 7)

Gropenområdet - komplettera med fler aktiviteter sommartid (se BILD 2)

- Långa rutschkanor och klätterbanor längs slänterna i sydöstra hörnet av gropen
- Hinderbanor för olika åldrar som binder ihop Mulleriket i gropen med södra kullen
- Vilobänkar i solläget i norra gropslätten
- Intervallträningsbanor i norra gropslätten
- Mobil kulturverksamhet i gropen (t.ex. konstutställningar, teaterscen)
- Cykel-lekplats/Teknikområde för terrängcykling nära entré och Sunnerstastugan
- Höghöjdsbana vid Sunnerstastugan och zipline över gropen (på gång)

Vattenkontakt mot Fyrisån (se BILD 2)

- Utveckling av "Laxeplatsen" med tillgänglighetsanpassade träspänger mot ån
- Uteklassrum/matsäcksplats med tak och vattenutsikt

Slalombackarna - komplettera med fler aktiviteter sommartid

- Fler cykelbanor utför i backarna under barmarksäsongen
- Större grillplatsområde med vindskyddade sittplatser

Upprustning och komplettering av befintliga anläggningar och platser

- Renovera och anpassa mountainbikebanan för en bredare målgrupp
- Renovera och förstärka stigar och ytor kontinuerligt
- Komplettera elljusspåret med fler utegymsredskap och hinderbanor
- Renovera byggnader i området, inkl. nya avloppslösningar
- Behåll största delen av skogsområdet i norr som en lugn del av friluftsområdet
- Komplettera med fler skötselinsatser för att bevara områdets naturvärden

Bedömda investeringar och driftskostnader samt tidplan

För att utvecklingsplanen ska kunna realiseras behöver drift- och investeringsmedel avsättas i budget. Nedanstående tabell visar gatu- och samhällsmiljönämndens kostnader för att genomföra de åtgärder som redovisats utvecklingsplanen för åren 2025–2035. Priserna är satta utifrån 2025 års kostnadsnivå.

NYA INVESTERINGAR	KOSTNAD (tkr)	ANSVARIG
Rutschkanor parallella	1000	GSN
Klätterbanor inklusive trappa	200	GSN
Hinderbana/inte-nudda-marken yngre barn	400	GSN
Hinderbanor parallella äldre barn	400	GSN
Hinderbanor parallella vuxna	650	GSN
Solbänkar	150	GSN
Intervallträningsbanor	50	GSN
Träspänger intill Fyrisån	350	GSN
Uteklassrum för cirka 20 personer	300	GSN
SUMMA:	3 500	
<i>Teknikområde för terrängcykling</i>		<i>IFN</i>
<i>Bättre tillgänglighet kanotområdet</i>		<i>IFN</i>
<i>Nya cykelbanor i utförsbackarna</i>		<i>IFN</i>
<i>Grillplats i backområdet</i>		<i>IFN</i>
<i>Höghöjdsbana med zipline</i>		<i>Aktivt uteliv</i>
<i>Mobil konstupställning</i>		<i>Extern</i>
<i>Mobil teaterscen</i>		<i>Extern</i>

DRIFTÅTGÄRDER	KOSTNAD (tkr/år)	ANSVARIG
Renovering & anpassning av bef. MTB-bana	100 (1 år)	GSN
Förstärkning befintliga stigar och ytor	50	GSN
Träd- och slyröjning för bättre vattenutsikt	25	GSN
Naturvårdsåtgärder - främst i norra delen	25	GSN
SUMMA:	100-200	
<i>Komplettering utegym längs elljusspåret</i>		<i>IFN</i>
<i>Underhåll befintliga byggnader (hyrespåverkande för IFN)</i>	<i>Extern</i>	<i>UKAF</i>

Uppföljning

Gatu- och samhällsmiljönämnden är ansvarig för utvecklingsplanen och har därmed det övergripande ansvaret för dess uppföljning och utvärdering.

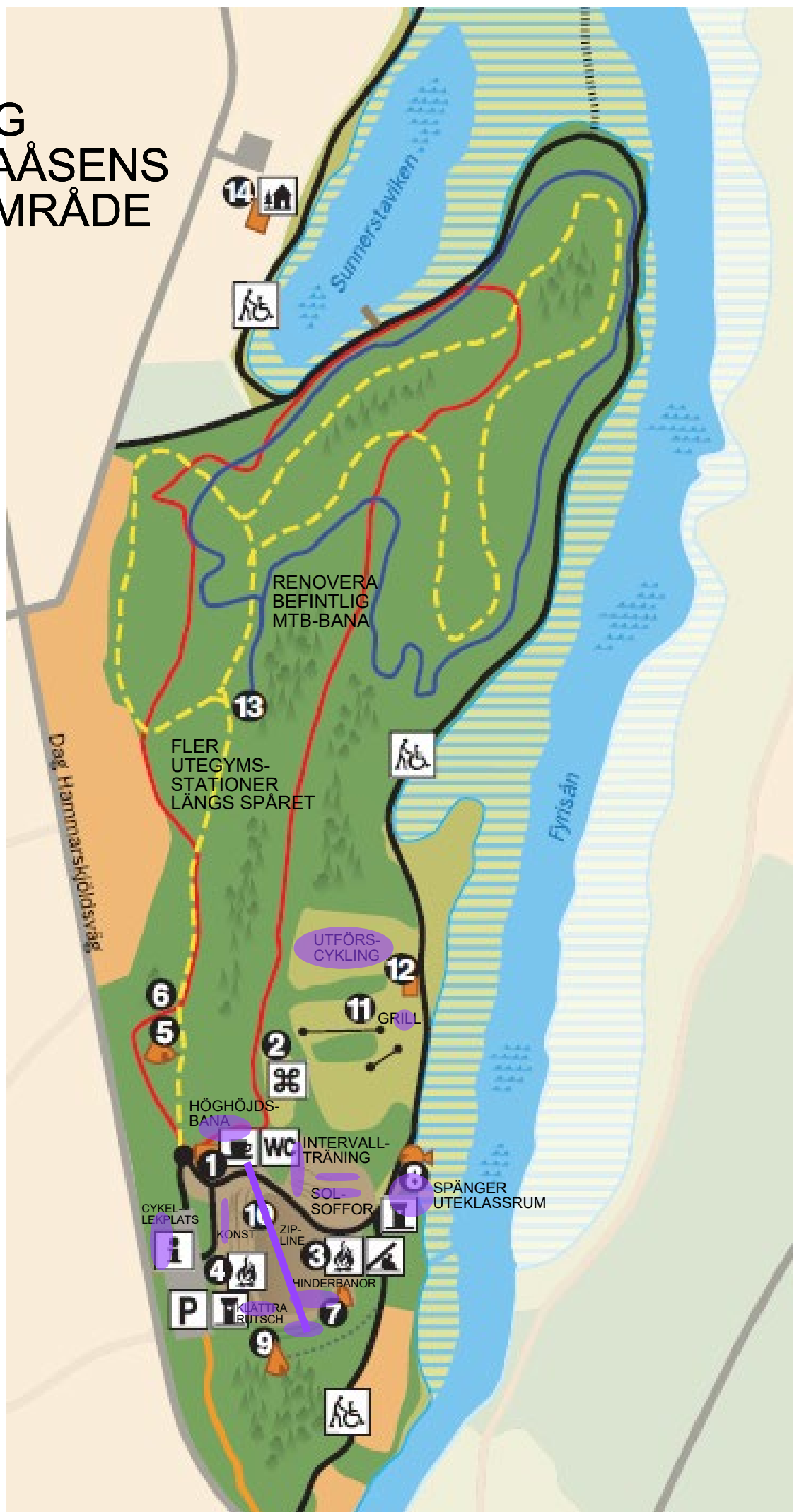
Utvecklingsplanen ska följas upp vart tredje år för att säkra att prioriteringar och insatser genomförs långsiktigt. Justering av innehåll och tidplan kan bli aktuellt vid de tidpunkterna, om oförutsedda behov eller förändringar uppstår.

BILAGA 2

UTVECKLING SUNNERSTAÅSENS FRILUFTSOMRÅDE

LUGNARE
OMRÅDE

AKTIVITETS-
OMRÅDE

BILAGA 3

Sammanställning av Barndialoger 25/3 - 18/4 gällande Utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde

Planeringen inför barndialogerna gjordes i samarbete med Barnombudet i Uppsala län (BOiU), som också deltog vid de flesta dialogtillfällena. Förskolor och skolor i närområdet kontaktades via mejl och urvalet var klasser med 5-, 8-, 11- och 15-åringar. Totalt intervjuades tre förskoleklasser (varav en Förskola på hjul), en årskurs 2-klass och två årskurs 5-klasser (årskurs 8-klasser uteblev). Dialogerna genomfördes på plats utomhus i friluftsområdet. Klasserna hade fått ut frågeställningarna i förväg, så att de hade möjlighet att förbereda sig. Vissa klasser lämnade därför även in skriftliga svar på våra frågor.

Grupper	Vad är BRA idag?	Vad är DÅLIGT idag?	Vad vill ni göra i framtiden?	Sammanfattning
Skogsmulles plats 25 mars	7 Svävande balansbom - spännande	2 Svävande balansbom - lite svårt	Rutschkana	Klättra
4-5-åringar	2 Träramp - bra att träna	1 Träramp - svårt att komma upp	Höghöjdsbana	Balans
Dirigentens fsk	1 Klätterställning	1 Klätterställning - svårt	Cyklar	Gunga
	1 Rörlig bro	5 Kryptunneln - tråkig	Gungbräda	
	3 Stocklyft - kul	2 Balansbommar	Stenar (att sitta och/eller klättra på?)	
	3 Kompisgungan - gunga högt tillsammans	1 Balansstubbarna - tråkiga, långt mellan stubbarna		
		Balanstrappa - tråkig	Tydligare instruktioner	
		Ledstänger - förstod inte		

Gropen 27 mars	7 Backen - springa, pulka, skidor, utsikt	2 Backen - ingen snö	Linbana på olika höjder	Springa
4-5-åringar		1 Borden - tråkigt med grus runt om	Karusell	Klättra
Trastagens fsk		Utedasset - luktar äckligt, konstigt att man inte kan spola, kallt	Gunga i träden	Hoppa
			Klättervägg	Gunga
			Studsmatta	
			Rutschkanor olika varianter	
			Trappport så alla kan ta sig fram	
			Käpphästbana	
			Labyrint	

Grupper	Vad är BRA idag?	Vad är DÅLIGT idag?	Vad vill ni göra i framtiden?	Sammanfattning
Gropen 15 april	Grillen		Rutschkana	Springa
4-5-åringar	4 Gropen - Springa nedför backen och åka pulka	3 Gropen - Tråkigt när andra puttas & promenader	Klättervägg	Klättra
Förskolan på hjul	Hjula, Titta på småkryp (pedagog)		Klätterställning i trä	Balansera
	1 Dasset - bra när man behöver kissa	1 Dasset - luktar illa	Linbana	
	1 Borden - bra plats att sitta och äta	1 Borden - Smutsigt, myror		
	1 Mulles plats - Roligt		Sitta under tak	
	1 Fjällfinas plats - balansgång, rida ren		"Utdragen" Hinderbana i form av stationer	
	2 Stenar - leka mamma, pappa, barn			
	1 Träd - Roligt att bygga kojor			
	Höjden mot slalombackarna - bra klättra i träd & rulla ned			

Fjällfinas plats 25 mars	18 Spindelnätet - balansera, tillsammans, utmana varandra		Klättra mellan träden	Klättra
8-åringar	kan leka olika lekar, funkar också som fikabänk		Leka tillsammans	Balansera
Sunnerstaskolans åk 2	2 Spången - Lätt att gå, kul att spring, bra viloplatser,		Klätterställning	Gunga
	fler kan komma upp		STOR soffa	Leka tillsammans
	2 Gungsoffan - Slappna av och njuta, utsikt, svinbra,	1 Gungsoffan - inte kul att gunga	Kompisgungor	Fikamöbler / Sittplatser
	bra med kedjespärr, fler gungor		Linbana	
	2 Balans-/klätterstock - gillar att klättra, använda fantasin,		Bänkar att sitta och fika på	
	leka att marken är lava		Grillplats	
	2 Stora kåtan - Kan sitta inne och ha trevligt, kul att grilla	1 Stora kåtan - Klotter, skrivit elaka saker, brandfarligt	Större spindelnät så fler kan vara med	
	2 Småkåtorna - klättra på taket kul, bättra för små barn	Småkåtorna - inget att göra i dem		
	1 Hjortronen & Lingonen - Gulliga, vill ha fler	2 Hjortronen - Svåra att göra ngt med, sätta ihop med lingonen		
	Backen ner - bättre om man gör cykelstigar	Backen ner - kan vara farlig , ramla ner		

Vattnet o skidbackarna 27 mars	Gropenbackarna - kul att springa	Fiskarna - tråkiga, finns inget att göra (men fina att titta på)	Stor rutsckana nedför backen	Springa i backarna
11-åringar	Slalombackarna - roliga ändå	Slalombackarna - tråkiga, måste ha skidor	Fler grill- o sittplatser	Rutschkana
Treklängens skola		Dasset - äckligt, kan inte spola	Zipline	Höghöjdsbana
			Höghöjdsbana med hinder	Mer som passar deras ålder
			Stor lekpark	Fikamöbler / Sittplatser
			Fotbollsplan	
			Vollyboll	
			Liten park	
			Trolly-tåg	
			Karuseller	
			Riktig toa	
			Skyltar med gåtor vid Laxes plats - priser	
			Studsmatta / Trampolin	
			Göra vattnet mer tillgängligt	

Grupper	Vad är BRA idag?	Vad är DÅLIGT idag?	Vad vill ni göra i framtiden?	Sammanfattning
Skogen o Skidbackarna 18 april	Slalombackarna - Coola, kul åka skidor, utsikten	Trappan bakom stugan - jobbig att gå i, svår för rullstolsburna	Klättervägg	Klättra
11-åringar	Sunnerstaviken - renare vatten	Ån - såg smutsig ut	Klätterbana - Höghöjdsbana	Rutschkana
Växthusets skola	MTB-leden - OK	Åsen - branta backar, man kan ramla	Linbana	Höghöjdsbana
	Fornborgen - Cool, gammal	Parkeringen - inte bra med bilar i naturen	Zipline - flera olika	Mer som passar deras ålder
			Rutschkana i en backe	
			Kompisgungor	
			Låtsasdjur med info.skyltar om + klättra	
			Minidjurpark	
			Grillplatser	
			Camping	

ruth och calle

BILAGA 4a: Barnyttranden - tycker om att göra utomhus

Vad tycker du om att göra ute?

klättra hög stöt. upp i luften
klossar rivett av dömläsarna tälten
åka linbana

Gabriels och Nour

Vad tycker du om att göra ute?

lista

Klettra på hägo?[✓]

Träköga högo[✓] upp?

kluriga bänkar i blifa[✓] täger

Trä gunga[✓]

Fika ställen i tätt[✓]

lek stuga?

En sandlåda?

Vad tycker du om att göra ute?

Klättra.

Hoppa linbana.

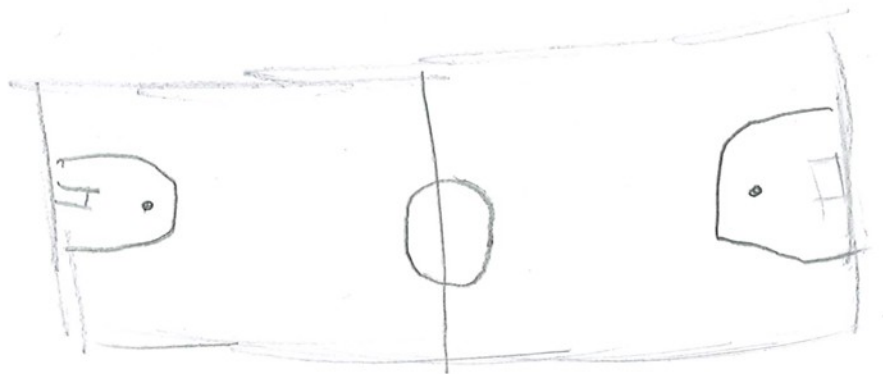
Gunga.

Springa.

Ruselkana.

hinder bana.

Vad tycker du om att göra ute? Spela fotboll,
leka tagare, klättra, springa,
prata.

Vad tycker du om att göra ute?

Jag gillar att gunga, klättra,

Vad tycker du om att göra ute?

En kompis gunga.

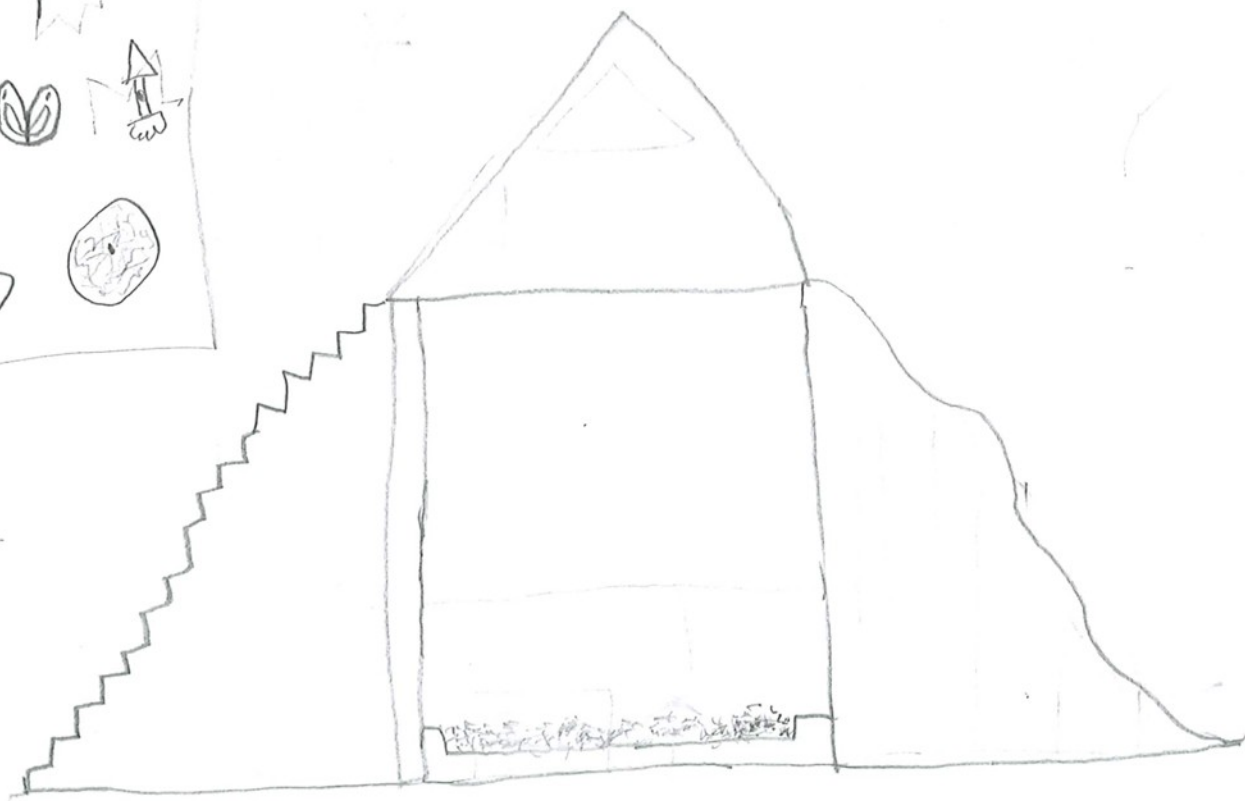
En kompis gunga som man kan
sitta många i.

En kräter väg.

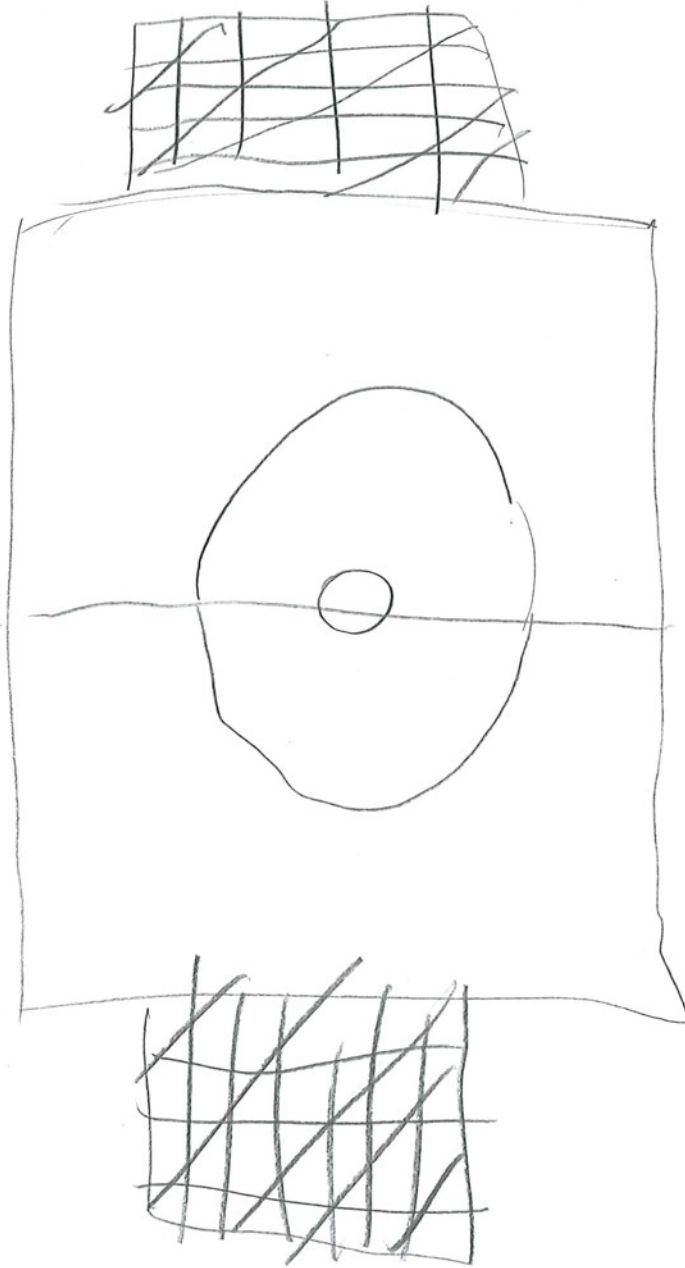

En koja med en sand-
låda under och en trappa
med en rutschkana.

Vad tycker du om att göra ute?

Vi tycker om att klättra, springa, leka och spela fotboll

Vad tycker du om att göra ute? Jag vill ha
en ~~svensk~~ banna. Jag vill ha

en lih banna.

en lång hopp banna

En krossvagn

Sipp la ih, klätter träd
en ruskhalla

Vad tycker du om att göra ute?

Alvar Shura

Adina Zungla

Alvar Kuvra

Adina Mingabana

Adina Luvu

Vad tycker du om att göra ute?

Grilla. Klätta i klätteställning.
Spela fotboll. Åka kana

Vad tycker du om att göra ute?

- Vi vill kunna klättra.
- vi vill kunna gunga/gungbräda.
- En hinderbana.
- En linbana.
- En rutschbana.
- Ett trevlig dass. i närheten.
- En fikaplatz
- En gångbro mellan träden.
-

Vad tycker du om att göra ute?

springa

#0tt boll

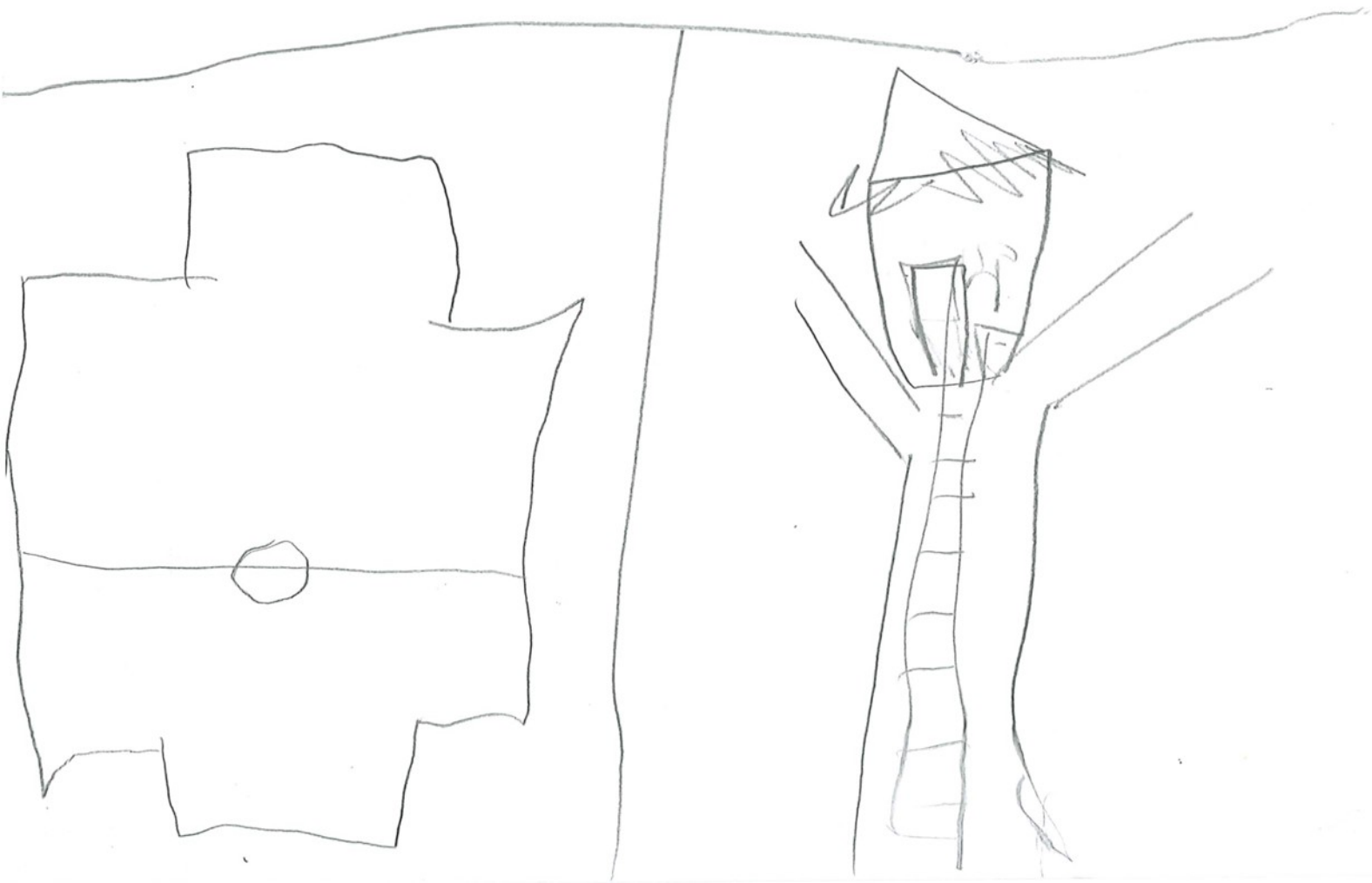
hinderbana

linbana

slutshop

träkoja

sandlåda

Ines och Elina

Vad tycker du om att göra ute?

En hög stol som man ska klättra
upp på.

En hinderbana.

En hängstäng.

Träspel i telt.

Storlek som man hoppar på.

RUBENS bana.

En springbana.

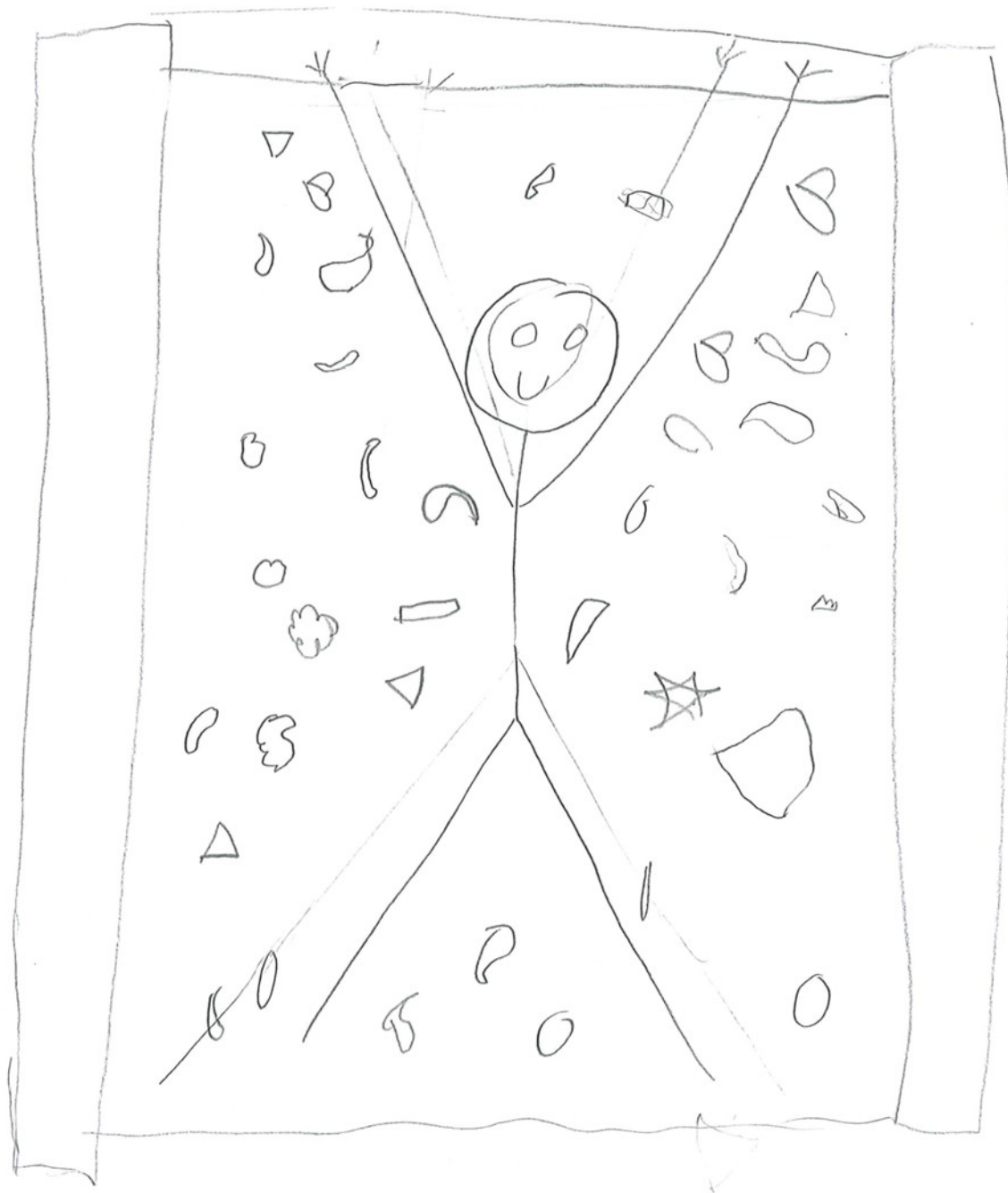
En glidig RUBENS bana

En bänk och ett bord

så man kan fika på

BILAGA 4b: Barnyttranden - Vill göra

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra här? Klättra, springa och fika!

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra
här?

Klättra

Springa

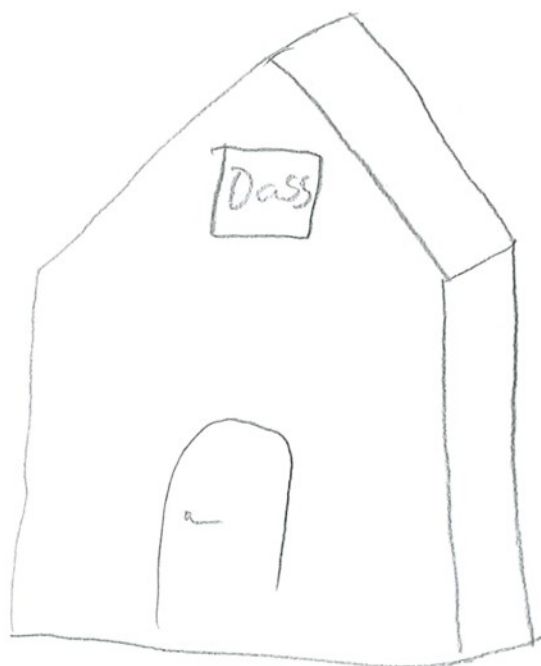
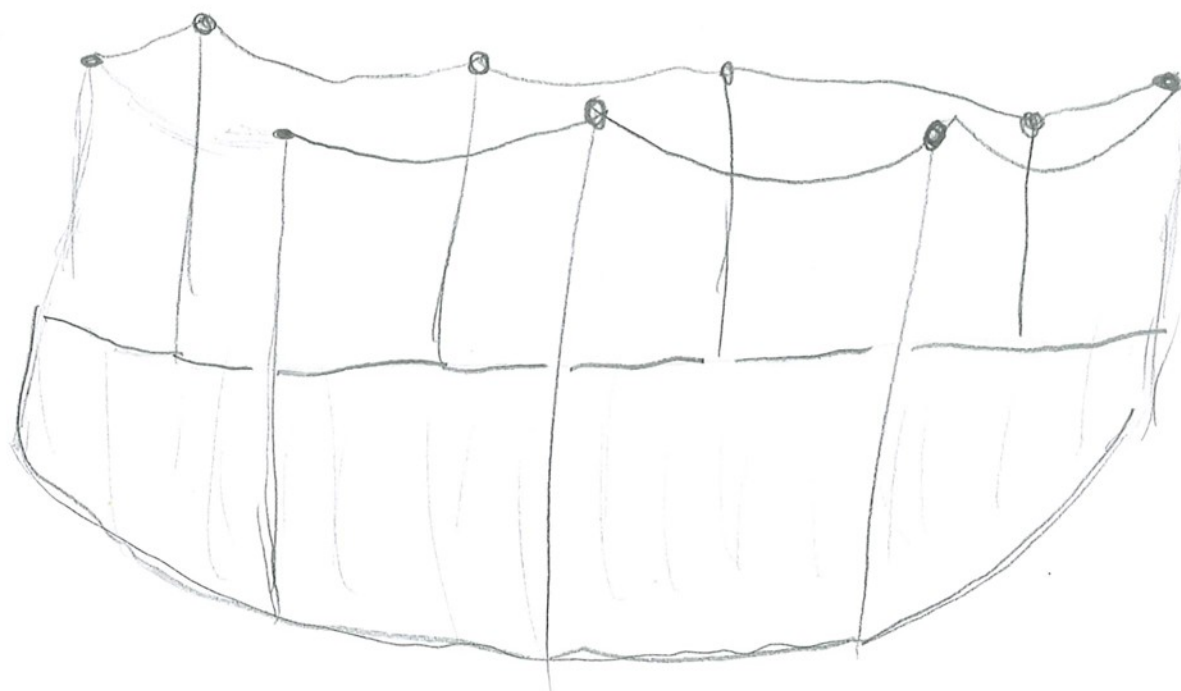
Vila

Hoppa

Sitta

Jonas Lisen

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra
här?

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra här?

Klätterställning
fotbollsplan åka kuseikana

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra här?

Alvar horra Stutsmata

Alvar en en kushkama-

Alvar linbana

Alvar linbana

Alvar

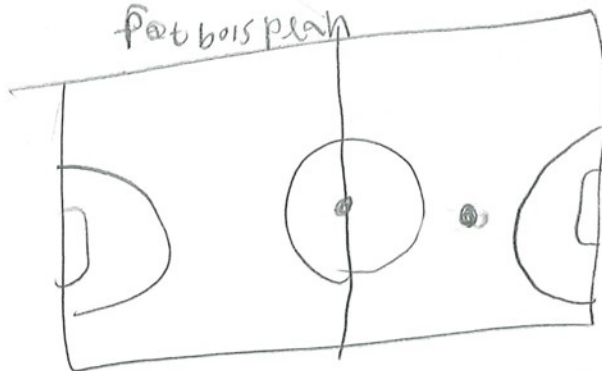
linbana
badda

Adina stanna dass

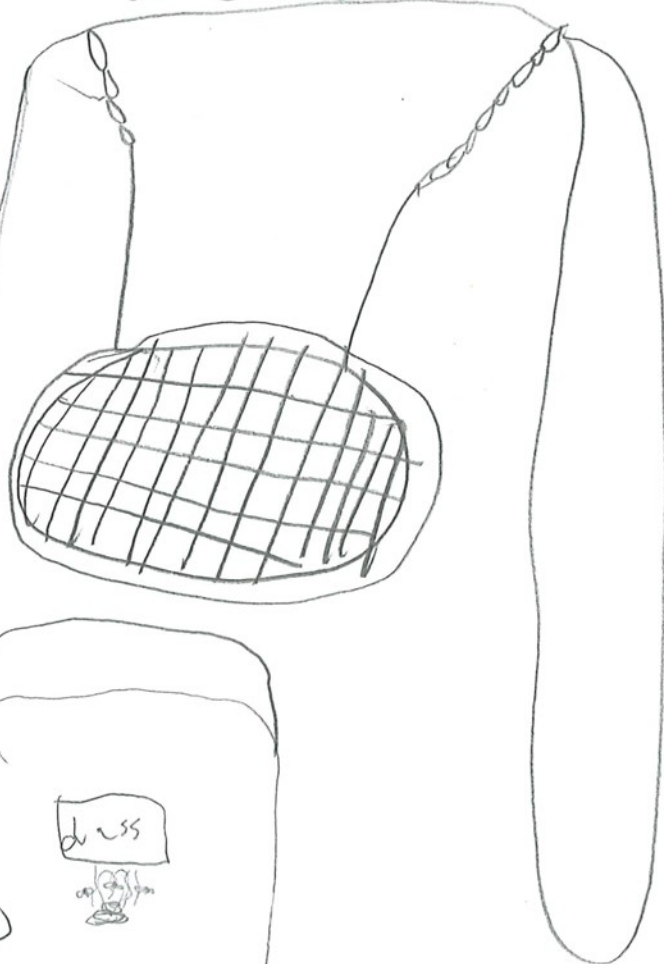
Adina 2h2a

Adina fotbollspen

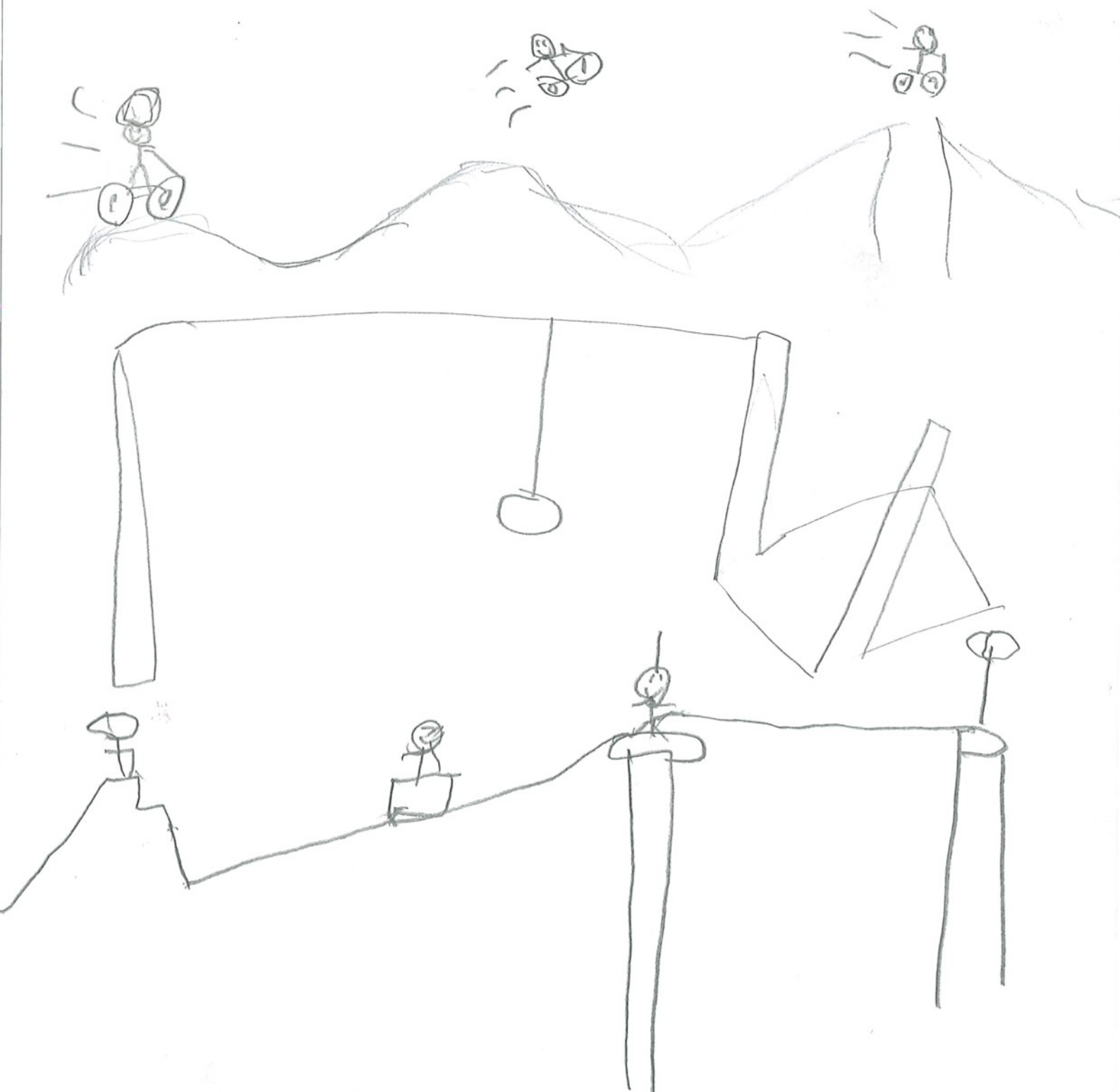
fotbollspen

2h2a

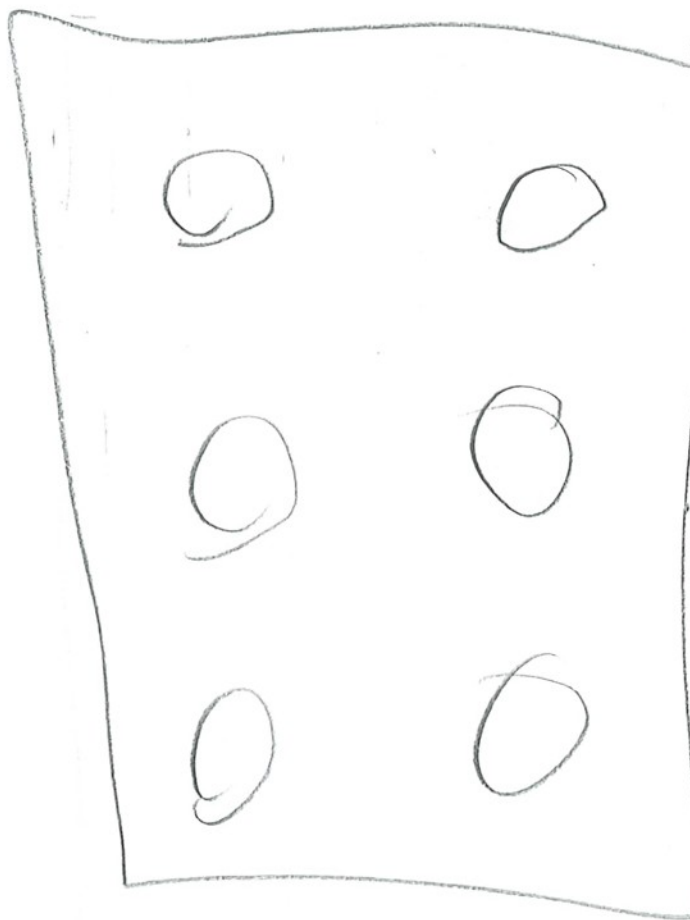
Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra
här?

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra

här? Vi vill ha en klätterställning.

Klätternäg

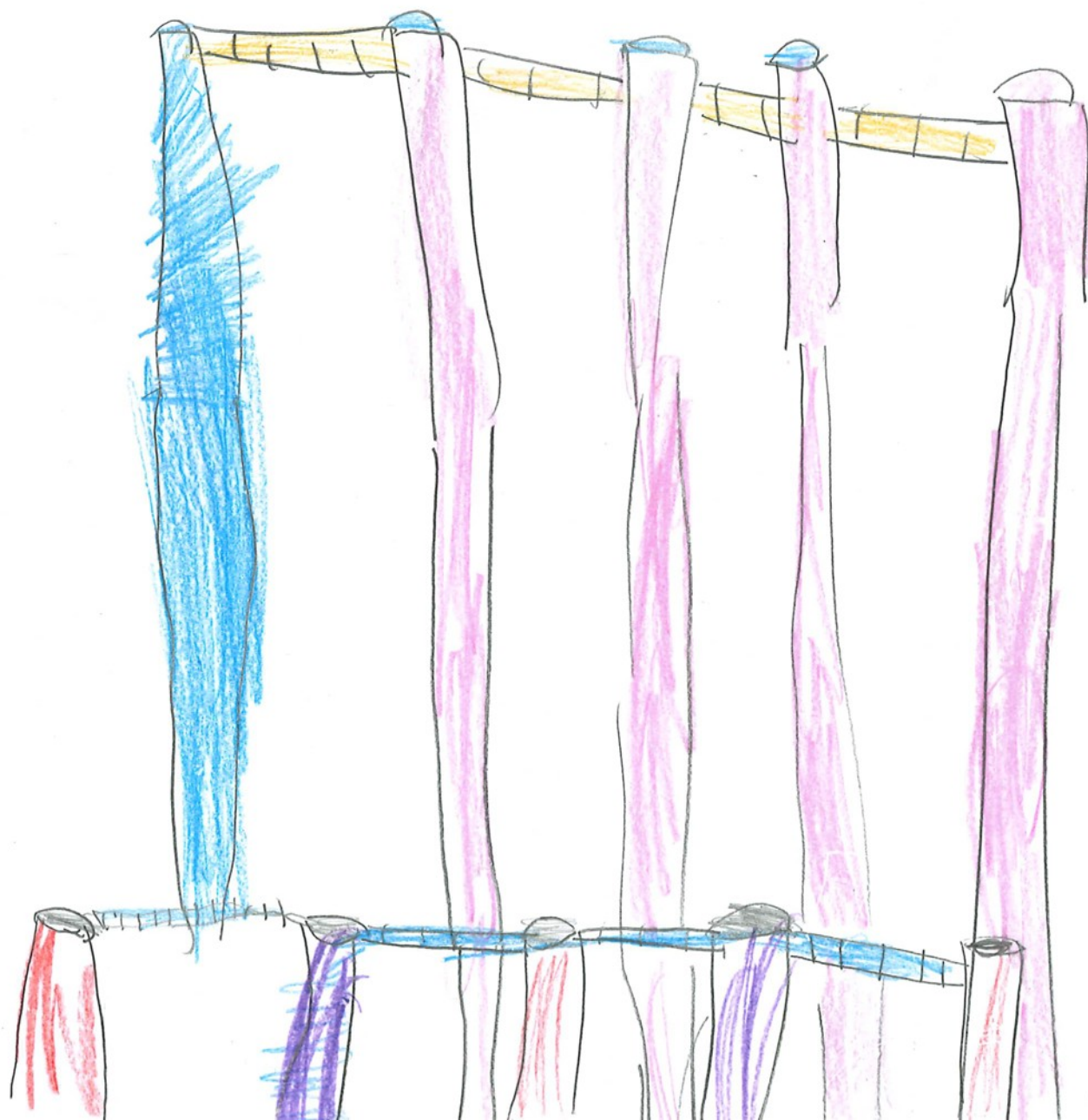

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra
här?

åka linbana grilla korv klättra

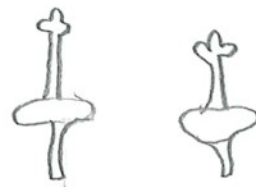
Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra
här?

En vingelbro?
En hökt up?

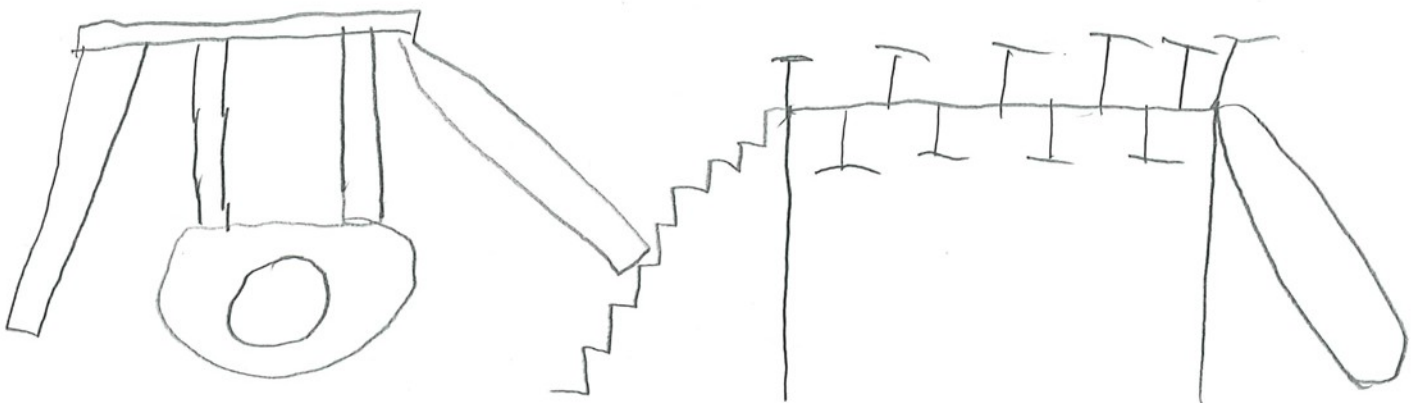

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra här?

Jag gillar att snöra och att
äka linband.

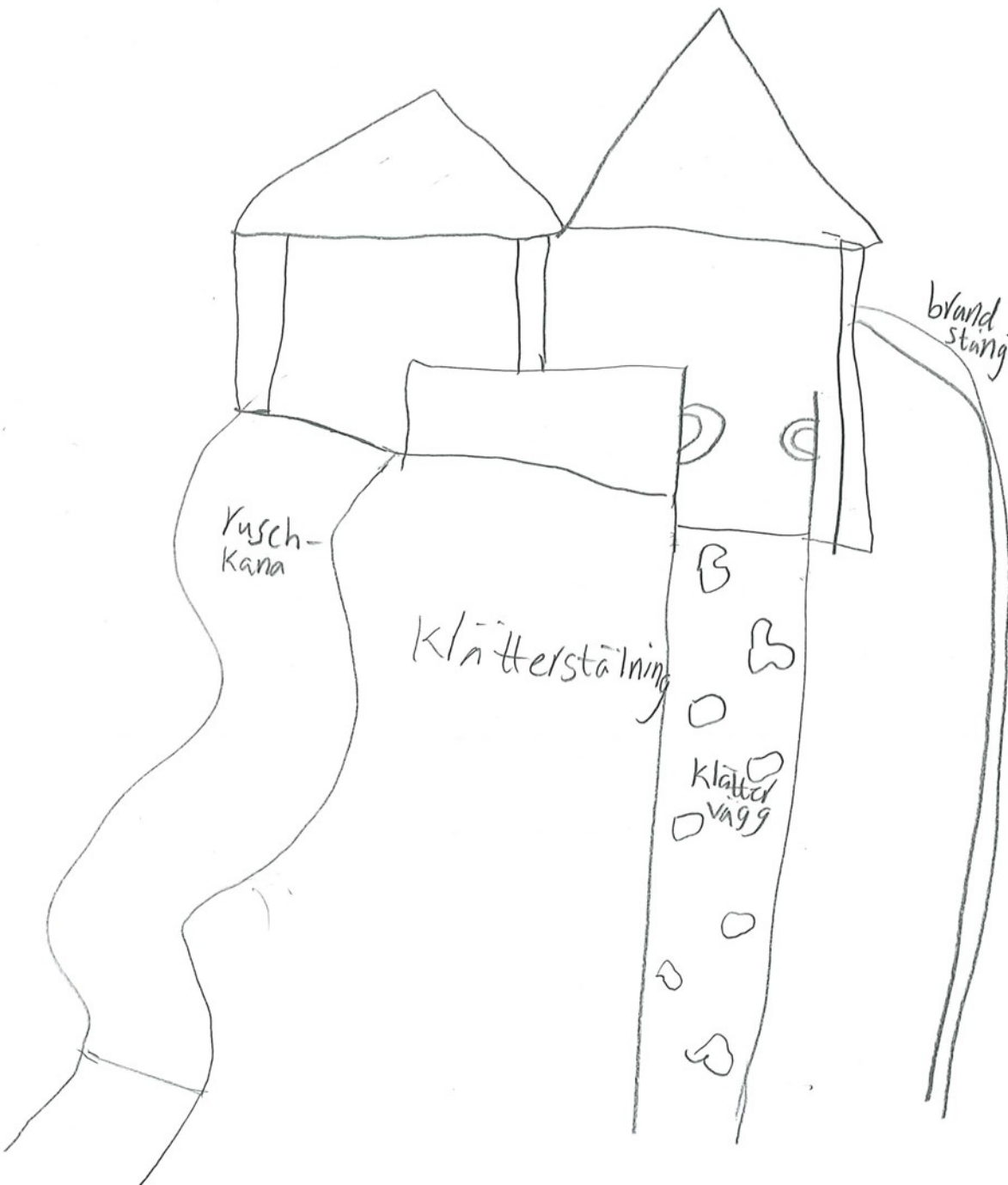
Jag gillar att klättra på en
kletterstegning och att gunga

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra här?

Jag skulle vilja åka linbana, klättra i klätterställning / klätterrägg, gunga.

Jag skulle vilja ha en bänk som är så stor att man behöver klättra upp till den. Jag skulle också vilja klättra på en stor klätterrägg. Jag vill också ha en hoppbana så man hoppar över saker kryper under saker. Jag vill ha en rutschkana. En lekstuga med

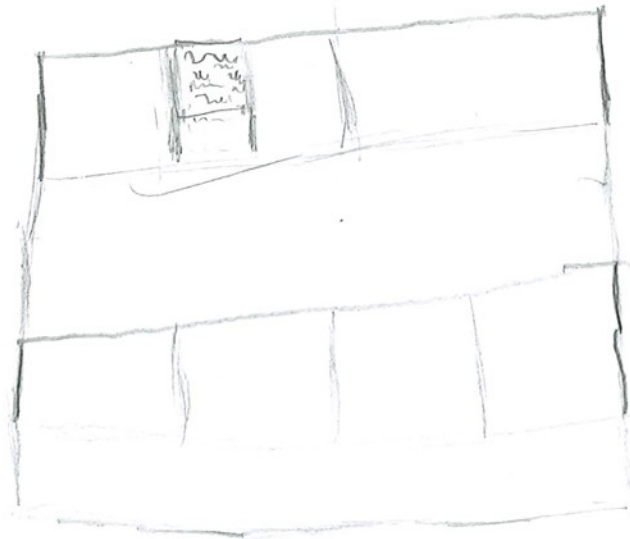

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra här?

Vi vill spela gaga-balla
och det här är planen

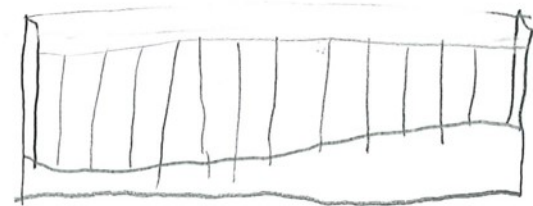
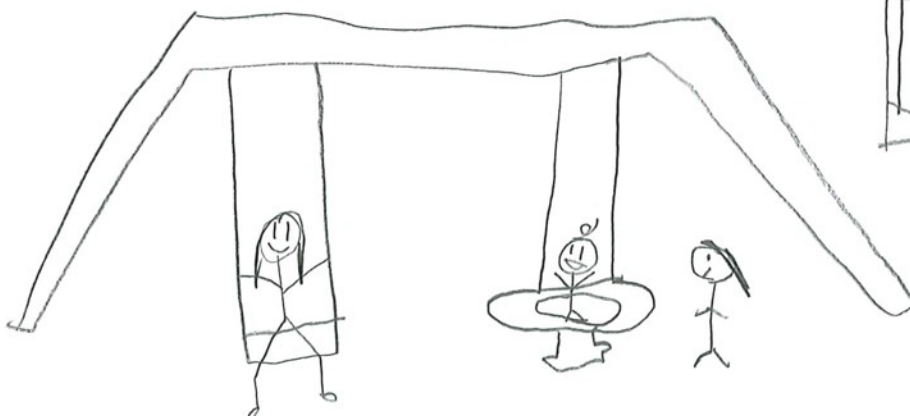
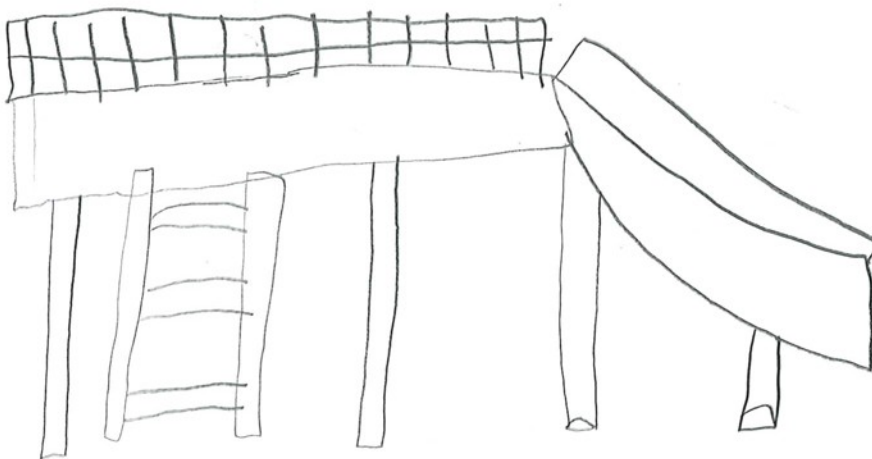
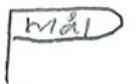
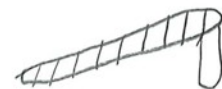
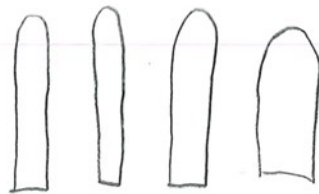
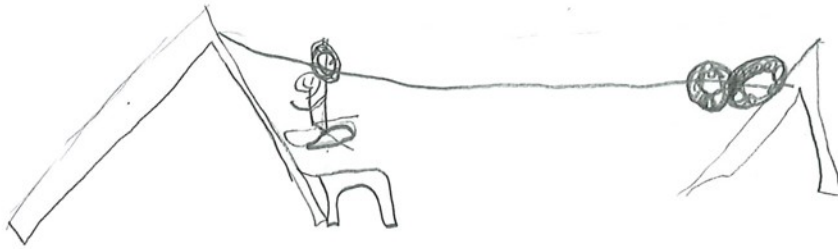
Ärmgångs bana

träd-kaja

Leah/ Astrid/ Sigvardi

Om du fick välja själv, vad skulle du vilja göra här?

BILAGA 5

Sammanställning av Föreningsdialog den 23 maj om Utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde

Med hjälp av idrott-och fritidsnämndens samt friluftsenhetens föreningsregister skickades en mejl-förfrågan om deltagande på en föreningsdialog ut till 22 föreningar och två friluftsföretag, med anknytning till friluftsområdet. Tio föreningar och ett företag deltog under dialogkvällen och diskuterade nedan frågor i blandade grupper.

Deltagande föreningar var:
Orienteringsklubbarna IF Thor och Ok Linné, Slalomklubben (USLK), Utförs-/Park-åkarna Uppsala crew, Cykelklubben Uni, Stigcyklisterna, Sunnersta egnahemsförening, Södra Gottsundas villaförening, Uppsala Svampklubb, Upplands skidförbund samt Aktivt Uteliv AB.

Grupper pass 1	Vad är BRA idag?	Vad är DÅLIGT idag?
BORD 1:	Slalombackarna generellt	Slalomområdet syns inte från parkeringen - behov av webcam
IF Thor (orientering)	Stor orörd natur för promenader	Åkanten dålig för ex. angöring kanot
USLK (slalom)	Stor bra gräsyta med grillplats	Stora stenar i pulkabacken
SPF (pensionärer)		Onödigt med MTB-led i promenadområdet
		Avsaknad av längdspår
		Brist på toaletter

Grupper pass 1	Vad är BRA idag?	Vad är DÅLIGT idag?	Vad kan utvecklas?
BORD 2:	Lång skötselkontinuitet naturvård	Sunnerstastugan gammal & sliten + felplacerad	Arena i Gropen
SAIF (idrott)	Ganska ostört, nära, tillgängligt	Vill kunna nå backarna bättre från parkeringen	Lekplats / fotboll i Gropen
CK-Uni (cykling)	Kuperat (bra för cykel, skidor, löpning)		Bygga cykelbanor, mindre slitage
Svampklubben	Nära till staden, bra kommunikationer		Separera cykel & fotgängare & skidåkare
Egnehemsförening	Att Sunnerstastugan finns		Utöka elljusspårsslingan mot parkeringen
OK Linné (orientering)			Konstsnö-skidslinga

BORD 3:	Pulkabacken	Cykelmöjligheterna, ej underhållna leder
CK-Uni (cykling)	Sunnerstaatugan & service	Dricksvatten, önskar kran på Sunnerstastugan
Aktivt Uteliv (företag)	Mulleriket & tillgänglighetsrampen	Ej konstsnö skidspår
Svampklubben	Parkering	Underhåll av parkeringen
Villaförening	Skidbacken, konstsnö	Övernattningsmöjligheter
	Bra elljusspår, motion	Utegyms gammalt, ej underhåll
	Vindskydd, grill	Underhåll vindskyddet
	Vacker miljö	Gallra bland träd för utsikt
		Biljettförsäljning liftkort, dåligt organiserad
		Skyltprogram
		Marknadskommunikation

BORD 4:	Mångfald	Brist på parkering
Stigcylisterna	Café, värmestuga (vinter)	Brist på toaletter
USLK (slalom)	Uthyrning	Parkering långt från slalombackarna
SPF (pensionärer)	Sunnerstastugan	Att inte få lägga dit nytt material
Egnahemsförening	Rymmer mkt människor	

Grupper pass 2	Vad kan utvecklas?	UNT:s löpsedel när utv.planen genomförd?
BORD 1:		Skidspåren klara: Vinter-SM veckan till Uppsala.
		Världskuppen i MTB på Sunnerstaåsen, OS & VM-segrare kommer, Uppsalatalang utmanar
<i>IF Thor (orientering)</i>	Förlängt skidspår - vändslinga vid parkeringen	
<i>CK-Uni (cykling)</i>	Tillverkad (sparad) snö från godkänt vatten	
<i>SPF (pensionärer)</i>	Bättre specifika (egna) MTB-leder	
<i>Villaförening</i>		

BORD 2:	Mångfald, fler idrottar i området	
<i>SAIF (idrott)</i>	Utveckla Sunnerstastugan	
<i>USLK (slalom)</i>	Förbättra Sunnerstaspången	
<i>Svampklubben</i>	Liftar till backar	
<i>Egnehemsförening</i>		

BORD 3:	Utveckla för boende & föreningsliv och samtidigt bredda den biologiska mångfalden.	Sunnerstaåsens friluftsområde klart! Alla intressenter nöjda.
<i>CK-Uni (cykling)</i>		
<i>USLK (slalom)</i>		
<i>SPF (pensionärer)</i>		
<i>Svampklubben</i>		

Grupper pass 2	Vad kan utvecklas?	UNT:s löpsedel när utv.planen genomförd?
BORD 4:	Bättre underhåll grusvägen runt åsen	Sunnerstaåsens friluftsområde lockar fler besökande än Högbo bruk"
<i>Stigcylisterna</i>	Omklädningsmöjligheter intill P/S-stugan	
<i>Aktivt Uteliv (företag)</i>	Prioritera Sunnerstaåsen även sommartid	
<i>Egnahemsförening</i>	Cykeltvätt	
<i>OK Linné (orientering)</i>	Teknikbanor och nya leder MTB olika nivåer	
	Konstsnölängdskidspår	
	Möjligheter till mässor, tävlingar m.m.	
	Hinderbana a la "Gropen extrem"	
	Utegym, typ Ulleråker	
	Klätterväggar	

Komplettering genom skriftliga yttranden:

Friluftsförbundet i Uppsala och Entomologiska föreningen, som inte hade inte möjlighet att närvara, har givits möjlighet att lämna in synpunkter skriftligen till kommunen. Dessutom har Sunnersta egnahemsförening, Uppsala Svampklubb och Aktivt Uteliv AB skickat in kompletterande skriftliga yttranden till kommunen gällande utvecklingen av Sunnerstaåsens friluftsområde.

BILAGA 6 Yttranden från föreningar och näringsliv ang. utveckling av Sunnerstaåsens friluftsområde

Sunnersta Egnahemsförening
www.sunnersta.nu

Ärende: Frågor rörande mountainbike banor i Sunnerstaåsen.

Till berörda beslutsfattare i Uppsala kommun. (UK)

UK, Stadsbyggnadsförvaltningen Stadshusgatan2 75375 Uppsala

E-post: stadsbyggnadsforvaltningen@uppsala.se

Avd. för gata, park och natur, Avd. chef annila.bexelius@uppsala.se

Gatu- och miljönämnden, ordf. Rafael.Waters@pol.uppsala.se

Plan- och byggnadsnämnden, ordf. Ylva.Stadell@pol.uppsala.se

Kultur, idrotts- och fritidsförvaltningen, ordf. Linda.eskilsson@uppsala.se

Kommunstyrelsens mark och exploateringsutskott, ordf. Erik.pelling@uppsala.se

Uppsala 2024-03-27

SEF önskar få skrivelsen diarieförd.

Ärende: Frågor rörande mountainbike banor i Sunnersta, område vid Sunnersta åsen och naturreservat.

Någon information om utveckling av fler mountainbikebanor har inte givits till SEF av kommunen, men förekommer i media. SEF motsätter sig att naturreservatet och Sunnersta åsen utsätts för ytterligare påverkan. Det är ett naturreservat men ändå det finns redan 4 km mountainbikebana på Sunnersta rullstensås. Totalt i området finns över 10 km anlagda mountainbikebanor. Samt att det finns cykelbanor och att det ses som ok att cykla på promenad leder samt Gula stigens vandringsled. SEF anser att det i dagsläget inte behov av vidare utveckling av mountainbikebanor i Sunnersta och i synnerhet inte i naturreservaten, rullstensåsen eller i kulturmärkt miljö.

I demokratisk ordning ser vi att ni ska informera oss som egnahemsförening om denna fråga finns för behandling hos Uppsala kommun. Inväntar ert svar snarast angående status i frågan med anledning av att ni påbörjat medborgardialog utan att informera SEF.

Sunnersta Egnahemsförening

Styrelsen gm;

Ordförande: [REDACTED]

Ledamot: [REDACTED]

Från: [Säfsten Agneta \(Friluftsstrateg\)](#)
Till: [REDACTED]
Kopia: [REDACTED]
Hemlig kopia: [REDACTED]
Ärende: VB: Skrivelse från SEF för diarieföring angående BMX-banor i Sunnersta
Datum: den 4 april 2024 17:27:00
Bilagor: [Skrivelse SEF ang MTB-banor i Sunnersta.pdf](#)
[image001.png](#)

Hej Sunnersta Egnahemsförening!

Er skrivelse är mottagen och har diarieförts i ärende GSN-2024-00247.

Det finns inget beslut om utveckling av fler mountainbikebanor, det som finns är en förstudie kring vad en sådan utveckling skulle kunna innebära. Det politiska svaret på denna förstudie är ett uppdrag till stadsbyggnadsförvaltningen om att:

”inleda dialog och samråd med allmänheten, berörda föreningar och övriga intressenter om utvecklingen av Sunnerstaåsens friluftsområde”

D.v.s. man vill veta vad alla olika intressegrupper tycker kring utveckling av hela friluftsområdet i ett bredare perspektiv, inte bara gällande cykelfrågan.

Vi på förvaltningen har inlett denna processen med att hålla dialoger med barn i olika åldrar. Nästa steg är att kalla föreningar och den vuxna allmänheten till medborgardialoger i frågan. Detta steg har inte påbörjats ännu, så ni har inte missat någon information i processen. Er förening finns med på listan över dem vi kommer att kalla.

Vänliga hälsningar

Agneta

AGNETA SÄFSTEN
Friluftsstrateg

Postadress: Uppsala kommun
Stadsbyggnadsförvaltningen – Gata, park, natur
753 75 Uppsala kommun
Besöksadress: Stadshusgatan 2
Mobil: 0730 711 261
Telefon: 018-727 13 76
E-post: agneta.safsten@upsala.se

Gatu- och samhällsmiljönämnden i Uppsala kommun behandlar personuppgifter för att kunna utföra sina uppdrag.
[Information om dina rättigheter och hur Uppsala kommun behandlar personuppgifter.](#)

Från: [REDACTED]
Skickat: den 3 april 2024 17:52
Till: Stadsbyggnadsförvaltningen (SBF) <stadsbyggnadsforvaltningen@upsala.se>
Kopia: [REDACTED]
Ämne: Skrivelse från SEF för diarieföring angående BMX-banor i Sunnersta

Du får inte e-post ofta från carinanordberg@telia.com. [Se varför det här är viktigt.](#)

EXTERN AVSÄNDARE: E-postmeddelandet har sitt ursprung utanför kommunen. Klicka inte på några länkar eller öppna några

bilagor om du inte litar på avsändaren och vet att innehållet är säkert.

EXTERNAL SENDER: Do not click any links or open any attachments unless you trust the sender and know the content is safe.

Hej, Sunnersta egnahemsförening (SEF) lämnar här in skrivelse angående BMX- och mountainbikeleder i Sunnersta, se bifogad fil. SEF vill att skrivelsen diarieförs.

Vänlig hälsning

Sunnersta egnahemsförening via

Sunnersta Egnahemsförening
www.sunnersta.nu

Ärende: Frågor rörande mountainbike banor i Sunnerstaåsen.

Till berörda beslutsfattare i Uppsala kommun. (UK)

UK, Stadsbyggnadsförvaltningen Stadshusgatan2 75375 Uppsala
E-post: stadsbyggnadsforvaltningen@uppsala.se
Avd. för gata, park och natur, Avd. chef annila.bexelius@uppsala.se
Gatu- och miljönämnden, ordf. Rafael.Waters@pol.uppsala.se
Plan- och byggnadsnämnden, ordf. Ylva.Stadell@pol.uppsala.se
Kultur, idrotts- och fritidsförvaltningen, ordf. Linda.eskilsson@uppsala.se
Kommunstyrelsens mark och exploateringsutskott, ordf. Erik.pelling@uppsala.se

Uppsala 2024-06-11

SEF önskar få skrivelsen diarieförd.

Ärende: Frågor rörande mountainbike banor i Sunnersta, område vid Sunnersta åsen och naturreservat, en del av Upplandsåsen.

SEF motsätter sig att naturreservatet och Sunnersta åsen utsätts för ytterligare påverkan. Det är ett naturreservat och en del av upplandsåsen, men ändå det finns redan 4 km mountainbikebana på Sunnersta rullstensås. Totalt i området finns över 10 km anlagda mountainbikebanor. Samt att det finns cykelbanor och att det ses som ok att cykla på promenad leder samt Gula stigens vandringsled. SEF anser att det i dagsläget inte behov av vidare utveckling av mountainbikebanor i Sunnersta och i synnerhet inte i naturreservaten, rullstensåsen eller i kulturmärkt miljö. UK har planer på att använda den obrukade BMX anläggningen som ligger i Gottsunda, enligt Elisabet Jonsson (UK). Vi vill därmed se att Mountainbike utövande sker i ett område bättre avsett för fordonssport och där det finns bättre förutsättningar att få bra markyta för de olika cykelaktiviteter som ingår i Mountainbikes föreningsaktiviteter, området längsmed Fyrisån i Sunnersta är begränsat i relation till befintlig, obrukad, anläggning i Gottsunda som kan knyta an till fler stadsdelar och därmed kan möta en större grupp i samhället som har intresse för Mountainbike aktiviteter.

SEF vill understryka att det är relevant med integration mellan Gottsunda och övriga staden för att stärka pågående positiv utveckling för Gottsunda. Att anlägga Mountainbikecenter i Gottsunda, vilket är i relation till fler stadsdelar, blir ett alternativ som vi ser har bättre förutsättningar och är kostnadseffektivare då anläggning för aktiviteter redan finns, men står obrukad enligt Elisabet Jonsson (UK).

Sunnersta Egnahemsförening

Styrelsen gm;

Ordförande: [REDACTED]

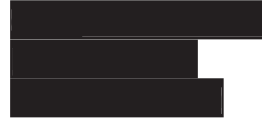
Ledamot: [REDACTED]

YTTRANDE

Uppsala 24 augusti 2024

Uppsala Svampklubb

Yttrande till Uppsala Kommun angående föreningsdialog för Utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde

Föreningen Uppsala Svampklubb (USK) följer med stort intresse den utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde som är under framtagande. Området ingår i Årike Fyris naturreservat och hyser höga naturvärden och det är primärt dessa föreningen söker värna och utveckla.

Uppsala Svampklubb har en lång historia av återkommande exkursioner till området för att studera dess rika funga.

Bakgrund

Utvecklingsplanen berör såväl områden av naturskog med fickor av orörd natur mellan stigar för friluftsaktiviteter, som områden präglade av människans användning över lång tid. Gemensamt för de båda typerna områden är att de har lång kontinuitet. Åsbarrskogen är exempel på det förstnämnda, i vilken vi vill rikta uppmärksamhet mot ett specifikt område. Områdena för pulkabacke, liksom slalombacke och i grusgropen är exempel på det sistnämnda. Lång kontinuitet av liknande användning och skötsel är av avgörande betydelse för många ovanliga och hotade arter.

Nedan följer yttrande för fem delområden - 1. Pulkabacken, 2. grusgropens släta centrala del, 3. rasbranten i grusgropens södra del, 4. grusgropens norra del samt 5. åsbarrskogen.

1. Pulkabacken

Den långvariga användningen och skötseln av pulkabacken har skapat en livsmiljö för såväl insekter som svampar. Här ger den magra ogödslade marken som slås sent på säsongen de viktiga kontinuitetsbärande egenskaperna som tillsammans med det slitage som mänsklig aktivitet gett och ger i form av exempelvis sandblottor.

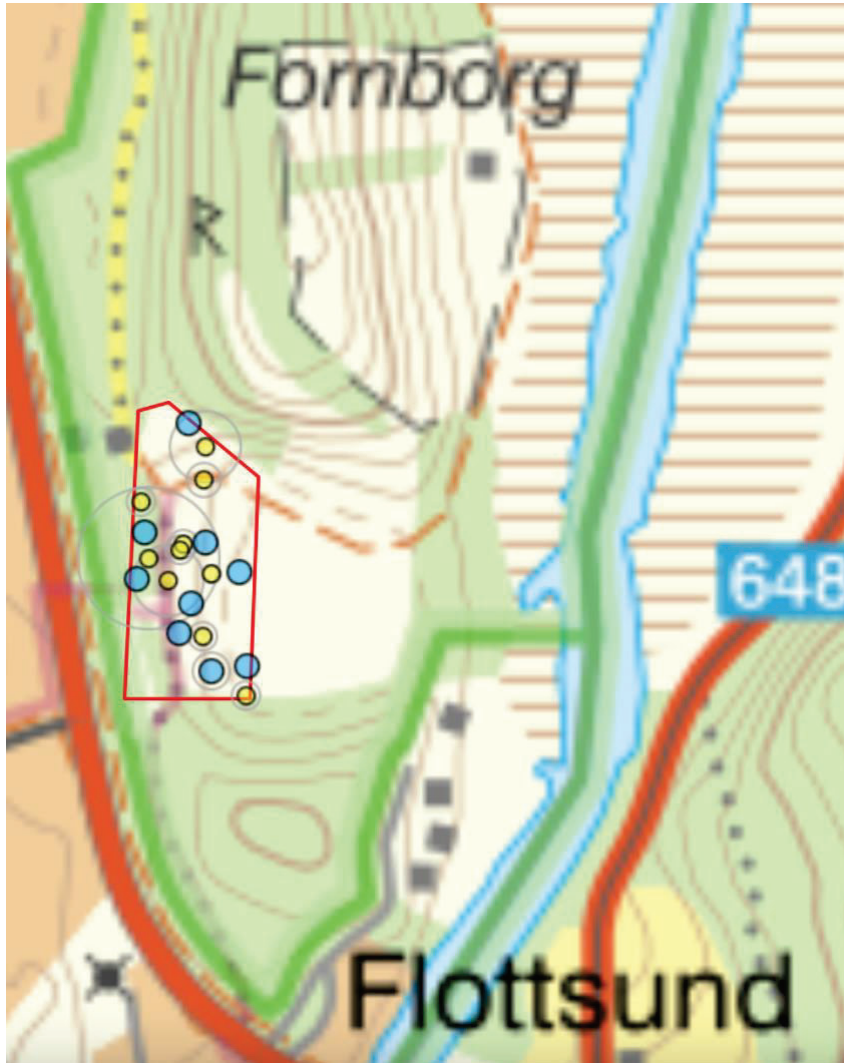

Fig 1. Området "Pulkabacken" med prickkarta från Artportalen.se över svampar observerade här.

Vad gäller svampar så hyser pulkabacken ovanliga och skyddsvärda arter, liksom en mångfald av signalarter. För en komplett förteckning av arter refererar vi till Artportalen

<https://www.artportalen.se/ViewSighting/SharedSearch?storedSearchId=19097&identifier=E50A9AC2> men nämner grupperna jordtungor, hagvaxskivlingar, rödskivlingar och röksvampar. Här finns även förekomst av flockskivling, *Floccularia luteovirens* (EN) som är en mycket ovanlig art, rödlistad som EN och med endast 3 rapporterade förekomster i Uppland. Utanför Uppland finns endast ett fåtal kända lokaler på Öland och Gotland.

USK: Användningen av marken bör fortsätta på sätt liknande det som nu gäller och som varit över lång tid. Marken bör absolut inte sås med gräs eller gödglas. Den bör fortsatt slås sent på säsongen.

2. Grusgrupens släta centrala del

Grusgrupens botten erbjuder en ytterligt mager sandmark som i söder gränsar mot tallskog. Även detta område hyser svamparter som är beroende den markanvändning och det slitage som nu har präglat området över tid. Mot tallen i syd tillkommer svamparter som bildar mykorrhiza med tall och övriga trädslag i rasbranten från den gamla grustäkten. Länk till fynd av svampar rapporterade i Artportalen:

<https://www.artportalen.se/ViewSighting/SharedSearch?storedSearchId=19099&identifier=4C19AD3B>

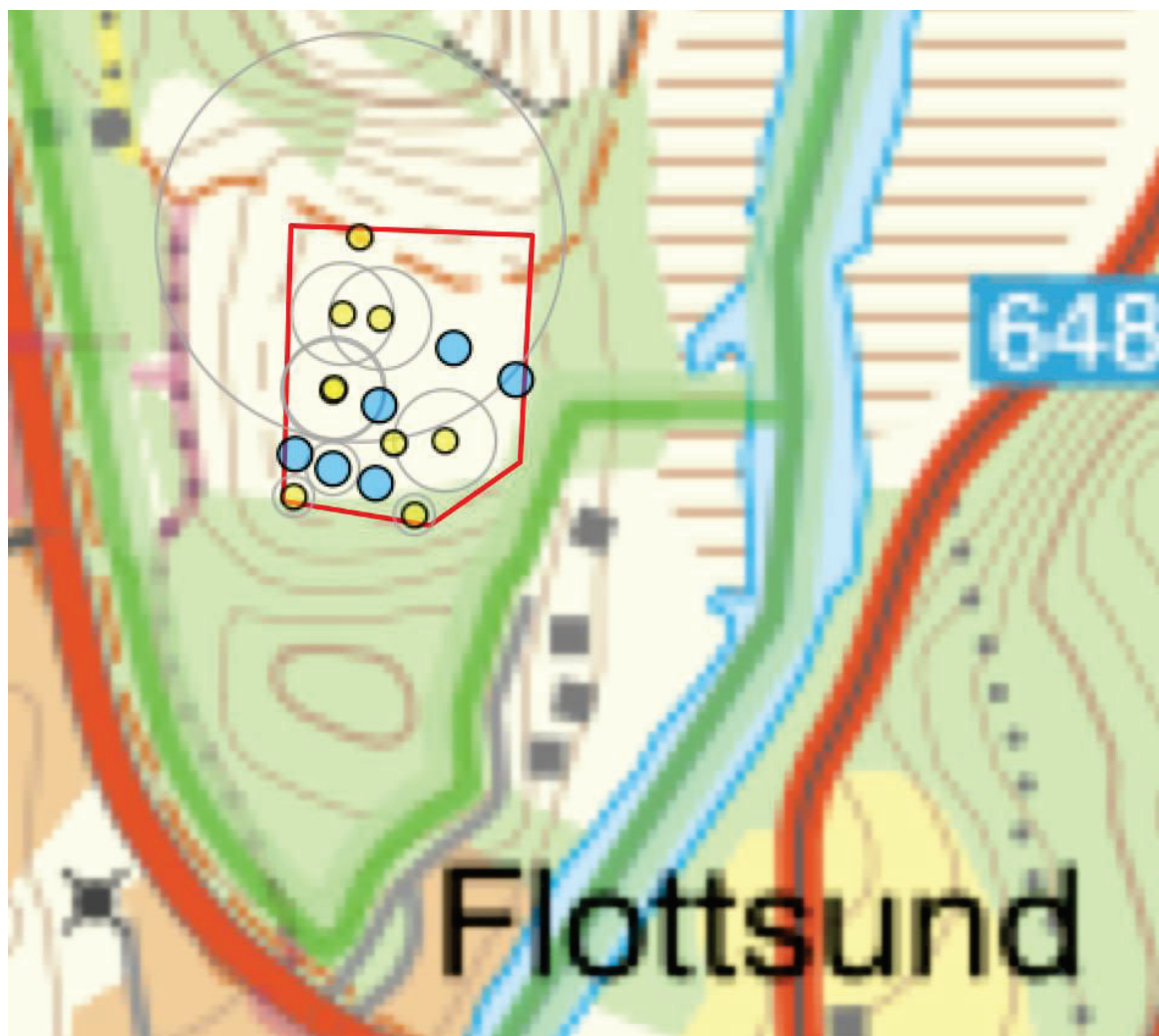

Fig 2. Området "Grusgrupens släta centrala del" med prickkarta från Artportalen.se över svampar observerade här.

USK: Användningen av marken bör fortsätta på sätt liknande det som nu gäller och som varit över lång tid.

3. Rasbranten i grusgropens södra del

Den skuggiga rasbranten och dess ytterligt magra miljö av mossbelupen rullsten och senvuxen och gammal tall är en växtmiljö för svampar knutna till tall. Länk till fynd av svampar rapporterade i Artportalen:

<https://www.artportalen.se/ViewSighting/SharedSearch?storedSearchId=19100&identifier=4F9B9170>

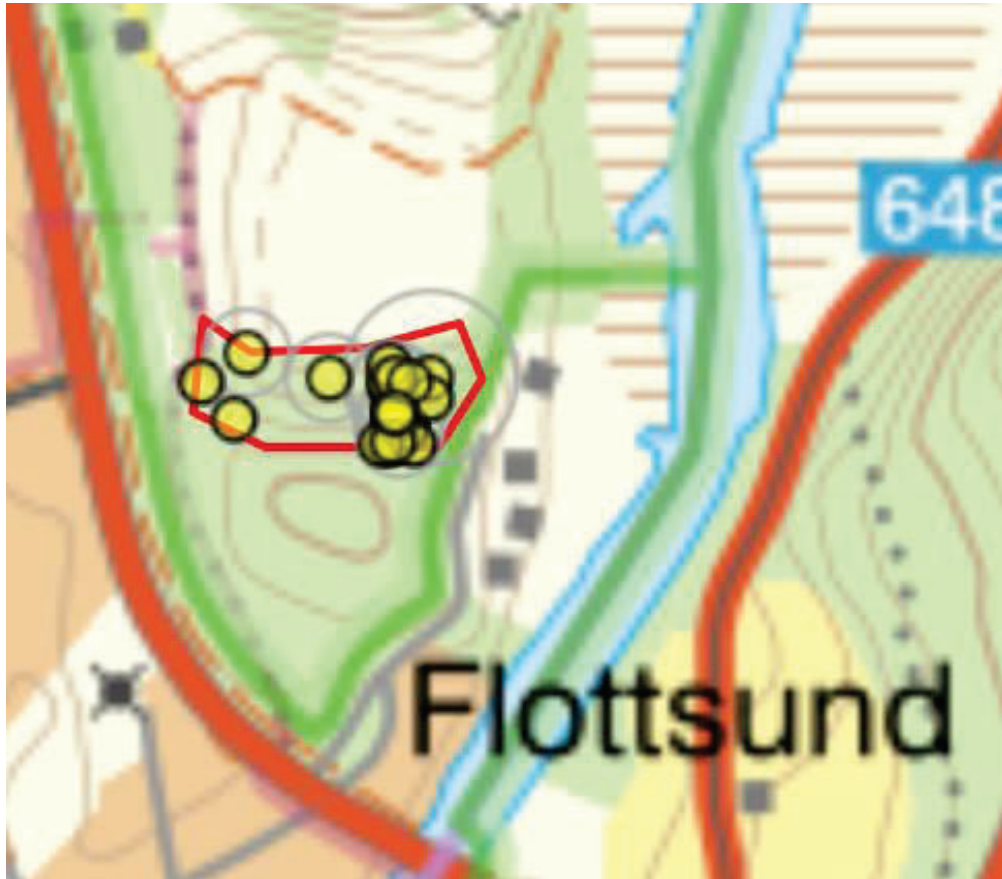

Fig 3. Området "Rasbranten i gropens södra del" med prickkarta från Artportalen.se över svampar observerade här.

USK: Rasbranten bör lämnas orörd, utan påverkan av byggnationer.

4. Grusgropens norra del

Den branta slänten som avgränsar grusgropen i norr i delar bevuxen av tallskog, i övrigt öppen gräsmark. Den öppna gräsmarken är idag bevuxen av kvävegynnade högväxande gräs och uppländsk vallört. Här finns idag få naturvärden och dess brukandevärde för människor är även det lågt. Att magra ut marken här och öka användningen samt slitaget, skulle kunna ge en bättre livsmiljö för såväl blommande växter som för insekter och svampar. Med lägre gräs och större blomsterprakt skulle miljön bli vackrare och området mer inbjudande för besök. Kanske kan det ytterligare tillgängliggöras med en stig uppför slänten?

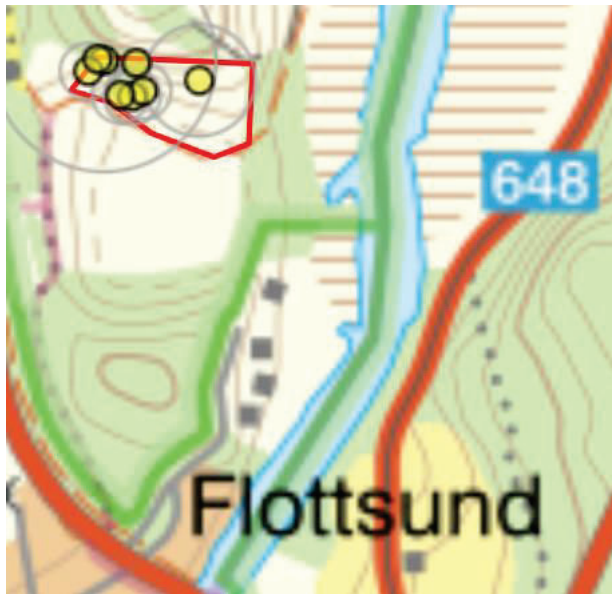

Fig 4. Området "Grusgropens norra del" med prickkarta från Artportalen.se över svampar observerade här.

USK: Förslag om betande djur i backen, kanske får. De skulle kunna omvandla denna idag biologiskt fattiga miljö till något mycket mer intressant. Dessutom blir djuren i sig själva en upplevelse att möta för unga som gamla Uppsalabor. Kanske kan även slalombacken betas sommartid?

5. Åsbarrskogen

Åsbarrskogen har höga naturvärden. För att skydda dessa och allmänhetens upplevelse av naturen bör ingrepp minimeras. För hög användning och för stora ingrepp i form av byggnationer eller nyanlagda stigar som medför att träd behöver tas ned och att luftfuktigheten i skogen minskar, något som riskerar att negativt påverka den biologiska mångfald som finns här idag.

USK: Uppsala Svampklubb vill särskilt mana till försiktighet om området inringat i nedan karta. Här finns en tät skog med stora inslag av lövträd och död ved. Marken är kalkhaltig vilket gynnar kalkkrävande växter och svampar. Området hyser den mycket ovanliga och hotade arten violfingersvamp, *Ramariopsis pulchella* rödlistad som VU. Fyndets exakta position kan ses via länk: <https://www.artportalen.se/Sighting/59739145>. Förekomsten har uppmärksamats i Svensk Botanisk Tidskrift <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1202492/FULLTEXT01.pdf>.

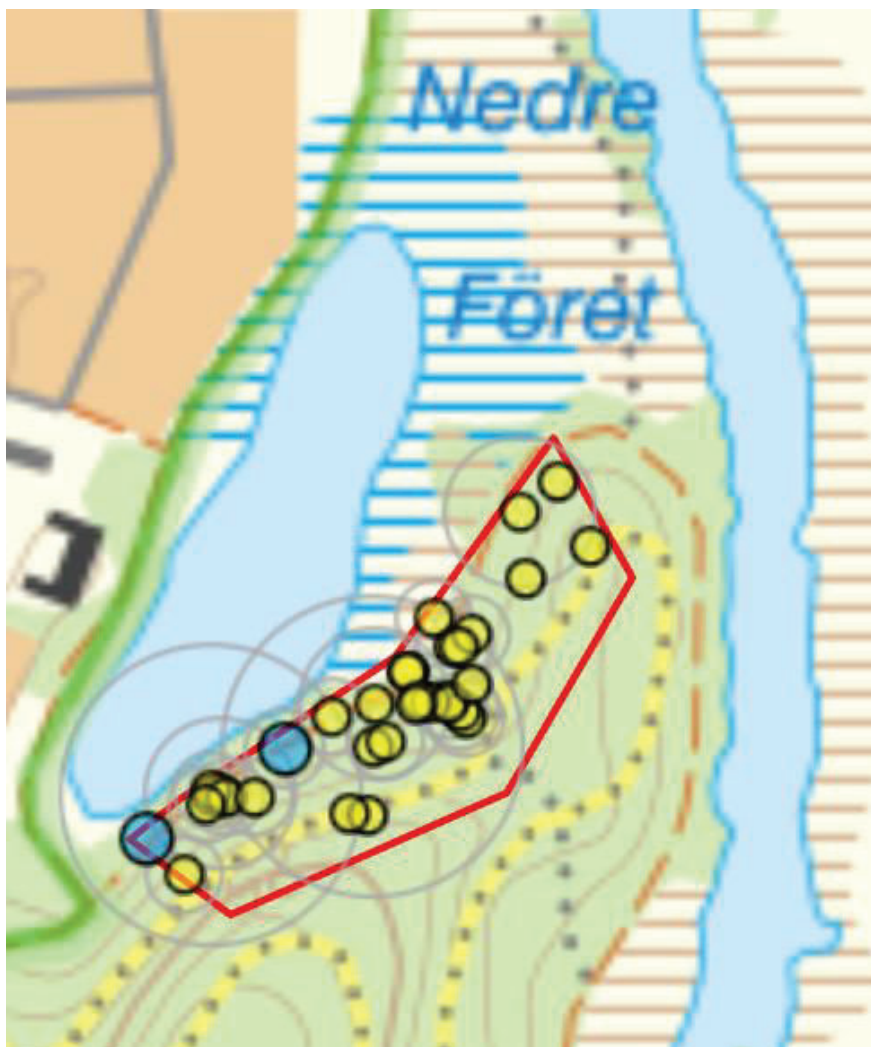

Fig 5. Del av området "Åsbarrskogen" med prickkarta från Artportalen.se över svampar observerade här.

Länk till fynd av svampar rapporterade i Artportalen:

<https://www.artportalen.se/ViewSighting/SharedSearch?storedSearchId=19101&identifier=22B4372F>

Med ovan yttrande vill föreningen lämna sitt bidrag inför utvecklingen av Sunnerstaåsens friluftsområde. Det innehåller delar som manar till försiktighet och naturhänsyn, men även förslag till utveckling av områdets potential för biologisk mångfald och som besöksmål. Vi ser med tillförsikt fram emot områdets utveckling och vår förhoppning är att resultatet av planen ska bli en vinst för alla parter, något vi tror är realistiskt.

För Uppsala Svampklubb

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Entomologiska föreningen i Uppland

Datum 2024-08-30

Yttrande från Entomologiska föreningen i Uppland kring utveckling av Sunnerstaåsens friluftsområde

Entomologiska föreningen i Uppland följer med intresse planerna för Sunnerstaåsens friluftsområde i Uppsala då ett av föreningens syften är att se till så att insekter och andra leddjur inte glöms bort i en expansiv stadsutveckling. En utveckling av ett naturområde som inbegriper markberedning är per definition åtgärder som sannolikt på ett eller annat sätt påverkar främst markfaunan. Det kan vara direkt påverkan, exempelvis för insekter med snävt habitatkrav får sina miljöer förändrade, eller indirekt för att värdväxter försvinner. Då mångfalden bland insekter är stor, inte minst i det artrika Årike-Fyrisområdet (inklusive Sunnerstaåsen) är det oerhört viktigt att även entomologiska frågor och farhågor inkluderas i utvecklingsprocessen.

Viktiga värden att bevara i Sunnerstaåsens friluftsområde

Det som pekar ut Sunnerstaåsens friluftsområde som unikt ur ett entomologiskt perspektiv är främst tillgängligheten på exponerade öppna sandmiljöer. Detta ger en i många fall speciell fauna (och för den delen även flora). Det är också dessa ytor som idag främst finns uppe på själva åsen, Sunnerstagropen och nedanför slalombackarna som är viktiga att bevara. Därtill är både åsbarrskogen med tillgång till äldre träd och död ved samt bryn- och strandzonerna mot Fyrisån och Sunnerstaviken värdefulla biotoper som bör bevaras.

I Artportalen finns rapporter av 17 rödlistade insektsarter i området, samt ytterligare fem som är upptagna på förteckningen över Skogsstyrelsens signalarter. En av dessa arter är rödtoppebi, rödlistad som nära hotad, som har sin enda kända förekomst i kommunen vid Sunnerstabacken. I Uppsala län finns totalt två kända förekomster av arten. Arten samlar uteslutande pollen på rödtoppor *Odontites* och gräver sina bohålor i packad sandig jord eller i jord med högre lerinblandning, som helt eller till stor del är täckt av ört- eller gräsvegetation. Andra exempel på rödlistade arter som hittats i de örtrika, öppna åsmiljöerna är bland annat svartpälsbi (NT), smaragdfallbagge (NT), vickerglasvinge (NT) almsnabbvinge (NT), väddklintskinnbagge (NT), nässelsnärjevivel (NT) och mosshumla (NT).

I skogspartierna finns bland annat fynd av de rödlistade arterna bandad cinnoberbagge (EN), skulderbock (NT), skogsalmsguldmal (NT), lundalmsdvärgmal (NT) och skogsalmsdvärgmal (NT) samt signalarterna avlång flatbagge och myskbock.

Sammantaget finns det således höga entomologiska naturvärden i flera olika miljöer kring Sunnerstaåsens friluftsområde.

Se artlista:

<https://artportalen.se/ViewSighting/SharedSearch?storedSearchId=19223&identifier=C74426A4>)

Se karta över fynd av rödlistade arter och signalarter:

<https://artportalen.se/ViewSighting/SharedSearch?storedSearchId=19225&identifier=5D8B6310>

Föreningens synpunkter på utvecklingen

Öppna ytor av sand som nyttjas av solitära bin och andra steklar, skalbaggar och annan viktig markfauna kan skapas på flera sätt. Ett sådant sätt är en måttlig störning då igenväxning ofta är det största hotet. På så sätt är ett ökat nyttjande och "slitage", till exempel genom gång- eller cykeltrafik, inte alltid av ondo för insektslivet utan kan i stället gynna ett antal arter som är beroende av dessa miljöer. Men det är givetvis så att om dagens markskikt förändras genom att till exempel fyllnadsmassor läggs på – så kommer insektslivet att förändras och det nuvarande säkerligen försvinna. Entomologiska föreningens åsikt är att den markberedning som eventuellt skall ske bör vara med samma material som redan finns i åsen på plats. Inte tillföra lerhaltigt material. Nordslänten av Sunnerstagropen utgör ett talande dåligt exempel på hur det kan bli om man tillför näringsrikt material från annan plats. Gödsling eller tillförande av organiskt material bör alltså i möjligaste mån undvikas i de öppna åsmiljöerna (främst i och ovanför Sunnerstabacken samt i och runt Sunnerstagropen) eftersom det missgynnar den konkurrenssvaga örtfloran som idag är viktiga födoväxter för insektsfaunan. För att motverka igenväxning bör dessa ytor fortsätta att hävdas med en sen slåtter. Användning av kemikalier som påverkar markskiktet är verkligen något vi starkt är emot. Vid avisning används t ex urea (typexempel flygplan). Detta leder till en stor gödseffekt. Att tänka på om delar av den tilltänka cykelbanan på västkanten planeras att avisas, detta skulle leda till en katastrof för fauna- och flora.

Gällande utvecklingen av skogsområden i Sunnerstaåsens friluftsområde bör denna ske på ett sådant sätt så att påverkan på värdefulla strukturer minimeras, till exempel skyddsvärda träd eller områden med riklig förekomst av död ved. Under anläggningsfasen är det också viktigt att minimera körskador från eventuella arbetsfordon i skogen.

En farhåga som föreningen ser med utvecklingen av området är risken för att mer artificiellt ljus etableras inom friluftsområdet. Belysning kvällstid lockar flygande insekter och detta stör deras naturliga rörelsemönster och ofta chansen till att hitta partners och i förlängningen en lyckad reproduktion. I dagens samhälle är det ont om platser helt fritt från artificiellt ljus. Stora delar av Sunnerstaåsens friluftsområde, exklusive elljusspåret och parkeringen vid Sunnerstastugan, är förhållandevis fritt från sådant ljus. Dessa mörka zoner i landskapet är något som vi i Entomologiska föreningen i Uppland verkligen värnar om.

Kontakt Entomologiska föreningen i Uppland

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

[Redacted]

Från: [Säfsten Agneta \(Friluftsstrateg\)](#)
Till: [REDACTED]
Ärende: Sv: sunnerstaåsen
Datum: den 17 oktober 2024 16:40:00
Bilagor: [image001.png](#)

Hej [REDACTED]!

Tack för dina synpunkter. Vi tar med oss dem tillsammans med alla andra synpunkter och önskemål vi fått in gällande Sunnerstaåsens friluftsområde.

Kommunens roll är att göra en avvägning mellan olika intressen och samtidigt ta hänsyn till platsens beskaftenheter. Vi är mitt i det arbetet just nu. Nästa steg är att presentera resultatet för våra politiker innan de ska ta beslut om inriktningen på en utvecklingsplan för friluftsområdet (vilket troligen blir i mars 2025).

Vi har fått in många, varierande synpunkter och önskemål från flera olika besöksgrupper, så i dagsläget har vi inte planerat för att ställa ytterligare frågor till allmänheten.

Vänliga hälsningar

Agneta

AGNETA SÄFSTEN
Friluftsstrateg

Postadress: Uppsala kommun
Stadsbyggnadsförvaltningen – Gata, park, natur
753 75 Uppsala kommun
Mobil: 0730 711 261
Telefon: 018-727 13 76
E-post: agneta.safsten@uppsala.se

Gatu- och samhällsmiljönämnden i Uppsala kommun behandlar personuppgifter för att kunna utföra sina uppdrag.
[Information om dina rättigheter och hur Uppsala kommun behandlar personuppgifter.](#)

Från: [REDACTED]
Skickat: den 15 oktober 2024 14:10
Till: Säfsten Agneta (Friluftsstrateg) <agneta.safsten@uppsala.se>
Ämne: sunnerstaåsen

EXTERN AVSÄNDARE: E-postmeddelandet har sitt ursprung utanför kommunen. Klicka inte på några länkar eller öppna några bilagor om du inte litar på avsändaren och vet att innehållet är säkert.
EXTERNAL SENDER: Do not click any links or open any attachments unless you trust the sender and know the content is safe.

Hej Agneta !

[REDACTED]

Beträffande MBX-banor på Sunnerstaåsen tycker jag att det är fritt fram i området söder om Fornborg och i kanterna utmed skidbackarna mot öster.

Däremot tycker jag att man skall vara varsam norr om Fornborg och inte bygga fler mountainbikeleder än de befintliga. Vill UK bygga ut mbx-banor ytterligare finns ju Kronåsenområdet norr om Ultuna. På Kronåsen mot öster ungefär i höjd med fågeltornet vid Fyrisån finns mycket branta sluttningar, som skulle kunna användas till MBX-banor. Och på SLU finns gott om parkeringsplatser på helger och kvällar.

När jag först reagerade på mbx-baneplanerna på Sunnerstaåsen var jag rädd för att de historiska och geologiska minnena skulle skadas. Men genom att kommunen satt upp bra informationstavlor på alla sådan platser (på och runt åsen), bör det vara en garanti för att kommunen visar hänsyn till dessa minnen.

En aspekt som jag vill trycka mer på nu är åsens roll som naturreservat. Den aspekten kan kommunen klara genom att inte inkräkta mer på åsen norr, öster och väster om fornborgen och skidbackarna än i nuläget, som rymmer naturstigar, elljusspår och en mountainbikeled samt vägen runt åsen. Eftersom åsen ingår i Årike-Fyris naturreservat är det viktigt att värna naturområden som möjliggör för flora och fauna att bestå.

Det är hög tid att freda naturen för människans rovdrift när det gäller utrymme för sig och sitt. Sunnersta med sina dryga 6000 invånare har rätt till fredade naturområden. Sunnerstaåsen är unik genom att den fredats i århundraden under statens beskydd (kronopark, jaktpark). Och läget utmed Sunnerstaviken och Fyrisån gör åsen mycket attraktiv för rekreation.

Jag hoppas att vattenaspekterna (rening och vattenreservoar) samt att området skyltats som naturreservat skall sätta stopp för mer exploatering av den norra halvan av sunnerstaåsen.

Hur går det med friluftsplanerna och MBX-banor? Blir det någon mer möjlighet att ta del av planer och komma med synpunkter?

mvh/ [redacted], historia- och naturälskare

Från: [Erik Falk](#)
Till: [Säfsten Agneta \(Friluftstrateg\)](#)
Ärende: Förslag till utveckling av Sunnerstaåsen
Datum: den 13 februari 2025 00:00:51
Bilagor: [signature_aktivtuteliv.png](#)

EXTERN AVSÄNDARE: E-postmeddelandet har sitt ursprung utanför kommunen. Klicka inte på några länkar eller öppna några bilagor om du inte litar på avsändaren och vet att innehållet är säkert.
EXTERNAL SENDER: Do not click any links or open any attachments unless you trust the sender and know the content is safe.

Hej,

Jag vill härmed framföra några konkreta förslag på hur Sunnerstaåsen kan utvecklas för att bättre möta behovet hos besökare och stärka området som en attraktiv friluftsddestination. Sunnerstaåsen har stor potential att bli ett ännu mer levande och välkomnande område för motion, rekreation och turism.

Förbättringar av befintlig infrastruktur

- **Uppdaterade utegym:** De befintliga platserna fungerar bra, men fler stationer och modernare utrustning skulle öka användarvärdet.
- **Mulleparken och lekplatsområdet:** En uppdatering med äventyrsbaserade hinderbanor, liknande de i Fjällnora och Tierp, skulle göra platsen mer attraktiv för barnfamiljer. De nuvarande lekredskapen är slitna och åldrade.
- **Skyltning och områdets skick:** Skyltar, trappräcken, trappsteg och stockar behöver fräschas upp för att förbättra säkerheten och områdets helhetsintryck.
- **Gallring vid åkanten:** En selektiv röjning av sly och träd skulle återställa utsikten över ån från gropen. Det behövs ingen kalhuggning, men en rejäl gallring vore på sin plats.
- **Förbättring av bord, grillplatser och uteplatser:** De nuvarande rastplatserna är slitna och behöver renoveras. Grillplatserna och vindsyddet är i dåligt skick, och en modern uppgradering – exempelvis en träkåta i gropen – skulle skapa en mer inbjudande miljö.
- **Gräsklippning:** Området upplevs som ovårdat under sensommaren. Mer frekvent klippning, åtminstone två gånger per år, skulle förbättra helhetsintrycket.
- **Flytt av återvinningsstationen:** För närvarande är den det första man ser när man åker in från infarten, vilket ger ett mindre inbjudande intryck. En bättre placering, exempelvis vid Dag Hammarskjölds Väg sidan av parkeringen skulle förbättra områdets intryck.

Nya satsningar och möjligheter

- **MTB-banor:** Utveckling av mountainbikeleder, som tidigare diskuterats, skulle skapa nya möjligheter för cyklister och öka attraktiviteten för området.
- **DiscGolf-bana:** En DiscGolf-bana skulle vara en populär aktivitet för både lokala besökare och turister.
- **Fotbollsgolf:** En annan uppskattad aktivitet.

Förbättrad bouleplan och utökning av utegym: Boulebanan kan rustas upp,

alternativt kan ytan användas för att skapa ett större och mer varierat utegym.

- **Informationsskyltar och skidkartor:** Större och uppdaterade informationsskyltar kring området, inklusive nya skidkartor, skulle underlätta för besökare.
- **Laddstolpar för elbilar:** Ett viktigt steg för att göra Sunnerstaåsen mer hållbart och tillgängligt för fler.
- **Husbilsplatser och turistvänliga lösningar:** Allt fler turister, särskilt från Tyskland, Holland och Belgien, stannar över natten i sina husbilar vid Sunnerstaåsen. En anpassning för dessa besökare, med exempelvis husbilsplatser, skulle kunna göra området ännu mer attraktivt. (Jag är fortfarande intresserad av att driva den tidigare Sunnersta Camping och tar gärna en separat dialog kring detta.)

Vintersatsningar

- **Längdskidspår:** En konstsnöslinga för längdskidåkning längs åkanten (ej elljusspåret) skulle möjliggöra bättre vinterträning och kurser söder om Uppsala.
- **Tillstånd för snötillverkning i pulkabacken:** Vintervädret blir alltmer opålitligt, och genom att tillverka snö i backen nedanför Sunnerstastugan kan vi garantera en pulkabacke för barnfamiljer även under snöfattiga vintrar. Aktivt Uteliv kan ansvara för arbetet.
- **Bandlift för barnskidåkning:** Ett rullband (lift för skidåkare) nedanför Sunnerstastugan skulle göra det möjligt för de minsta barnen att lära sig åka skidor i en trygg miljö. Miljöaspekten kring detta går att lösa. Många besökare nämner att de saknar den gamla liften som tidigare fanns här.

Jag hoppas att dessa förslag kan bidra till en positiv utveckling av Sunnerstaåsen. Jag ser fram emot en fortsatt dialog kring hur vi kan stärka området som en destination för friluftsliv och rekreation i Uppsala.

Vänliga hälsningar,

Erik Falk

Aktivt Uteliv Sunnerstastugan

-

Erik Falk | Aktivt Uteliv Uppsala
018-10 88 04 | 070-772 28 27
Sunnerstastugan
Dag Hammarskjölds Väg 270
756 52 Uppsala
www.aktivtuteliv.se

BILAGA 7

Sammanfattning av svaren på den digital frågeenkät

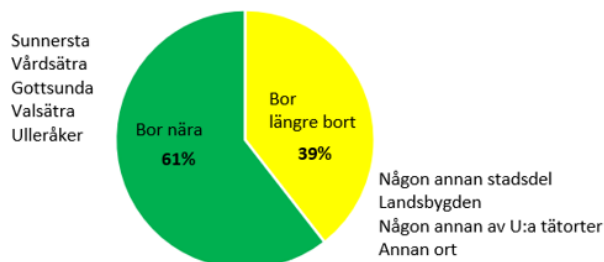
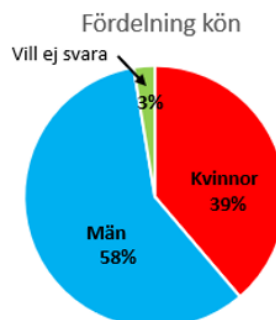
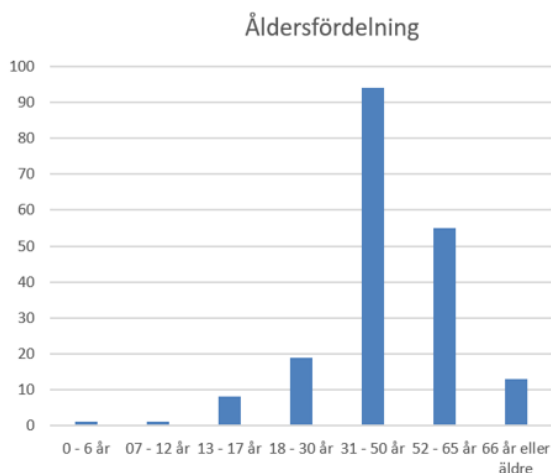
Under en månad, 10 maj till 10 juni 2024, låg den digitala frågeenkäten ute på kommunens hemsida. Enkäten spreds via 40-talet anslag med QR-kod runt om i friluftsområdet, genom annonsering i kommunens sociala medier och hemsida samt genom utskick till föreningar*. Totalt inkom 192 svar.

* Orienteringsklubbarna IF Thor och Ok Linné, Slalomklubben (USLK), Utförs-/Park-åkarna Uppsala crew, Naturskyddsföreningen, Friluftsförbundet i Uppsala, Cykelklubben Uni, Stigcyklisterna, Uppsala Svampklubb, Entomologiska föreningen, Ornitologerna (UOF), Sunnersta egnahemsförening, Södra Gottsundas villaförening, Uppsalapensionärerna (UPS), SPF seniorerna Gottsunda, Upplands skidförbund, Sunnersta AIF.

FRÅGOR:

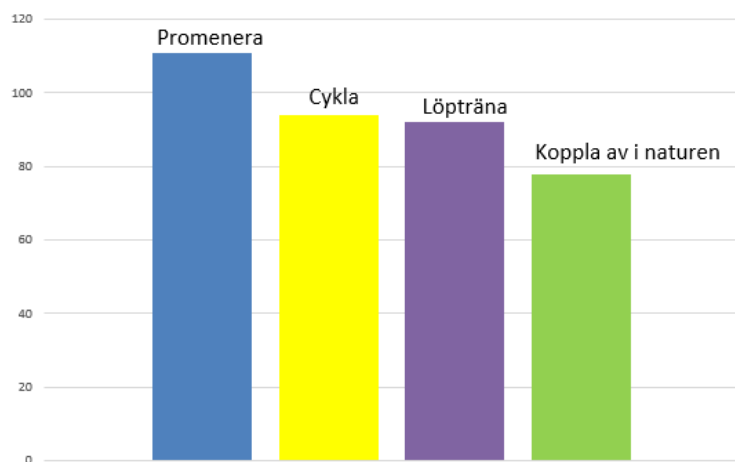
- Ålder? - Kön? - Stadsdel där du bor?
- Vad brukar du göra i området? (upp till 5 val)
- Vad tycker du är bra med området? (upp till 5 val)
- Vad upplever du som mindre bra i området? (upp till 5 val)
- Beskriv den plats i området du tycker är viktigast att utveckla (max 2 ord)
- Andra synpunkter (fritext)

Digital Frågeenkät 192 svar

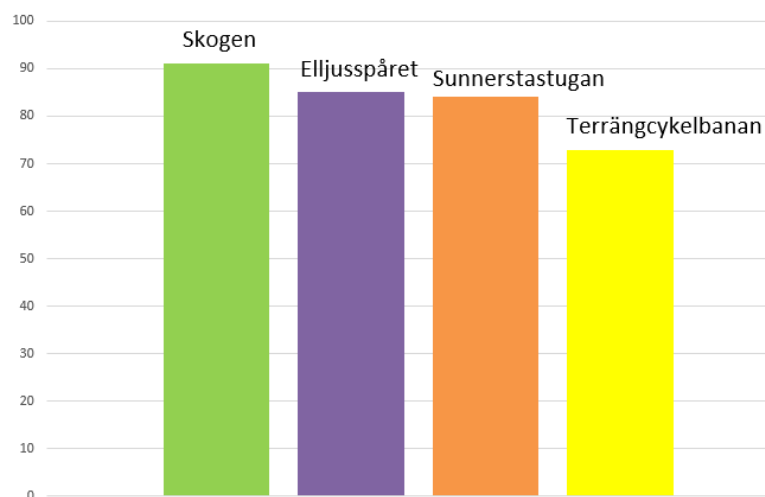

De svarande bestod mestadels av människor i åldrarna 31-50 år (50%) och 52-65 år (30%). Det var övervägande män (60%) och boende i närområdet (60%) som svarade.

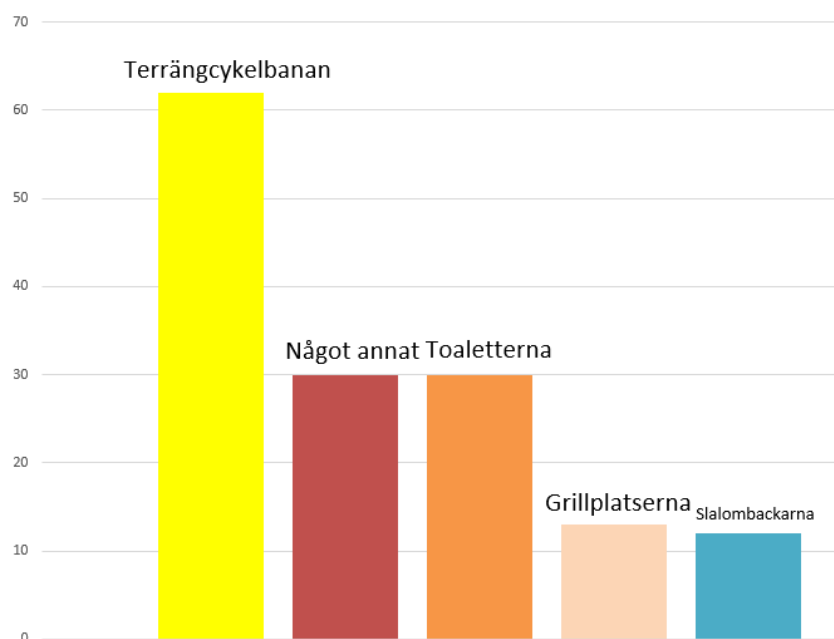
Sammanfattning av svaren från alla svaranden

Vad brukar du göra
i området?

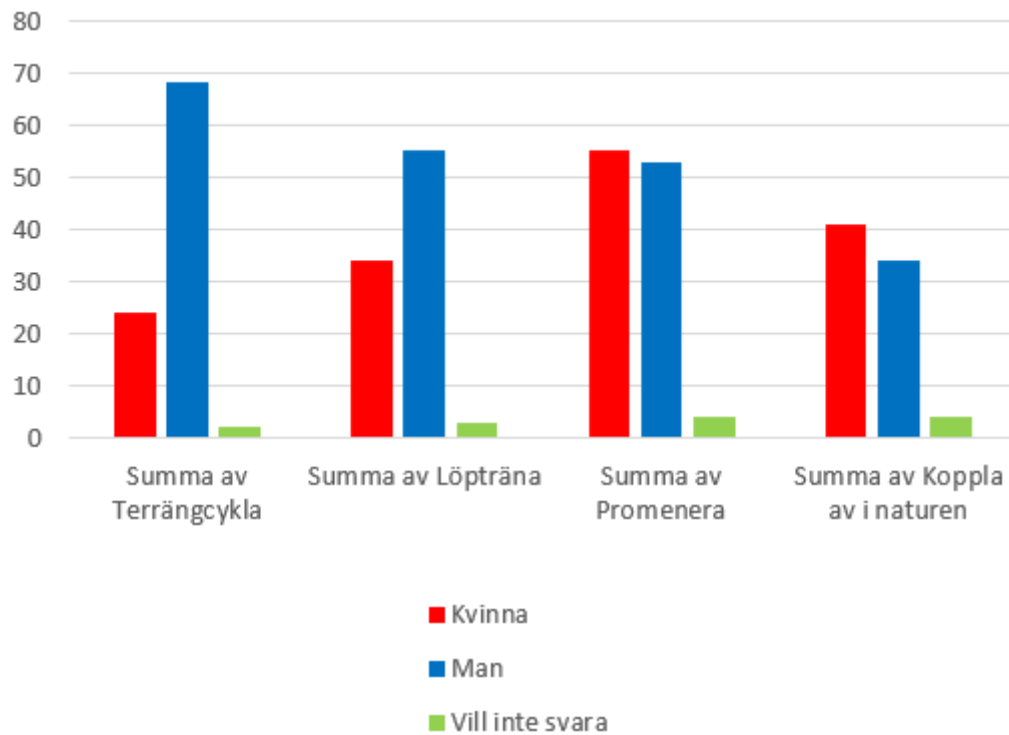

Vad tycker du är
bra i området?

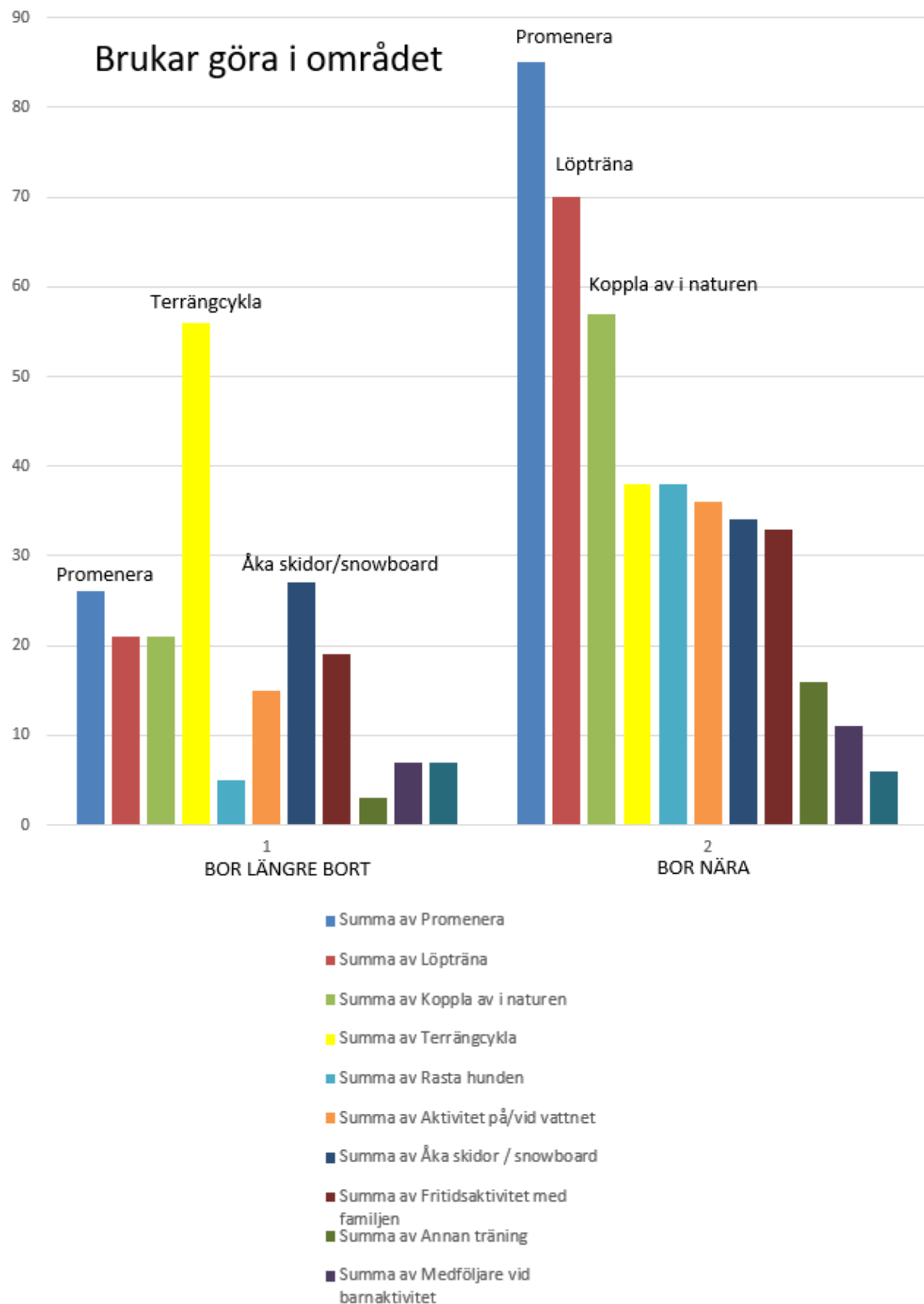

Vad tycker du är
mindre bra i området?

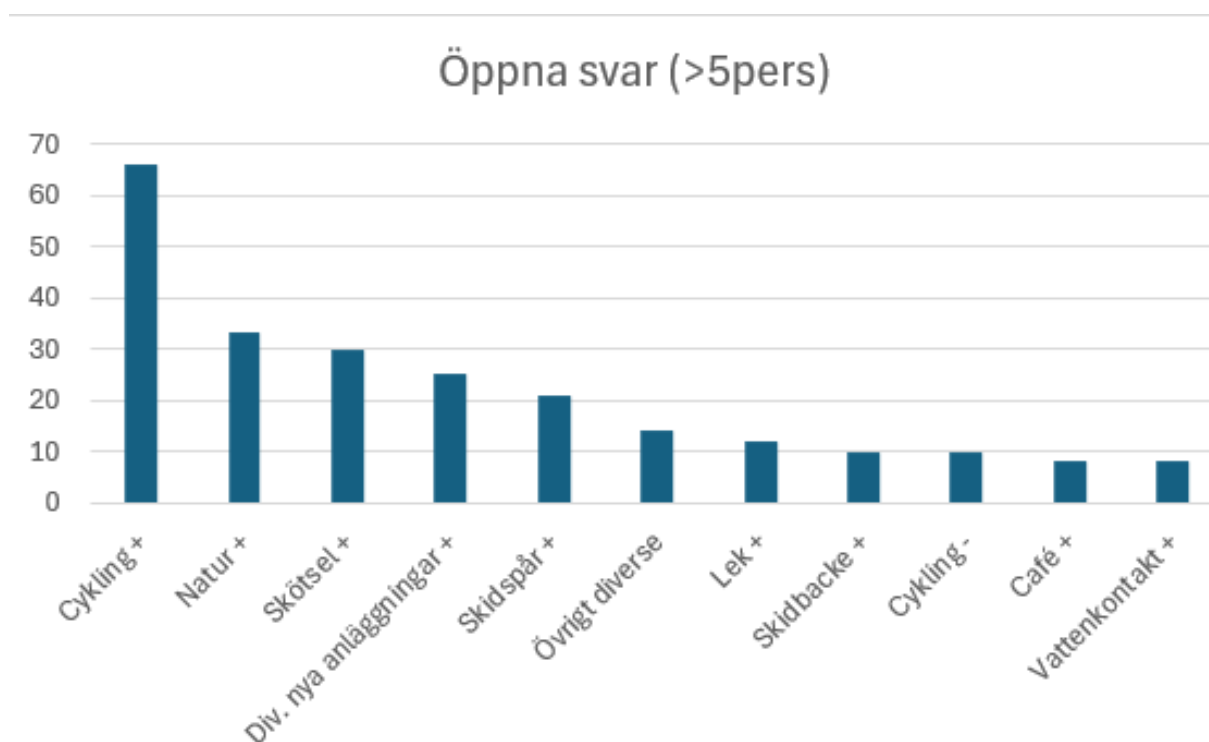
Svarsskillnader mellan kvinnor och män om vad de brukar göra i området

Svarsskillnader mellan de som bor längre bort och närboende

Sammanfattning av svaren från alla svaranden

Cykling+	Önskar utveckling av terrängcykelleder
Natur+	Önskar bevara naturvärden
Skötsel+	Önskar bättre skötsel i området
Div. nya anlägg+	Önskar satsning på fler typer av anläggningar
Skidspår+	Önskat utveckling av skidspår, inkl. konstsnö
Övrigt diverse	Blandade övriga önskemål
Lek+	Önskar fler anläggningar för barn
Skidbacke+	Önskat utveckling av skidbackarna
Cykling-	Vill inte att terrängcykling utvecklas i området
Café+	Önskat bättre/ fler caféer i området
Vattenkontakt+	Önskar fler anläggningar vid vattnet

Utvecklingsplan Sunnerstaåsens friluftsområde

Gatu- och samhällsmiljönämnden

11 juni 2025

Agneta Säfsten, Friluftsstrateg Gata Park Natur

Utvecklingsplan Sunnerstaåsen

Syfte med utvecklingsplanen

Syftet är att utveckla friluftsområdet för att kunna ta emot fler besökare när staden växer och att föreslå anläggningar för friluftsliv och vardagsmotion som kan samexistera och bidra till ökad folkhälsa (motverka stillasittande).

Anläggningarna får inte orsaka några större ingrepp i den känsliga naturmiljön – framförallt med hänsyn till skydd av grundvattnet.

Utvecklingsplanen för Sunnerstaåsens friluftsområde är baserad på medborgar- och föreningsdialoger.

Förslag till beslut

att anta utvecklingsplanen
för Sunnerstaåsens friluftsområde.

Tidigare beslut

- att ta fram en utvecklingsplan för Sunnerstaåsens friluftsområde
- att inleda dialog och samråd med allmänheten, berörda föreningar och övriga intressenter om utvecklingen av Sunnerstaåsens friluftsområde

Utvecklingsplanens inriktning

Ekologisk hållbarhet

Samla byggandet av nya anläggningar nära service i södra delen där de ger lägre påverkan på naturvärden.

Behåll lugna naturupplevelser och naturvårdsinsatser i norra delen.

Social hållbarhet

Värna samarbeten med föreningslivet.

Utveckla området så att flera olika grupper gynnas, speciellt fysisk aktivitet för barn och unga.

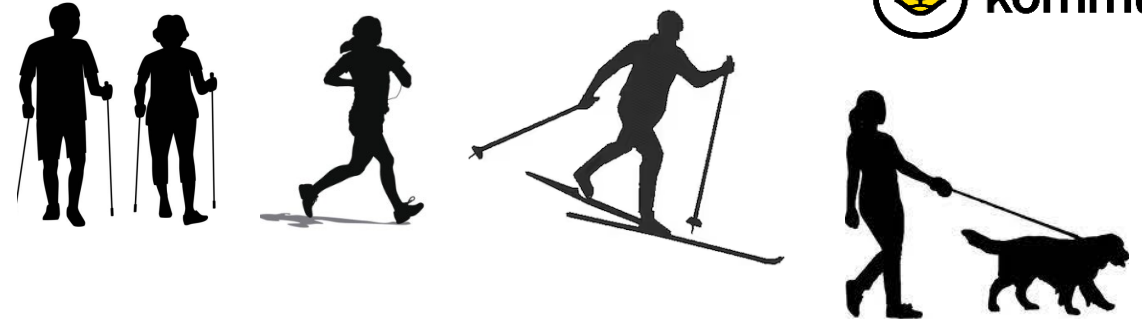
Ekonomisk hållbarhet

Näringslivet kan bidra med mervärden för området som kommunen inte kan skapa själva.

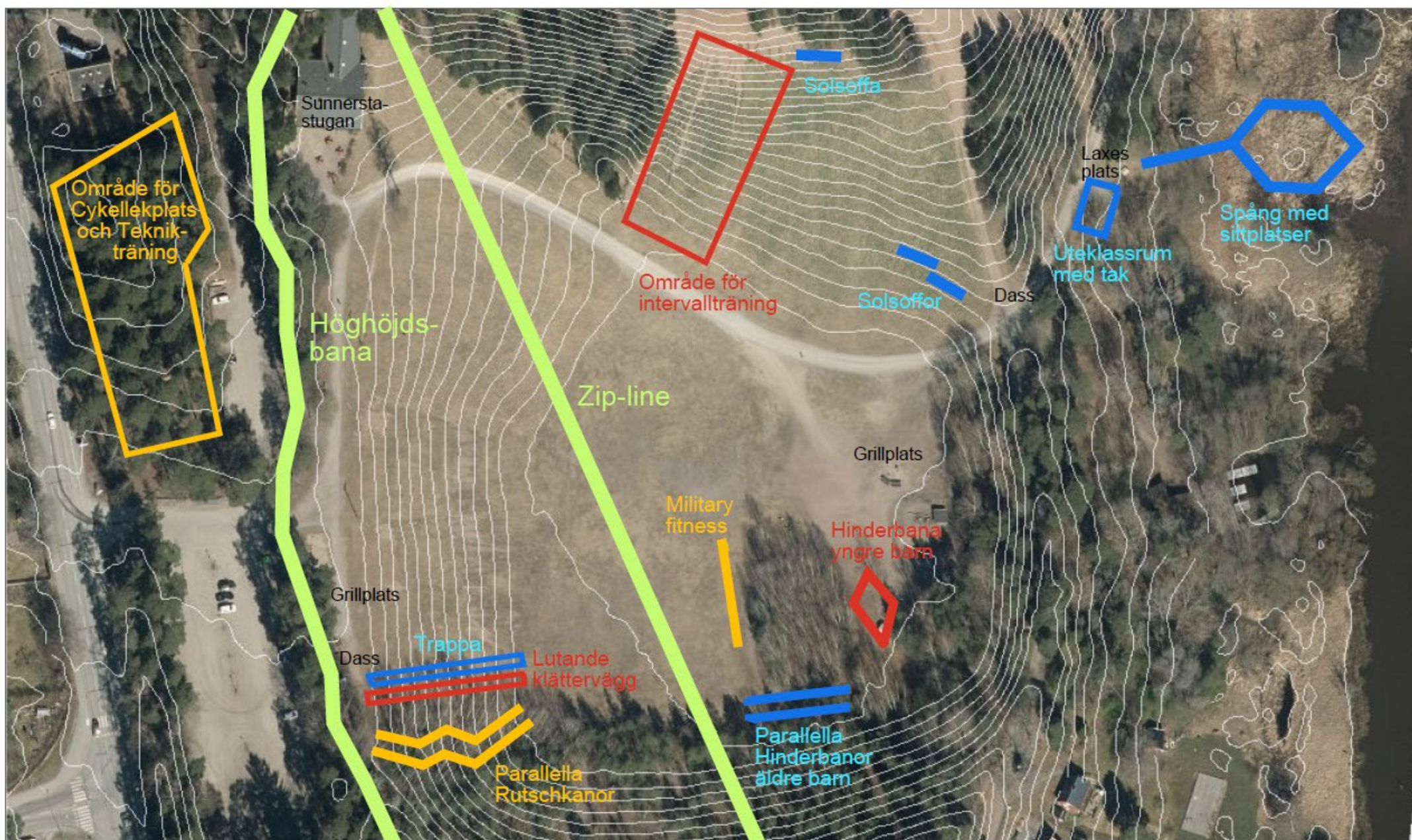
Ger ekonomiska förutsättningar för externa aktörer.

Fokus vardagsmotion för ökad folkhälsa

- Prio 1: Boende och föreningar i de södra stadsdelarna
- Prio 2: Besökare från andra stadsdelar, tätorter och landsbygden
- Gynna flera olika grupper, prioritera barn och unga
- Förstärk befintliga, och investera i nya robusta anläggningar, för att minimera slitage och skötselinsatser vid högre besöksstryck i framtiden

Exempel på nya möjliga, lämpliga anläggningar
och deras lokalisering

Ställningstaganden

- Många önskar fler anläggningar för terrängcykling i friluftsområdet
- Förra mandatperioden: Förstudie MTB-leder på Sunnerstaåsen
- Vattenskyddet tål inte markarbeten som en sådan anläggning skulle kräva
- Medborgardialogerna visar att många andra intressen finns
- Satsning bör göras på aktiviteter som kan samexistera och har liten påverkan på vatten- och naturvärden samt ger möjlighet till mer fysisk aktivitet

Förslag till beslut

att anta utvecklingsplanen
för Sunnerstaåsens friluftsområde

Förstudie MTB-leder

Sunnerstaåsens Friluftsområde

December 2022

Bakgrund

Graderingar

I det här dokumentet hänvisar vi till graderingar av leder i form av färgkoder.

Grön = Mycket lätt

Blå = Lätt

Röd = Medel

Svart = Avancerat

Begrepp

Flowled: Väl anlagd cykelled med doserade kurvor och mjuka rollers. Yta av stenmjöl.

XCO: Cross Country Olympic, tävlingsform inom MTB, liknande längdskidåkning.

Enduro: Tävlingsform inom enduro, fokus på utförskörning.

Sunnerstaåsens Friluftsområde är en del av Årike Fyris Naturreservat och ligger beläget intill Fyrisån i södra delen av Uppsala stad där stora delar av området utgörs av Uppsalaåsen som är en skogsbeklädd rullstensås. Friluftsområdet erbjuder ett mångsidigt friluftsutbud med bland annat ett MTB-spår, slalombackar inklusive en liten downhill-bana, pulkabacke, Mulleriket med tillgänglighetsanpassade lek-/motorikstationer, elljusspår, vandringsleder, och grillplatser. Här finns också en historiskt stark MTB-kultur sedan många år och här genomfördes tävlingar redan tidigt 90-tal, så platsen är välkänd och välanvänd i MTB-Sverige.

Sweden Mountainbike har fått till uppdrag att ge ett förslag på lämplig sträckning för att i första hand anlägga en MTB-bana som både ska fungera för en bredare målgrupp samt hålla tillräcklig standard för nationella XCO-tävlingar.

Förstudien ska även peka på lämpliga byggtekniker, kostnadsuppskattningar och allmän vägledning för att Sunnerstastugan ska bli ett centrum för cykling mot en bred målgrupp.

Vi har vid två tillfällen besökt området och har i grunden en mycket bra bild av att göra verklighet av det som efterfrågas.

Platsen är fantastiskt fin och den nödvändiga infrastrukturen finns redan på plats. Det är en högst väsentlig komponent om målet är att skapa ett levande och hållbart cykelområde. Utan servicefunktioner riskerar intresset bli begränsat till en liten skara och underhållet blir gärna bristfälligt.

I vårt förslag har vi främst processat den XC-bana som i grunden efterfrågas. Men vi har också skissat vidare i syfte att Sunnerstaåsens Friluftsområde ska bli en komplett cykelpark, som erbjuder en rad olika möjligheter för olika åldrar, ambitioner och intressen inom cykling.

För Sweden Mountainbike
Andreas Danielsson, Per Hagdahl, Stefan Grimberg

Terräng och byggteknik

Om det finns naturlig tillgång av morän/pinnmo av bra kvalitet går det utmärkt att bygga en led på det materialet, med ungefär samma byggteknik som när man anlägger skogsbilvägar. Nu finns det inte naturligt i den sand/grus-ås som genomlyser hela området runt Sunnerstastugan.

Markens egenskaper

Att bygga en permanent bana eller led i den typ av sand- och grustäkt som inrymmer hela området är utmanande. Marken består nästan odelat av naturgrus med korn som rundats av inlandsisen. Detta material går inte packa till en hållbar form, särskilt när det inte finns någon naturlig pinnmo som vanligtvis fungerar som fyller för att binda ihop gruset.

Vår bedömning är att den naturliga dräneringen i området är god. Med rätt design kommer dagvattenhanteringen inte att bli ett problem.

Träd

Området som är aktuellt för bygge av MTB-leder består i huvudsak av skogsmark. I största möjliga mån bör anläggandet av en ny cykelled undvika trädfällning. För att ledbyggnation och säkeravstånd ska vara tillräckligt får man räkna med en korridor på ca 3 meter där leden dras. Prioriteringen för trädfällningen är att i första hand ta de minsta träden eller sly och spara fullstora träd.

Ledkonstruktion

Leder som förväntas ha stor belastning och som ska fungera över tid behöver en konstruktion som enkelt uttryckt är densamma som i vilken grusbilväg som helst. Det grundläggande är att stomme och åkya byggs i packningsbart material, som antingen kan vara den morän (pinnmo) som ofta finns naturligt marken eller genom tillfört material i form av bergkross. Tjockleken på väggkroppen bör vara 20-30 cm för bärlager och åkya.

Alternativet att bygga leden på befintligt material (soil-reverseal) är uteslutet i Sunnerstaåsen med anledning av markens beskaffenhet.

Tillfört material

Den byggteknik som behöver användas för att anlägga hållbara leder i området handlar alltså om att tillföra material. Ibland kan detta vara tillförda moränmassor, men med tanke på att området både är klassat som inre vattenskyddsområde och används som vattentäkt för Uppsalas dricksvatten är vår uppfattning att det inte kommer att tillåtas. Därför behöver banan byggas på tillförd kontrollerad bergkross, med en stomme av bärlager och åkya i stenmjöl (0-2 – 0-4). Exakt den byggtekniken är redan tillämpad i området med det elljusspår som finns.

Fortsättning på nästa sida →

Terräng och byggteknik, forts...

Vid träkonstruktioner på cykelleder ger obehandlat och ohyvlad virke bäst grepp ot däck. Vi förespråkar smalare bräddor till åkytan, det ger flera kanter och luftspalter som också förbättrar greppet.

Ovan nämnda ledkonstruktion används främst till det som benämns som "flowled" och som vi rekommenderar är stommen i systemet. Principen används även i viss utsträckning för att bygga hållbara enduro- eller downhillleder.

Det kommer finnas utrymme i ledsystemet för leder som går på helt naturligt underlag. På dessa sträckor ska ett visst slitage vara en del av ledens design vilket då bör kommuniceras till berörda parter.

Träkonstruktioner

Längs lederna kommer det att behöva byggas vissa träkonstruktioner, tex spänger och drops. Det som avgör hur länge träkonstruktioner håller handlar mycket om kontakten mellan virke och organiskt material. Vi rekommenderar att features byggda i trä placeras i marken med hjälp av stolpfundament. Då behövs inte heller något impregnerat virke.

Om arbete i rullstensåsen

Att bygga leder i en sluttning kräver dels att väggkroppen vilar mot en tillräcklig stor och dränerande terrass och att hantering av dagvatten hanteras nogsamt med rör och anvisningar för att håll åkytan fri från stående vatten. Lutningarna vid all byggnation och släntning får inte övergå den naturliga raslutningen som är 45 grader.

Leddesign och arbetsprocess

Det här är det befintliga elljusspåret vid Sunnerstaåsens Friluftsområde. Den byggteknik vi föreslår på huvudleden är densamma, där stomme och åkryta odelat består av bergkross.

Skillnaden med en cykelled är att den behöver vara betydligt mer böljande och svängande i sin utformning. Det i sin tur kräver att schaktarbetet (ingreppet) behöver gå djupare i marken än elljusspårets byggnation. En typisk sväng längs en flowled har en plushöjd på ca 1 meter. I utförsbackar där hastigheten är högre brukar toppen av svängen vara ca 1,5 meter ovan marknivå. En plushöjd på 1 meter innebär oftast att marken sänks 50 cm i innerkurvan och höjs 50 cm i ytterkurvan.

Utformning

Som vi nämnde tidigare är en anlagd MTB-led till konstruktionen lik ett vanligt elljusspår. Till skillnad från ett elljusspår görs en MTB-led smalare, ca 1 meter eller smalare, och att leden i större utsträckning följer terrängen och snirklar sig fram mellan träd och stenar.

Den största skillnaden mellan en MTB-led och ett elljusspår för löpning utgörs dock i att svängar på en MTB-led behöver byggas med stödvallar. Dessa är normalt inte högre än ca 50 cm ovan marknivå men kan i vissa fall behöva vara högre. I stora kurvor kommer även banan att vara bredare, ca 1,5 meter.

Om bygget görs rätt och omsorg läggs vid återfyllnad och återställning är vår uppfattning att en MTB-led smälter in i landskapet på ett tilltalande sätt. Samtidigt blir ofta en MTB-led ett nytt inslag i landskapet som av en del besökare upplevs som onaturligt.

Arbetsprocess och maskinbestyckning

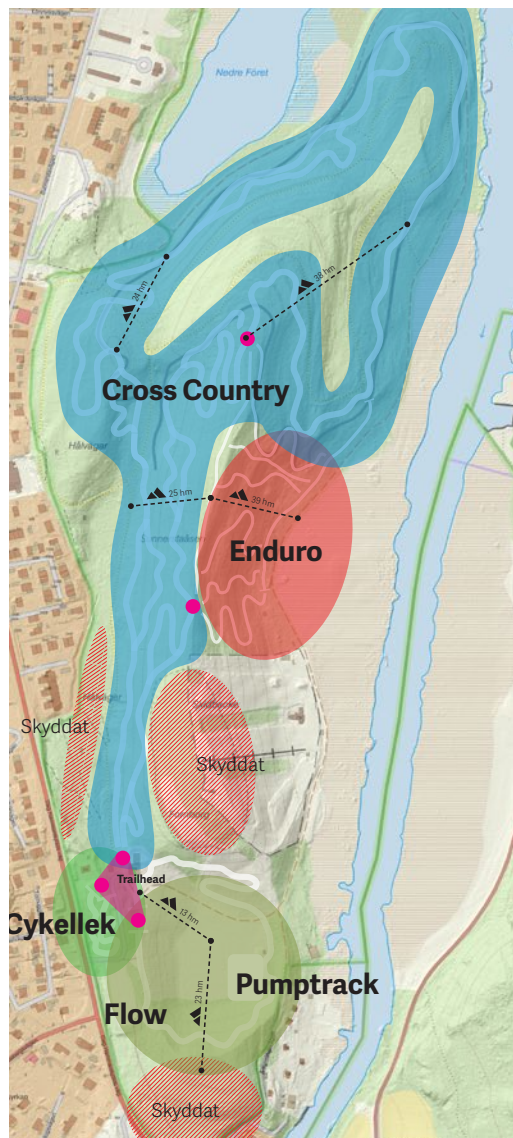
Praktiskt innebär den här typen av byggnation en maskinbestyckning bestående av grävmaskin i storleken 5-10 ton, en dumper som kan bära med sig 1-3 ton. Det är alltså relativt små maskiner och normalt blir anläggningsytan som påverkas av bygget inte bredare än maskinernas hjulbredd, ca 160 cm.

Innan bärlager och ytskikt läggs ut avlägsnas organiskt material från stigbädden. Detta används sedan för att återställa kanter med.

I skogtät terräng, särskilt barrskog, brukar fallande barr relativt snabbt återställa och maskera ingreppen i terrängen. Även åkrytan kommer att täckas av barr och det mest visuella är huvudspåret som får en exponerad yta. Så över tid kommer anläggandet av en flowled att integreras i terrängen väldigt fint.

Rangeringsytor behöver kunna placeras så nära ledbygget som möjligt. Förslagsvis används det befintliga motionsspåret för att bära ut material längs anläggandet av leden.

Ett byggteam för den här typen av led består vanligtvis av 3-4 personer, med en grävmaskinförare, en dumperförare och anläggare som jobbar med form, packning och återställning av vegetation. Bygghastigheten är under normala omständigheter 50-100 meter per dag, lite beroende på bemanning, logistik och rangeringsytor.

Placering av leder

I det här förslaget har vi alltså utgått från det som i grunden efterfrågades – en XC-bana som ska fungera för en bred målgrupp men även kunna användas för XCO-tävlingar upp till nationell nivå. Men vi har även tittat på området i ett större perspektiv i syfte att Sunnerstaåsens Friluftsområde ska bli en komplett cykelpark, som erbjuder en rad olika möjligheter för olika åldrar, ambitioner och intressen inom cykling. För att skapa tydlighet både för cyklister och övriga besökare i området är det viktigt att ha en övergripande plan för hur cyklingen i området ska utvecklas.

Cross Country

Crosscountry-cyklingen utgörs i grunden av en blå flowled på ca 4 km som kryddas med ett antal röda och svarta sektioner. Denna led byggs ungefär i samma område som den befintliga MTB-leden men med justerade dragningar, framförallt för att få ner snittlutningen både uppför och utför.

Grön cykling för nybörjare och barn

De södra delarna, dvs området runt gropan, avsätts för snällare cykling främst riktat mot barn och nybörjare. Här hittar man cykellekplats, grön flowled och asfalterad pumptrack.

Enduro

Enduro-cyklingen koncentreras till åsens östra sida där det redan finns ett utbud av utförsleder. Vi ser det som positivt att samla all utförscykling till detta område, både för att förutsättningarna för denna typ av cykling är bäst här och för att minska möjliga konflikter i övriga området.

Trailhead / startportaler

Trailhead blir naturligt runt stugan och vi ser att det görs tre startportaler – en till cykelleden (från parkeringsplatsen), en till cross country-lederna (nordost stugan) och en till grön flow/anslutning pumptrack (rakt söderut)

Skyddade områden

Området runt fornborgen samt slalombacken fritas helt från cykling.

Likasa tycker vi att området väster om elljusspåret samt den sydligaste delen, där det finns etablerade verksamheter, kan undantas från cykling även om det säkert skulle gå att skapa fin cykling här.

XC-bana / flowled

Det som kännetecknar en modern tävlingsbana är en skiftande karaktär i underlaget med både tekniska och fysiska utmaningar. Att bygga en grusad led med flowig karaktär är generellt väldigt uppskattat av rekreationscyklister men ofta mindre uppskattat av tävlingscyklister eftersom de vill ha mer utmaning och inte så tillrättalagd cykling.

För att fånga båda målgrupper brukar den bästa lösningen vara att anlägga en flowled i grunden, och då kalibrera den blå. Med jämna mellanrum görs sedan avstickare på ca 50-200 meter som kalibreras röda eller svarta. Här kan byggtekniken varieras, från handbyggda utmaningar i trä till naturligt uppkörd stig eller maskinbyggda hopp. För att bansträckningen ska få rätt fysisk karaktär bör de avstickande delarna i huvudsak byggas där terrängen sluttar för att fånga höjdmeter. Delar av befintliga MTB-spåret kan med fördel användas.

Detta skapar en XC-bana som attraherar en bred målgrupp samtidigt som den till vardags erbjuder varierad och utmanande cykling för tävlingsorienterade XC-cyklister.

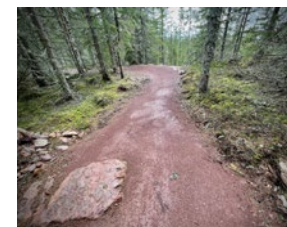
Vid ett tävlingstillfälle används kombinationer av XC-banan, enduro-spår och befintliga motions-spår enligt beskrivning längre fram.

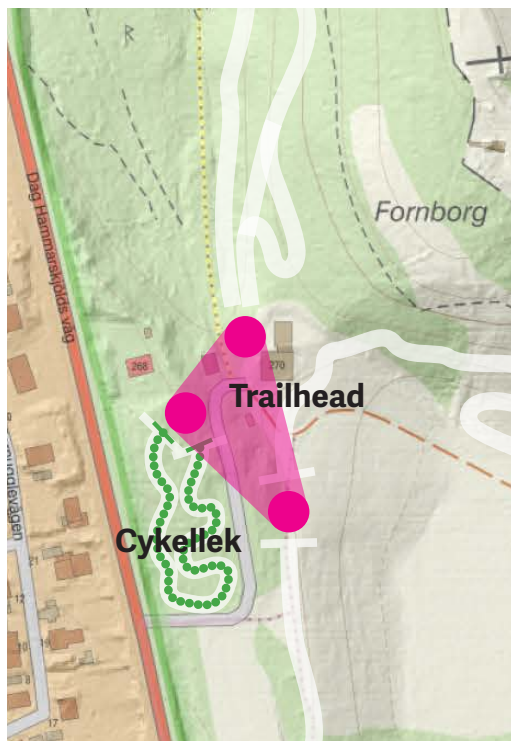
Beskrivning XC-bana / flowled

Dragningen av den blågraderade grundslingan är anpassad så att snittlutningen aldrig överstiger 4-5% i uppförsbackarna och 5-6% i nedförsbackarna. De röda och svarta sektionerna görs brantare både uppför och utför.

SEKTIONER

A. Inledande klättring
Längd 450 m
Höjdskillnad 18 m
Lutning 3-4%	E. Flackt flow
Längd 800 m
Höjdskillnad 4 m
Mest flack terräng
B. Utförskörning
Längd 400 m
Höjdskillnad 22 m
Lutning 5-6%	F. Klättring
Längd 500 m
Höjdskillnad 24 m
Lutning 4-5%
C. Klättring serpentiner
Längd 450 m
Höjdskillnad 22 m
Lutning ca 4-5%	G. Utförskörning
Längd 280 m
Höjdskillnad 16 m
Lutning 5-6%
D. Utförskörning
Längd 700 m
Höjdskillnad 38 m
Lutning 5-6%	H. Avslutning
Längd 600 m
Höjdskillnad 7 m
Lutning 1-2%

De färdiga teknikmoduler som finns kan antingen placeras fristående mot mark om de vilar mot en jämn yta av grus i mindre fraktioner. För bästa funktion rekommenderar vi att modulerna skruvas fast mot en gjuten betongplatta på ca 10 cm. Då räknas monteringen som permanent och det löpande underhållet minskas.

Teknikområde / Cykellekplats

Det finns önskemål att delar av cyklingen ska placeras mellan parkeringsplatsen och den förbipasserande vägen, för att skapa ett "skyltfönster".

Vi tycker själva att det är en utmärkt idé att nyttja detta område. Vårt förslag är att bygga ett isolerat teknikområde / cykellekplats på denna plats. Förutom att vara ett skyltfönster för cyklingen i området ligger platsen nära parkering och servicebyggnad och lämpar sig därför bra för den yngsta målgruppen där längre transportsträckor ibland utgör ett onödigt hinder.

Teknikträning och lek

Ett teknikområde är en yta där barn och nybörjare kan börja känna sig fram under roliga och trygga former. Det är också ett utmärkt område för att hålla nybörjarkurser. Men även erfarna cyklister kan hitta nyttiga övningar i ett sådant här område.

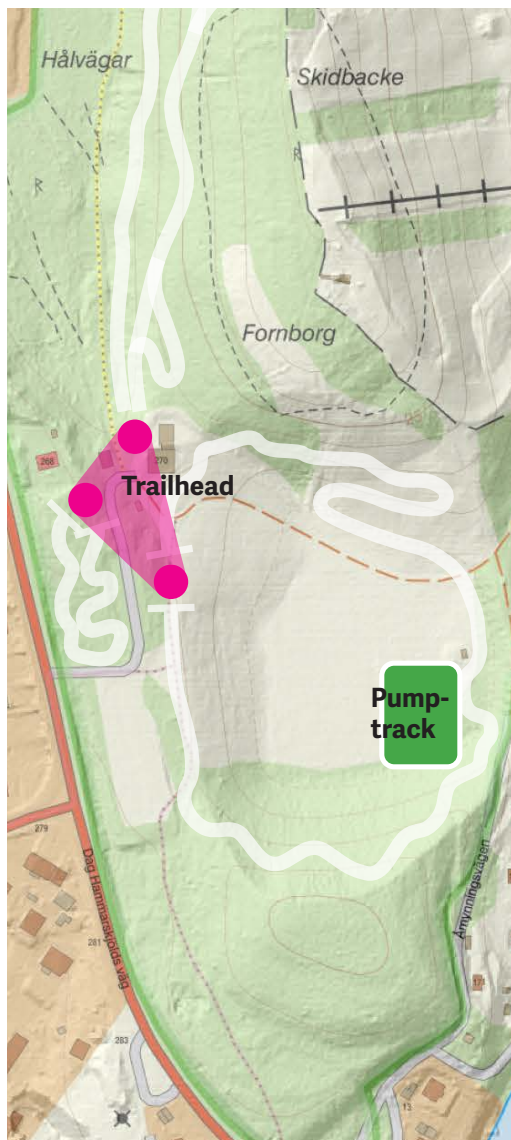
Ett teknikområde byggs upp genom att skapa särskilda övningar för att träna balans-, sväng-, hopp- och drop-teknik; färdigheter som krävs i olika omfattning ute på vanliga leder. Vår rekommendation är att använda prefabricerade moduler som är färdiga i sin kalibrering och funktion för ett antal olika övningar.

Men man kan även blanda in naturliga utmaningar

såsom stenig eller lös terräng.

Ibland anläggs teknikområden på en slät öppen yta. Vi tycker dock att underhållningsvärde ökar markant om man utformar området med ett enkelt ledssystem där de olika övningarna placeras ut längs leden. Slingor på totalt ca 300 meter får plats på området vilket räcker gott och väl till ett attraktivt teknikområde.

Pumptrack

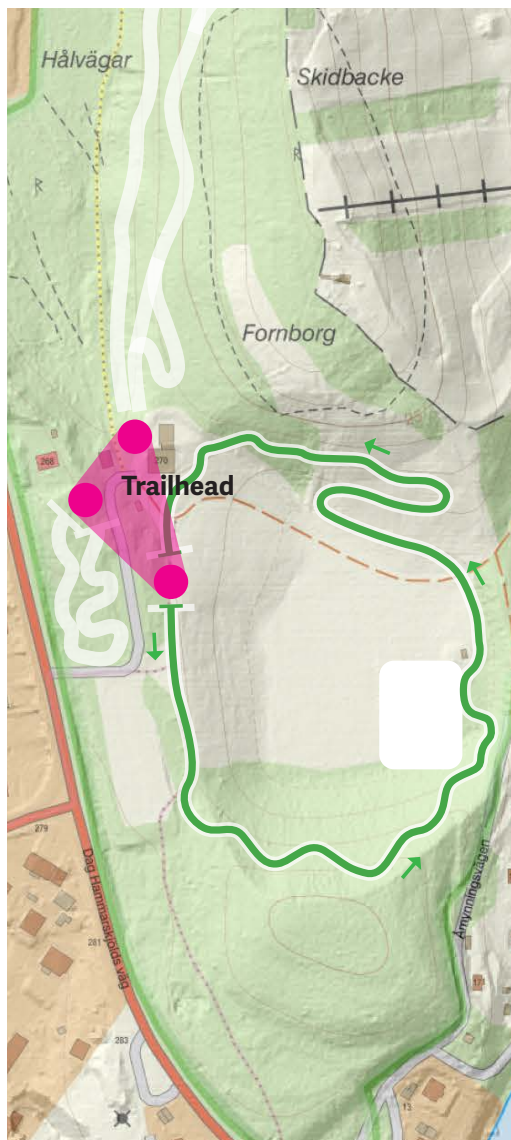
Pumptracks har blivit en mycket viktig pusselbit för cykeldestinationer. De kan byggas i flera olika material, där grus och asfalt är vanligast. Uppsidan med grus är en relativt låg kostnad. Uppsidan med asfalt är en närmast underhållsfri bana, där betydligt mer avancerade former kan byggas.

Precis som med all anlagd cykling kalibreras även pumptracks från grönt till svart. De enklaste banorna är lättkörda även för de yngsta barnen som inte utvecklat någon pumpsteknik utan istället trampar sig runt. Svårare banor har större pucklar och brantare svängar, där cyklister kan generera betydligt högre hastigheter.

Vår rekommendation är att ta höjd för en asfalterad pumptrack och kalibrera den blå-röd. Då kräver banan minimalt med underhåll och med hårdgjord yta kan den användas för allt på hjul, såsom inlines, skateboard och kickbikes. Med en kalibrering mot blå-röd fungerar den för cyklister utan större träningsbakgrund men också för klubbens elitcyklister.

Den givna platsen för en pumptrack är i botten av gropen intill grillplatsen och skogsdungen. Det är en trygg och luftig plats med bra uppsikt och närliggande ytor för de som hellre betraktar cyklande.

Flowled för de minsta

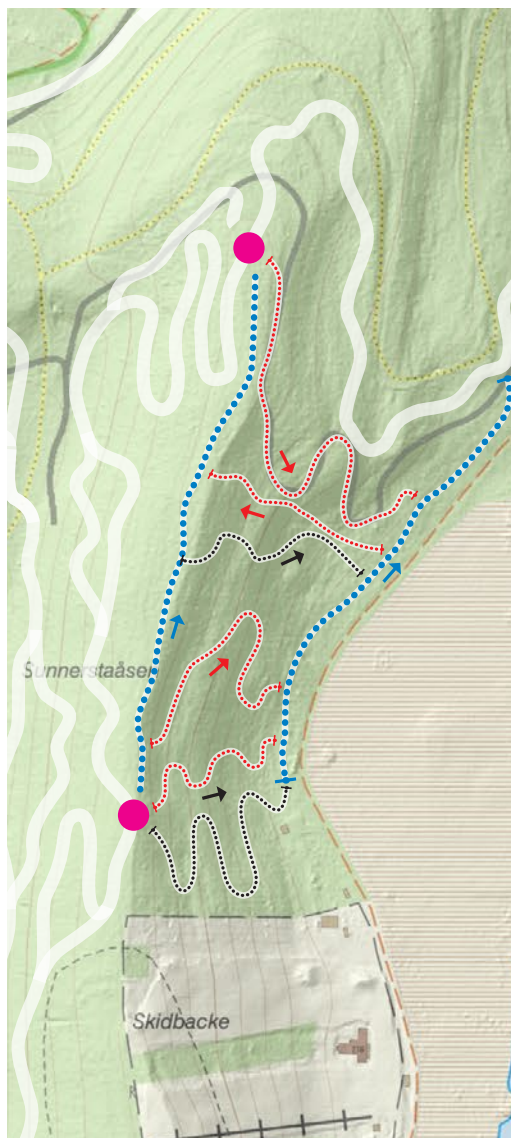
Området runt gropen är nästan fullt synligt både från ifrån platsen där vi föreslår en pumptrack och raststugan. Att anlägga en gröngraderad flowtrail runt gropen skulle därför vara en utmärkt idé – här kan föräldrar låta sina barn cykla en längre slinga och fortfarande ha uppsikt om det händer något.

Definitionen på gröna leder är att de i princip ska fungera på en oväxlade barncykel med dåligt fungerande bromsar. Det betyder att leden har mycket försiktig lutningar på backar i båda riktningar och där svängar och kullar är anpassade för att inte vara farliga.

Genom att bygga en terrass som korsar den "gamla" slalombacken kan en led på knappt en kilometer byggas runt hela gropen, där nivåskillnaden inte behöver bli högre än dryga 10 meter och snittlutningen fullt hanterbar även med oväxlade cyklar.

Då kan barnen cykla själva, nästan med full uppsikt från anhöriga. Och det blir en bra instegsled innan de ger sig ut på ett längre varv.

Enduroleder

“Enduro” är egentligen en tävlingsform som under de senaste åren vuxit stort bland MTB-entusiaster. Tävlingsformen påminner om rally; banan består av ett antal specialsträckor (som primärt går utför) och länkas samman av transportsträckor. Tidtagning sker endast på specialsträckorna. Enduro har sedan blivit ett begrepp för cykling där fokus ligger på utförskörning, men där man cyklar upp till toppen för egen maskin istället för att nyttja lift.

Östra sluttningen av Sunnerstaåsen är den brantaste sluttningen i området. Här finns idag en handfull mer eller mindre anlagda MTB-spår med tydlig endurokaraktär. Området ligger avskilt och det är begränsat med annan aktivitet just här, vilket gör området lämpat för enduro-leder där farten generellt är högre än på övriga leder.

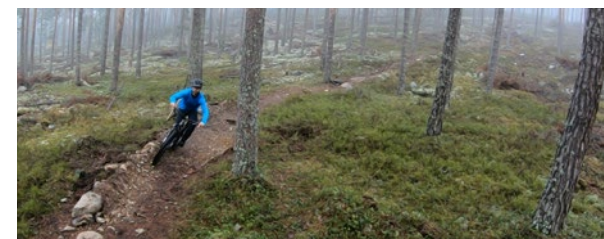
Vår bedömning är att flera av de befintliga lederna går att använda. Mindre uppgraderingar, både vad gäller konstruktion och dragning kan dock behövas för att höja kvalitén. Det finns även utrymme att anlägga ytterligare ett par leder om behov finns.

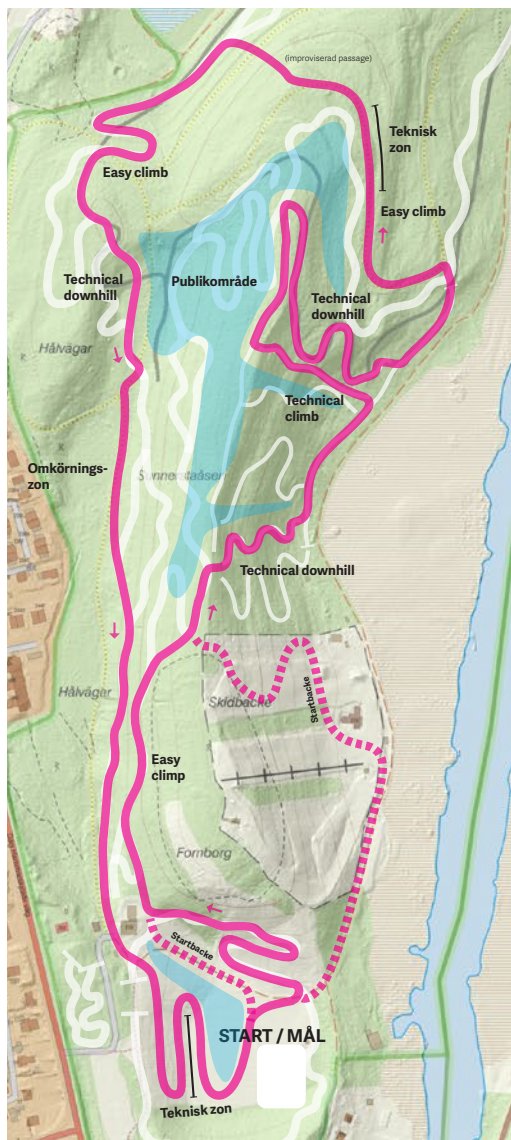
XC-banan används som transport till- och från endurolederna. Två transportstråk bör markeras för att knyta ihop dem.

För de cyklister som vill ta snabbast möjliga väg tillbaka till toppen av åsen är vår rekommendation att det anläggs en uppförsled i området. Denna kan göras tillräckligt brant och utmanande för att ingå som del av en XCO-bana i tävlingssammanhang, men kommer förmodligen användas för att leda upp cykeln till vardags.

Enduro vs XCO

Många utförskörningar på moderna XCO-banor påminner mycket om de spår som endurocyklister uppskattar. Endurospåren utgör därför en logisk del i systemet även för XCO-tävlingar och träningar. Med placeringen av endurospåren på östra sidan och att låta dem starta vid två tydliga knutpunkter som både passeras av XC-banan blir det enkelt att väva in dessa i ett varv på XC-banan, eller att skapa tävlingsbanor som innefattar både XC-banan och endurospåren.

Användande av systemet vid XCO-tävling

För att ett område ska fungera i tävlingsssammanhang behöver det förutom banor finnas bra ytor för start- och målområden, tekniska zoner, publik och kringsservice. Det måste också vara möjligt att skapa olika långa/svåra banor anpassat för olika tävlingsklasser. Allt detta finns på området.

Det förslag vi har för tävlingsbanan gör att den får en fysisk och teknisk karaktär som matchar en modern tävlingsbana. Det här var givetvis en viktig diskussionspunkt när vi träffades på plats, där vi även förklarade hur internationella tävlingsbanor är designade, med kortare loopar för att loppet ska bli mer överskådligt för publik. Områdets karaktär tillåter inte riktigt den karaktären, däremot kan den högsta punkten längs åsen bli ett utrymme där publik kan röra sig för att se cyklisterna flera gånger.

Banan använder en blandning av XC-banan, endurospåren och korta delar av befintligt elljusspår (för tekniska zoner och omköringszoner). De öppna ytorna i gropan fungerar utmärkt som start och målområde.

Special-features

Moderna XCO-banor innehåller ofta specialbyggda features för att skapa utmanande, publikvänliga och ibland spektakulära sektioner. I Sunnerstaå-

sens fall är vår starka rekommendation att avstå från lockelsen att bygga de mest avancerade hindren då de är avsedda för den yttersta eliten och skaderisken på dessa är onödigt hög.

Däremot bör det i systemet finnas typiska sektioner som man som XCO-utövare möter på andra banor. De mest vanligt förekommande tekniska sektionerna är:

Trappsteg – ofta uppbyggda med stockar eller större stenblock och med olika storlek på trappstegen.

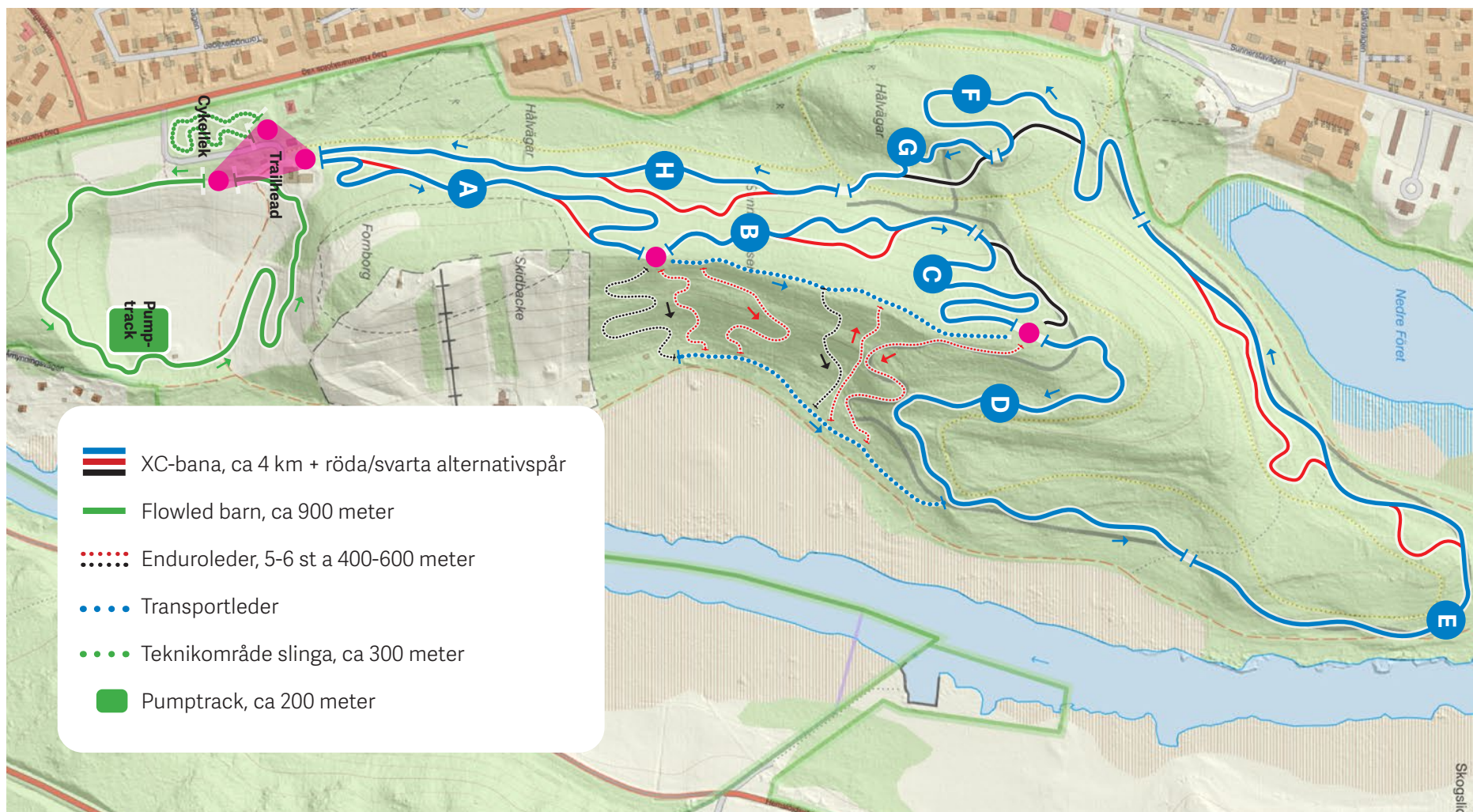
Stenkistor och/eller rotmattor – sektioner med utplacerade stenblock (om det inte finns naturligt) eller extremt rotiga partier där åkarna ges möjlighet till många olika spårval

Drops och hopp – dessa kan vara byggda med grus och sten eller som träkonstruktioner.

Vår bedömning är att samtliga dessa features är fullt möjliga att väva in i det föreslagna leddsystemet, längs XC-banans alternativspår och som delar av endurospåren.

Översikt samtliga leder

Kostnader

Flowleder

En flowled, som kalibreras blå, och uteslutande byggs på tillfört grus har en kostnad på 800-1 000 kronor per löpmeter. Den kostnaden är då baserad på totalentreprenad och innefattar utsättning och byggprojektering.

Kostnaden att anlägga leden är densamma för både grön och blå kalibrering.

Teknikområde

Teknikområdet byggs förslagsvis på en kombination av färdiga moduler och handsnickrade element. Det placeras på en led bestående av bärlager och stenmjöl med moduler som platsmonteras på en gjuten yta. Ett komplett teknikområde som inrymmer de viktigaste teknikövningarna för olika graderingar kostar mellan 500-1 000 tkr att anlägga. Kostnaden är baserad på totalentreprenad inklusive design, prefabricerade hinder och byggprojektering.

Pumptrack

Ledbyggnation har alltid en prissättning per löpmeter medan en pumptrack oftast är prissatt för vilken kvadratmeteryta som ska täckas. En pumptrack i sin helhet är en installation som både ska harmoniera med sig själv och omgivningen och där dagvattenhanteringen är en viktig del. Därför lägger man nästan lika mycket tid på ytan bredvid åkylan.

Vi har måttat upp en möjlig yta på 40-50 x 40-50 meter där det går att anlägga en pumptrack som täcker ca 2 000 kvm. Det betyder en banlängd på 200-250 meter där man förslagsvis bygger några så kallade bouler och fly-outs, som gör det mer underhållande även för skateboards och kickbikes samt ger alternativa möjligheter även för kreativa cyklister. En proffsbyggd asfalterad bana med de måtten och innehållet kostar ca 4 miljoner kronor.

Enduroleder och naturliga sektioner

Enduroleder och naturliga alternativa sektioner längs XC-banan byggs till stor del för hand med viss assistans av maskiner. Här är kostnaden mer svårberäknad och beroende på exakt hur banan designas. För budgetering är det relevant att ta höjd för 600 kronor per löpmeter och då finns det utrymme för specialektioner som hopp, drops och stenkistor.

Underhåll

Siktröjning och vegetation

En viktig del av underhållet består av att se över banor och leder så att åkytan är fri från eventuella träd som fallit, grenar eller annat. Siktröjning genomförs vid behov för att uppsikten för alla som rör sig på området ska vara bra. Generellt brukar ett par gånger per säsong räcka. Detta underhåll kräver ingen specifik cykelkompetens och kan utföras av ordinarie parkförvaltning, vaktmästare eller i samarbete med föreningslivet

Underhåll åkyta

Underhållsbehovet av åkytan för de anlagda lederna står i relation till nyttjandet. Vår erfarenhet är att nytt topplager av stenmjöl behöver adderas på utsatta ställen en gång per år. Till detta behövs maskinhjälp i form av hjullastare eller liknande, detta bör alltså utföras av entreprenör.

Löpande underhåll

Resterande underhåll längs anlagda leder handlar mest om att kratta, hålla fint och dränera bort vatten vid behov – ett arbete som med fördel görs av de aktörer som nyttjar området mest och som har en direkt nytta av att lederna håller bra skick från dag till dag.

Övriga reflektioner

Gestaltning och skyltprogram

Något som lätt glöms vid omfattande projekt är gestaltning, med skyltar, portaler och information som både ska leda cyklisterna rätt och informera andra som rör sig i samma område.

Området har idag en smakfull gestaltning med stora inslag av trä och hantverk. Detta tycker vi ska genomsyra även MTB-arenan.

Vid teknikområdet, pumptracken och eventuellt vid specialfeatures längs XC-banan bör man även ta höjd för att placera information med tekniktips – för säkrare och roligare cykling.

CK Uni

Vår bedömning är att CK Uni är en aktiv kraft i området som tillsammans med Aktivt Uteliv kan driva cyklingen framåt på ett mycket positivt sätt. Förutom att CK Uni bedriver tränings- och tävlingsverksamhet är det möjligt att även visst underhåll och banbygge kan läggas på klubben, mot ett driftsbidrag. För att skapa goda förutsättningar för klubben att verka på området och vara en motor för utvecklingen bör man se över möjligheten för klubben att ha en mindre samlingslokal inom området. Där kan redskap för underhåll förvaras och särskild utrustning såsom verktyg, reservdelar och avspärningsband för att genomföra träning eller mindre tävlingar.

Stora möjligheter

Vår totala bedömning är att Sunnerstaåsens Friluftsområde har mycket goda möjligheter att bli en bra och genomtänkt MTB-arena, både för aktiva cyklister, barn och motionärer. Sigtuna MTB Arena ligger inte långt ifrån och dit börjar flödet av cyklister att bli stort. Därför ska en satsning vid Sunnerstastugan inte underskattas när det handlar om att betrakta det som en reseanledning för gäster inom ett par timmars radie. Alldeles säkert kommer det att locka många stockholmare där antalet cyklister är stort och där många gärna lämnar stan en helg för att upptäcka nya miljöer.

Vi ser väldigt positivt på att både CK-Uni med alla sina medlemmar och Friluftsfrämjandet kan samverka runt nyttjandet likaväl som motionärer och barnfamiljer utan tillhörighet i en förening. Att Aktivt Uteliv finns på plats och bedriver kommersiell verksamhet är också mycket positivt för alla inblandade.

Inkom 2025-02-13

Hej Tuija,

Jag vill lyfta en fråga gällande köket i Sunnerstastugan och möjligheten att uppgradera det för att bättre möta verksamhetens behov. Som det ser ut idag är köket begränsat i sin kapacitet och jag ser en stor potential i att kunna servera en mer varierad och kvalitativ matupplevelse med exempelvis hamburgare och annan vällagad mat.

För att möjliggöra detta skulle en uppgradering till ett mer industriellt kök behövas, med exempelvis:

- **Stekhäll**
- **Fritös**
- **Varmhållningsmöjligheter**
- **Ugn**
- **Stor fläktkåpa och förbättrad ventilation**

Jag är ingen köksdesigner men ambitionen är att få till en lösning som är både funktionell och kostnadseffektiv. Därför vill jag gärna undersöka möjligheten att genomföra detta som en hyresgästanpassning i samarbete med kommunen. Eftersom det rör sig om en investering i fastigheten vore det intressant att diskutera hur en eventuell finansieringslösning skulle kunna se ut.

Ser fram emot er återkoppling!

Vänligen,

Erik

Aktivt Uteliv Sunnerstastugan

Erik Falk | Aktivt Uteliv Uppsala

018-10 88 04 | 070-772 28 27

Sunnerstastugan

Dag Hammarskjölds Väg 270

756 52 Uppsala

www.aktivtuteliv.se

Hej,

Här kommer en idé till en om- och tillbyggnad av Sunnerstastugan som jag tror skulle göra stor skillnad för hur Sunnerstastugan fungerar både för Aktivt Uteliv och för framtida användning om någon annan skulle driva verksamhet här. Se gärna skissen som jag bifogat.

Förslaget är att förlänga den östra balkongen med ungefär 11 meter. Då får vi en större uteservering med utsikt. Dessutom vill jag att det skapas en bred dörr så att man enkelt kan ta sig direkt från inneserveringen ut till uteserveringen. Det här skulle göra hela restaurangdelen mycket mer praktisk och attraktiv.

Under balkongen önskar jag att det byggs en ny butikslokal. Idag är det trångt och svårt att bedriva uthyrning och försäljning på ett bra sätt. Med en rymligare och mer öppen lokal (på ca. 200kvm) får vi en långsiktig lösning som verkligen behövs.

När butiken flyttas frigörs ytor inne i Sunnerstastugan vilket gör att vi kan få tillbaka konferensdelen, kontoret samt handikaptoaletten.

På så sätt får vi tre tydliga funktioner:

1. En större uteservering med restaurang, nytt industrikök (som jag mailat om tidigare) och bättre flöde tack vare dörren ut.
2. En ordentlig butikslokal för uthyrning och försäljning.
3. En återställd konferens- och kontorsdel inklusive handikaptoalett.

Dessutom kan vi behålla bastu, duschar och omklädningsrum som de är idag.

När det gäller finansiering ser jag gärna en modell som på Björnögården i Västerås, där kommunen tog halva kostnaden och resten betalades av över 20 år. Det blev en bra lösning där och skulle kunna fungera även här. Det gäller så klart att kommunen anser att en uppgradering av lokalen är på sin plats men då den inte direkt ändrats sedan bygget för över 50 år sedan kanske det inte är omöjligt.

Detta i kombination med att jag konstruerar "Äventyrsskogen" för ca. 4,5 milj. kr. skulle innebära en stor satsning på området som borde ge ett bra slutresultat för området som helhet.

Jag hoppas att vi kan börja prata om hur det här kan bli verklighet och vad det skulle innebära i kostnader och nästa steg. Det finns givetvis fler detaljer i detta som jag vill diskutera såsom utlämningsluckor etc. men det kan vi ta senare.

Vänligen,
Erik

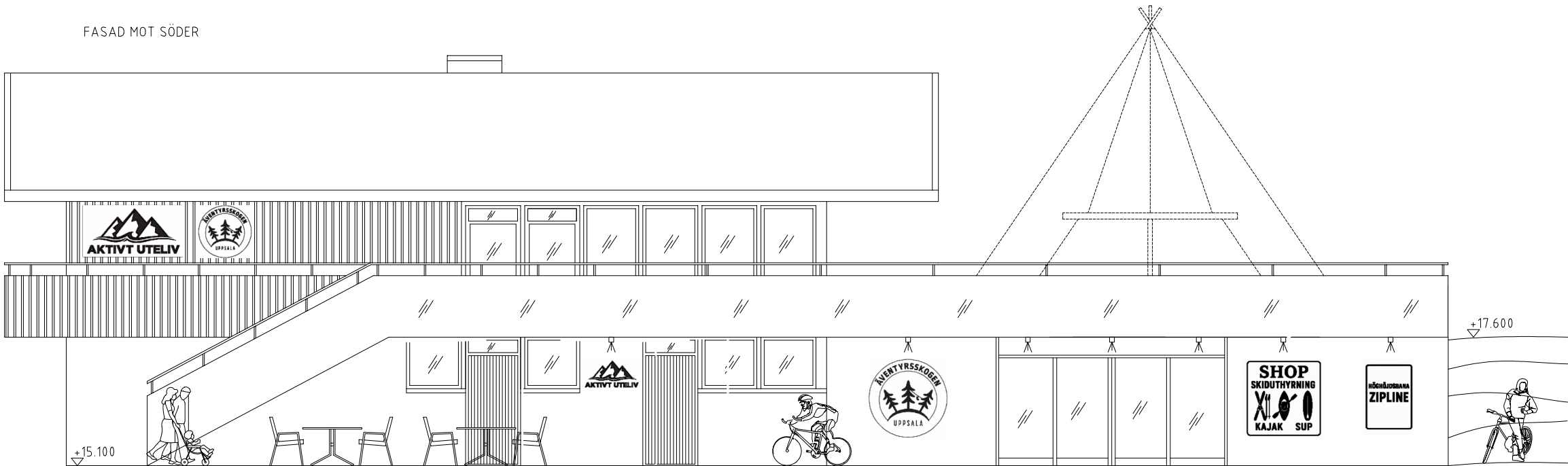
-

Erik Falk | Aktivt Uteliv Uppsala
018-10 88 04 | 070-772 28 27
Sunnerstastugan
Dag Hammarskjölds Väg 270
756 52 Uppsala

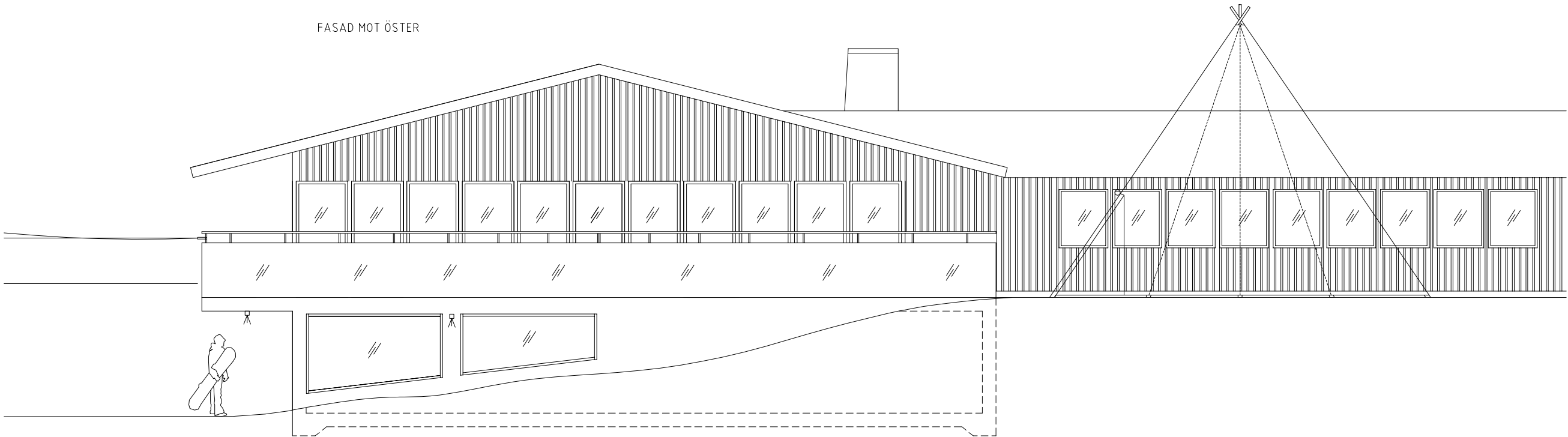
www.aktivtuteliv.se

FASAD MOT SÖDER

FASAD MOT ÖSTER

FÖRKLARINGAR

PANEL I JÄRNVITROL

A	-	MATTKOMPLETTERING	-	20250915
---	---	-------------------	---	----------

RELATIONS-RITNING

BYGGHANDLING

GRANSKNINGSHANDLING

BYGGLOVSRITNING

BUTIK UTHYRNING

UPPSALA SUNNERSTA 51:97
BYGGNAD 270

UPPDRAG NR MK 25008	RITAD AV L. MOELL	HANDLÄGGARE
DATUM 2025-09-28	ANSVARIG ERIK FALK	

FASAD MOT SÖDER &
ÖSTER

SKALA A3 1:100	NUMMER MK6	I BET A
-------------------	---------------	------------